

Euroopa Liidu Teataja

L 343

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

55. aastakäik

14. detsember 2012

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1151/2012, 21. november 2012, põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1152/2012, 21. november 2012, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta 30

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/34/EL, 21. november 2012, millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond ⁽¹⁾ 32
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/35/EL, 21. november 2012, millega muudetakse direktiivi 2008/106/EÜ meremeeste väljaõppe miinimumtaseme kohta ⁽¹⁾ 78

Hind: 7 EUR

(¹) EMPs kohaldatav tekst

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1151/2012,

21. november 2012,

põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 ja artikli 118 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Liidu põllumajandustootmise üks olulisi tugevusi peitub põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelustoodete kvaliteedis ja mitmekesisuses, mis annab liidu tootjatele konkurentsieelise ning olulise panuse liidu elavasse kultuuri- ja kulinaariapärandisse. Liidu põllumajandustevõtjad ja -tootjad on oma oskuste ja meelekindlusega hoidnud elus traditsioone, käes samal ajal kaasas uute tootmismeetodite ja materjalide arenguga.

(2) Liidu kodanikud ja tarbijad ootavad aina paremat kvaliteeti ning suureneb ka traditsiooniliste toodete nõudlus. Samuti on nad huvitatud liidu põllumajandustootmise mitmekesisuse säilimisest. See tekitab nõudluse teatavate kindlate omadustega, eelkõige selge geograafilise päritoluga põllumajandustoodete ja toidu järele.

(3) Tootjad saavad jätkata laia valiku kvaliteetsete toodete tootmist vaid juhul, kui nad saavad oma jõupingutuste eest õiglast tasu. Sellepärast peab neil olema võimalik teavitada kliente ja tarbijaid oma toodete omadustest ausa konkurentsi tingimustes. Samuti nõuab see neilt suutlikkust oma tooteid turul korrektselt tähistada.

(4) Maapiirkondade majandusele võib olla kasulik, kui tootjatele mõeldud toimivate kvaliteedikavade abil toetatakse nende jõupingutusi pakkuda laias valikus kvaliteetset toodangut. Eriti kasulik on see niisugustele vähemsoodsa tingimustega piirkondadele, mägipiirkondadele ja äärepoolseimatele piirkondadele, kus põllumajandussektori osakaal kogu majanduses on suur ja tootmiskulud on suured. Nende piirkondade puhul saavad kvaliteedikavad toetada ja täiendada maaelu arengu poliitikat ning turu- ja sissetulekutoetuste poliitikat ühise põllumajanduspoliitika raames. Eelkõige saab kvaliteedikavadega toetada piirkondi, kus põllumajandussektoril on majanduses suurem osakaal, ja eelkõige ebasoodsamaid piirkondi.

(5) Komisjoni teatises „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” esitatud Euroopa 2020. aasta poliitikaprioriteetide hulka kuulub ka üleminek teadmistel ja innovatsioonil põhinevale konkurentsivõimelisele majandusele, mis on samal ajal sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust tagav kõrge tööhõivega majandus. Põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika peaks andma tootjatele õiged vahendid, et oma teatavate omadustega tooteid paremini tähistada ja tutvustada, kaitstes neid tootjaid samal ajal ebaausate tavade eest.

⁽¹⁾ ELT C 218, 23.7.2011, lk 114.

⁽²⁾ ELT C 192, 1.7.2011, lk 28.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 13. septembri 2012. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 13. novembri 2012. aasta otsus.

- (6) Need lisameetmed, mida on kavas rakendada, peaksid olema kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttega.
- (7) Põllumajandustoodete kvaliteedimeetmed on sätestatud nõukogu 10. juuni 1991. aasta määruses (EMÜ) nr 1601/91 (millega sätestatakse aromatiseeritud veinide, aromatiseeritud veinijookide ja aromatiseeritud veinikokteilide määramise, kirjeldamise ja esitlemise üldeeskirjad);⁽¹⁾ nõukogu 20. detsembri 2001. aasta direktiivis 2001/110/EÜ mee kohta⁽²⁾ ning eelkõige selle artiklis 2; nõukogu 30. jaanuari 2006. aasta määruses (EÜ) nr 247/2006 (millega sätestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks)⁽³⁾ ning eelkõige selle IV jaotise artiklis 14; nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määruses (EÜ) nr 509/2006 (põllumajandustoodete ja toidu garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste kohta);⁽⁴⁾ nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määruses (EÜ) nr 510/2006 (põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta);⁽⁵⁾ nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määruses (EÜ) nr 1234/2007 (millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid) (ühise turukorralduse ühtne määrus)⁽⁶⁾ ning eelkõige selle II osa II jaotise I peatüki I jaos ja I a jaos, I alajaos; nõukogu 28. juuni 2007. aasta määruses (EÜ) nr 834/2007 (mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta)⁽⁷⁾ nagu ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta määruses (EÜ) nr 110/2008 (piiritusjookide määramise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta)⁽⁸⁾.
- (8) Põllumajandustoodete ja toidu märgistamine peab toimuma vastavalt üldeeskirjadele, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiiviga 2000/13/EÜ (toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta),⁽⁹⁾ ja eelkõige vastavalt sätetele, mille eesmärk on ära hoida märgistamist, mis võib tarbijaid segadusse ajada või eksitada.
- (9) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika kohta jõuti järeldusele, et põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika suurema üldise sidususe ja järjekindluse saavutamine on esmatähtis.
- (10) Põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste kaval ning garanteeritud traditsiooniliste toodete kaval on ühiseid eesmärgi ja sätteid.
- (11) Liit on juba mõnda aega järginud lähenemisviisi, mille eesmärk on lihtsustada ühise põllumajanduspoliitika regulatiivset raamistikku. Seda lähenemisviisi tuleks kohaldada ka põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika valdkonna määruste puhul, seadmata seejuures kahtluse alla kõnealuste toodete eriomadusi.
- (12) Mõned määrused, mis on osa põllumajandustoodete kvaliteedipoliitikast, on hiljuti läbi vaadatud, kuid neid ei ole veel täielikult rakendatud. Seetõttu ei tuleks neid käesolevasse määrusesse lisada. Siiski võib need inkorporeerida hilisemas etapis, kui õigusaktid on täielikult rakendatud.
- (13) Lähtudes eespool toodud kaalutlustest tuleks järgmised sätted koondada ühtseks õigusraamistikuks, mis koosneb määruste (EÜ) nr 509/2006 ja (EÜ) nr 510/2006 uutest või ajakohastatud sätetest ning nendest määruste (EÜ) nr 509/2006 ja (EÜ) nr 510/2006 sätetest, mis jäetakse alles.
- (14) Selguse ja läbipaistvuse huvides tuleks määrused (EÜ) nr 509/2006 ja (EÜ) nr 510/2006 seega kehtetuks tunnistada ja asendada käesoleva määrusega.
- (15) Käesoleva määrusega tuleks reguleerida ainult Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) I lisas loetletud inimtoiduks ettenähtud põllumajandustooted ning selles lisas loetlemata tooteid, mis on tihedalt seotud põllumajandustootmise ja maamajandusega.
- (16) Käesolevas määruses sätestatud eeskirju tuleks kohaldada nii, et see ei mõjuta neid kehtivaid liidu õigusakte, mis käsitlevad veine, aromatiseeritud veine, piiritusjooke, mahepõllumajandustooted või äärepoolseimaid piirkondi.
- (17) Päritolunimetuse ja geograafilise tähise tuleks anda ainult sellistele toodetele ja toidule, mille omaduste ja geograafilise päritolu vahel on olemas olemuslik seos. Asjaolu, et senine kava hõlmas ainult teatavaid šokolaadi- ja kondiitritoodete liike, on puudus, mis tuleb kõrvaldada.

(1) EÜT L 149, 14.6.1991, lk 1.

(2) EÜT L 10, 12.1.2002, lk 47.

(3) ELT L 42, 14.2.2006, lk 1.

(4) ELT L 93, 31.3.2006, lk 1.

(5) ELT L 93, 31.3.2006, lk 12.

(6) ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

(7) ELT L 189, 20.7.2007, lk 1.

(8) ELT L 39, 13.2.2008, lk 16.

(9) EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29.

- (18) Päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitsmise konkreetsed eesmärgid on põllumajandusettevõtjatele ja tootjatele teatava toote kvaliteedi ja omaduste või selle tootmise viisi eest õiglase tasu tagamine ning geograafilise päritoluga seotud kindlate omaduste kohta selge teabe esitamine, võimaldades seeläbi tarbijatel teha põhjendatud ostuotsuseid.

- (19) Kaitstud nimetustega seotud intellektuaalomandi õiguste ühetaoline kaitse kogu liidus on esmatahtis eesmärk, mida saab tulemuslikumalt saavutada liidu tasandil.
- (20) Liidu raamistik, mis kaitseb päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid seeläbi, et näeb ette nende kandmise registrisse, lihtsustab nende vahendite arendamist, kuna selle tulemusel loodud ühtsema lähenemisviisiga tagatakse aus konkurents selliselt tähistatud toodete tootjate vahel ja suurendatakse toodete usaldusväärset tarbijate silmis. Tuleks ette näha, et päritolunimetused ja geograafilised tähised töötatakse välja liidu tasandil ning edendatakse mehhanismide loomist nende kaitseks kolmandates riikides Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) raamistikus või mitme- ja kahepoolsete lepingutega, panustades seeläbi toodete kvaliteedi ja nende tootmisviisi tunnustamise kui täiendavat väärtust andvasse tegurisse.
- (21) Võttes arvesse kogemusi, mis on saadud nõukogu 14. juuli 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2081/92 (põllumajandustoodete ja toiduainete geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta)⁽¹⁾ ja määruse (EÜ) nr 510/2006 rakendamisest, tuleks lahendada teatavad probleemid, selgitada ja lihtsustada teatavaid eeskirju ning tõhustada teatavaid käesoleva kavaga ettenähtud menetlusi.
- (22) Võttes arvesse senist tava, tuleks täiendavalt määratleda ja säilitada kaks erinevat viisi, millega saab toodet seostada tema geograafilise päritoluga, nimelt kaitstud päritolunimetuse ja kaitstud geograafiline tähis. Neid kontseptsioone põhimõtteliselt muutmata, tuleks veidi muuta määratlusi, et viia need paremini vastavusse intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingus sätestatud kaitstud geograafilise tähise mõistega ning teha need arusaadavamaks ja selgemaks ettevõtjale.
- (23) Geograafilist tähist kandev põllumajandustoode või toit peaks täitma teatavaid spetsifikaadis esitatud tingimusi, näiteks erinõudeid, mille eesmärk on kaitsta tootmispiirkonna loodusvarasid või maastikku või parandada põllumajandusloomade heaolu.
- (24) Selleks et päritolunimetused ja geograafilised tähised oleksid liikmesriikide territooriumidel kaitstud, tuleks need registreerida üksnes liidu tasandil. Liikmesriikidel peaks olema õigus võtta tooteid ajutise kaitse alla riigi tasandil alates liidu tasandil registreerimise taotluse esitamise kuupäevast, ilma et see mõjutaks liidusisest või rahvusvahelist kaubandust. Käesoleva määrusega võimaldatavat kaitset, mis eeldab registreerimist, tuleks pakkuda ka kolmandate riikide päritolunimetustele ja geograafilistele tähistele, mis vastavad kehtestatud kriteeriumidele ning mida kaitstakse nende päritoluriigis.
- (25) Liidu registreerimismenetlus peaks võimaldama õiguspäraselt huvi omaval füüsilisel ja juriidilisel isikul, kes on pärit liikmesriigist, mis ei ole taotluse esitanud liikmesriik, või kolmandast riigist, kasutada oma õigusi vastuväite esitamise kaudu.
- (26) Kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registrisse tehtud kandest peaksid teavet saama ka tarbijad ja kauplused.
- (27) Liit peab oma kaubanduspartneritega läbirääkimisi rahvusvaheliste lepingute üle, sealhulgas päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitsmist käsitlevate lepingute üle. Selleks et lihtsustada üldsusele teabe andmist sel viisil kaitstud nimetuste kohta, ja eelkõige selleks, et tagada nimetuste kaitsmine ja nende kasutamise viiside kontrollimine, võib nimetused kanda kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registrisse. Sellised nimetused tuleks kanda registrisse kaitstud geograafilise tähisena, välja arvatud juhul, kui need on kõnealustes rahvusvahelistes lepingutes konkreetselt määratletud kaitstud päritolunimetusena.
- (28) Pidades silmas nende eripära, tuleks seoses kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähistega, mille puhul nõutakse tootjatelt pakendil asjakohaste liidu sümbolite ja tähiste kasutamist, võtta vastu märgistamist käsitlevad erisätted. Liidu nimetuste puhul tuleks selliste sümbolite või tähiste kasutamine teha kohustuslikuks, et tarbijatele seda liiki tooteid ja nendega seotud tagatise paremini tutvustada ja et võimaldada neid tooteid turul paremini ära tunda, lihtsustades seeläbi kontrolli. Vastavalt WTO nõuetele peaks kolmanda riigi geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste puhul selliste sümbolite või märgete kasutamine olema vabatahtlik.
- (29) Registrisse kantud nimetused peaksid olema kaitstud, eesmärgiga tagada, et neid kasutataks ausalt ja et vältida tarbijate eksitamise võimalusi. Lisaks tuleks täpsustada geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse tagamise viisid, eelkõige seoses tootjate rühmade ja liikmesriikide pädevate asutuste rolliga.
- (30) Tuleks sätestada konkreetsed erandid, millega võimaldatakse teatava aja jooksul kasutada registreeritud nimetust koos muude nimetustega, ning lihtsustada ja selgitada neid erandeid. Teatavatel juhtudel võib neid erandeid

⁽¹⁾ EÜT L 208, 24.7.1992, lk 1.

- kehtestada kuni kümneaastaseks ajavahemikuks, et ületada ajutised raskused ja pikas perspektiivis tagada, et kõik tootjad järgivad spetsifikaate.
- (31) Selgemalt tuleks sõnastada käesoleva määruse alusel pakutava kaitse ulatus, eeskätt arvestades uute kaubamärkide registreerimise neid piiranguid liidus, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta direktiivis 2008/95/EÜ (kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽¹⁾ ja mis on kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registreerimise korraga vastuolus samamoodi, nagu uute kaubamärkide liidu tasandil registreerimise korraga. Selgitamist vajavad ka sätted, mis on seotud intellektuaalomandiõiguste, eelkõige kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähisena registreeritud kaubamärkide ja homonüümsete nimetuste seniste omanikega.
- (32) Selleks et tagada kaitse kõrge tase ning ühtlustada seda veinisektoris pakutava kaitsega, tuleks päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitset laiendada nii, et see hõlmaks kaupade ja teenuste registreeritud nimetuste väärkasutust, jälgendamist ja seoste loomist. Kui kaitstud päritolunimetusi ja kaitstud geograafilisi tähiseid kasutatakse koostisainetena, tuleks võtta arvesse komisjoni teatist „Kaitstud päritolunimetuse (KPN) või kaitstud geograafilise tähisega (KGT) koostisainet sisaldava toidu märgistamise suunised”.
- (33) Nimetustele, mis on 3. jaanuariks 2013 määruse (EÜ) nr 510/2006 alusel juba registreeritud, laieneb käesolevas määruses sätestatud kaitse ning need peaks automaatselt registreerida.
- (34) Garanteeritud traditsiooniliste toodete kava konkreetne eesmärk on aidata traditsiooniliste toodete tootjail tarbijaid teavitada kauba sellistest omadustest, mis tõstavad nende väärtust. Arvestades aga, et registreeritud on ainult mõni nimetus, ei ole senise garanteeritud traditsiooniliste toodete kava võimalusi kuigi palju kasutatud. Seetõttu tuleks asjakohaseid sätteid täiustada ning muuta neid selgemaks ja sihipärasemaks, et kava oleks potentsiaalsetele kasutajatele arusaadavam, hõlpsamini kasutatav ja atraktiivsem.
- (35) Senises kavas on ette nähtud võimalus kauba tähistamiseks kasutatav nimetus registreerida ilma seda liidu tasandil reserveerimata. Kuna sidusrühmadele ei olnud niisugune võimalus eriti mõistetav ning kuna traditsiooniliste toodete tähistamist on parem korraldada liikmesriigi ja piirkonna tasandil vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele, tuleks see võimalus kõrvale jätta. Saadud kogemusest lähtudes peaks kava hõlmama ainult nimetuste reserveerimist terve liidu tasandil.
- (36) Selle tagamiseks, et kõneluse kava raames registreeritaks vaid ehtsate traditsiooniliste toodete nimetusi, tuleks kohandada nimetuste registreerimise kriteeriume ja tingimusi, eriti aga neid, mis puudutavad märke „traditsiooniline” määratlust, mis peaks hõlmama pika aja jooksul valmistatud tooteid.
- (37) Selle tagamiseks, et garanteeritud traditsioonilised tooted vastaksid oma spetsifikaadile ning oleksid järjekindlad, peaks asjaomaste tootespetsifikaatide kehtestamine olema tootjarühmade endi ülesanne. Garanteeritud traditsioonilist toodet peaks olema võimalik registreerida ka kolmandate riikide tootjatel.
- (38) Selleks et nimetust saaks reserveerida, peaks garanteeritud traditsiooniline toode olema registreeritud liidu tasandil. Registreeritud tootele peaks andma ka teavet tarbijatele ja kauplejatele.
- (39) Selleks et vältida ebaausate konkurentsitingimuste tekkimist, peaks igal tootjal, sealhulgas kolmanda riigi tootjal, olema võimalik kasutada garanteeritud traditsioonilise toote registreeritud nimetust, tingimusel et asjaomane toode vastab asjaomase spetsifikaadi nõuetele ja tootja osaleb kontrollisüsteemis. Liidus toodetud garanteeritud traditsiooniliste toodete puhul tuleks märgistusel esitada liidu sümbol nii, et oleks võimalik seda seostada märkega „garanteeritud traditsiooniline toode”.
- (40) Selleks et vältida registreeritud nimetuste väärkasutamist või tavasid, mis võivad tarbijaid eksitada, peaks registreeritud nimetuste kasutamiseõigus olema reserveeritud.
- (41) Nende nimetuste suhtes, mis on 3. jaanuariks 2013 juba registreeritud määruse (EÜ) nr 509/2006 alusel ning mis muidu ei kuuluks käesoleva määruse reguleerimisalasse, kohaldatakse üleminekuperioodil määruses (EÜ) nr 509/2006 sätestatud kasutustingimusi.
- (42) Määruse (EÜ) nr 509/2006 kohaste registreeritud, kuid reserveerimata nimetuste puhul tuleks näha ette nende nimetuste registreerimise menetlus, võimaldades neid registreerida koos nimetuse reserveerimisega.
- (43) Ette tuleks näha ka üleminekumeetmed, mida kohaldatakse enne 3. jaanuariks 2013 komisjonile esitatud registreerimistaotluste suhtes.
- (44) Tuleks käivitada kvaliteedisüsteemi teine etapp, mille aluseks on lisaväärtust andvad kvaliteedimõisted, mida saab siseturul tutvustada ning mille rakendamine on vabatahtlik. Need vabatahtlikud kvaliteedimõisted peaksid

⁽¹⁾ ELT L 299, 8.11.2008, lk 25.

- viitama kindlatele horisontaalsetele omadustele, mis on seotud ühe või mitme tooteliigi, põllumajandusliku tootmise meetodi või töötlemisviisiga, mida konkreetses piirkonnades kasutatakse. Seni on tingimused täitnud vabatahtlik kvaliteedimõiste „mägipiirkonna toode” ja see tõstab turul oleva toote väärtust. Selleks et hõlbustada direktiivi 2000/13/EÜ kohaldamist, mille puhul toidu märgistus võib ajada tarbijaid segadusse vabatahtlike kvaliteedimõistete tõttu, sealhulgas eelkõige mõiste „mägipiirkonna toode” tõttu, võib komisjon vastu võtta suuniseid.
- (45) Selleks et pakkuda mägipiirkonna tootjatele tulemuslikku vahendit, et oma toodet paremini turustada ja vähendada turul tarbijate segadusseajamise reaalset ohtu seoses mägipiirkonna märkimisega toote lähtekohana, tuleks liidu tasandil määratleda „mägipiirkonna toode” vabatahtliku kvaliteedimõistena. Mägipiirkonna määratlemisel tuleks aluseks võtta üldised klassifitseerimiskriteeriumid, mida on kasutatud mägipiirkonna kindlaksmääramiseks nõukogu 17. mai 1999. aasta määruses (EÜ) nr 1257/1999 Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) toetuse kohta maaelu arendamiseks⁽¹⁾.
- (46) Geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete lisaväärtus tugineb tarbija usaldusele. See on põhjendatud vaid juhul, kui on olemas tulemuslik tõendamise ja kontrolli süsteem. Kõnealuste kvaliteedikavade suhtes tuleks teostada järelevalvet ametliku kontrollisüsteemi abil vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruses (EÜ) nr 882/2004 (ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks)⁽²⁾ ning peaks võimaldama kontrollida tootmise, töötlemise ja turustamise mis tahes etappi. Selleks et aidata liikmesriikidel määruse (EÜ) nr 882/2004 sätteid geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete suhtes paremini kohaldada, tuleks käesolevas määruses esitada viited asjakohastele sätetele.
- (47) Selleks et tarbija võiks kindel olla, et tootel on geograafilist tähist iseloomustavad ja garanteeritud traditsioonilise toote eriomadused, tuleks ettevõtjatele kehtestada süsteem, millega kontrollitakse tootespetsifikaatide järgimist.
- (48) Tagamaks, et nad on erapooletud ja tulemuslikud, peaksid pädevad asutused vastama mitmetele tegevuskriteeriumidele. Ette tuleks näha sätted, millega antakse kontrolliorganitele õigus täita teatavaid kontrolliülesandeid.
- (49) Kontrolliorganite akrediteerimiseks tuleks kasutada Euroopa Standardikomitee (CEN) väljatöötatud Euroopa standardeid (EN-standardid) ja Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) väljatöötatud rahvusvahelisi standardeid ning samu standardeid peaksid kasutama kontrolliorganid oma töös. Need organid tuleks akrediteerida vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrusele (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega⁽³⁾.
- (50) Mitmeaastastes riiklikes kontrollikavades ja aastaaruannetes, mille liikmesriigid koostavad vastavalt määrusele (EÜ) nr 882/2004, tuleks esitada geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete kontrollimise ülevaade.
- (51) Liikmesriikidel peaks olema lubatud võtta tasu kulude katmiseks.
- (52) Selgemaks tuleks muuta olemasolevaid üldnimetuste jätkuva kasutamise eeskirju, nii et sellised üldnimetused, mis on sarnased kaitstud või reserveeritud nimetusele või mõistele või moodustavad kaitstud või reserveeritud nimetuse või mõiste osa, peaksid oma üldise staatuse säilitama.
- (53) Kaubamärgi ja geograafilise tähise ning päritolunimetuse vanemuse kindlaksmääramise kuupäevana tuleks sätestada kaubamärgi liidus või liikmesriigis registreerimise taotluse esitamise kuupäev ja päritolunimetuse või geograafilise tähise kaitsmiseks esitatud taotluse komisjonile esitamise kuupäev.
- (54) Sätteid, mis käsitlevad päritolunimetuse ja geograafilise tähise registreerimisest keeldumist ning nende üheaegset esinemist vastuolu korral varasema kaubamärgiga, tuleks jätkuvalt kohaldada.
- (55) Kriteeriumid, mille alusel keeldutakse hilisemate kaubamärkide registreerimisest või kui kaubamärk on registreeritud, kriteeriumid, mille alusel see tühistatakse põhjusel, et on vastuolus varasema päritolunimetuse või geograafilise tähisega, peaksid olema vastavuses päritolunimetuse või geograafilise tähise kaitse kehtestatud ulatusega.
- (56) Nimetuste reserveerimine ning tähiste ja sümbolite kehtestamine garanteeritud traditsiooniliste toodete ja vabatahtlike kvaliteedimõistete kavade alusel ei tohiks mõjutada intellektuaalomandiõiguste kehtestamise süsteeme käsitlevaid sätteid, eriti päritolunimetustest ja geograafiliste tähiste kvaliteedikavadest või kaubamärgiseadusest tulenevaid õigusi.

(1) EÜT L 160, 26.6.1999, lk 80.

(2) ELT L 165, 30.4.2004, lk 1.

(3) ELT L 218, 13.8.2008, lk 30.

- (57) Rühmade rolli tuleks täpsustada ja ametlikult tunnustada. Rühmad on peaosalisel päritolunimetuste, geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete registreerimise taotlemisel, samuti spetsifikaatide muutmisel ja tühistamise taotluste esitamisel. Rühm võib tegeleda ka registreeritud nimetuste kaitse tagamise järelevalve, toodete spetsifikaadile vastavuse kontrollimise, registreeritud nimetuse populariseerimise ja selle kohta teabe levitamise ning registreeritud nimetuse väärtuse ja kvaliteedikavade tulemuslikkuse üldise suurendamisega. Lisaks peaks ta jälgima toodete turupositsiooni. Niisugune tegevus ei tohiks siiski soodustada ega põhjustada ELi toimimise lepingu artiklitega 101 ja 102 vastuolus olevat konkurentsivastast tegevust.
- (58) Selleks et tagada registreeritud päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste ning garanteeritud traditsiooniliste toodete vastavus käesolevas määruses sätestatud tingimustele, peaksid taotlusi hindama asjaomase liikmesriigi ametiasutused vastavalt ühistele miinimumsätetele, mis hõlmavad riigisisest vastuväidete esitamise menetlust. Seejärel peaks komisjon taotlused läbi vaatama, tagamaks et liidu õigusaktides ei ole ilmseid vigu ning et väljaspool taotluse esitanud liikmesriiki tegutsevate sidusrühmade huvisid on arvesse võetud.
- (59) Päritolunimetusi, geograafilisi tähiseid ja garanteeritud traditsioonilisi tooteid peaks olema võimalik registreerida ka kolmandatest riikidest pärit kauba puhul, mis vastavad käesolevas määruses sätestatud tingimustele.
- (60) Kvaliteedikavas osalemist väljendavad sümbolid, tähised ja lühendid ning nendest tulenevad üleliidulised õigused peaksid olema kaitstud nii liidus kui ka kolmandates riikides selle tagamiseks, et neid kasutatakse ainult algupäraste toodete puhul ning et tarbijaid ei eksitatakse toodete omaduste suhtes. Tulemusliku kaitse tagamiseks peaks komisjonil olema piisavalt tsentraliseeritud eelarvehahendeid vastavalt nõukogu 20. septembri 2005. aasta määrusele (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) ⁽¹⁾ ja nõukogu 21. juuni 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1290/2005 (ühise põllumajanduspoliitika finantseerimise kohta) ⁽²⁾ artiklile 5.
- (61) Kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ning garanteeritud traditsiooniliste toodete registreerimismenetlust, sealhulgas taotluse läbivaatamist ja vastuväidete esitamist, eriti aga otsustamist, tuleks kiirendada ja parandada. Komisjon, keda teatavatel juhtudel abistavad liikmesriigid, peaks vastutama registreerimise otsuste tegemise eest. Kehtestada tuleks menetlused, et võimaldada tootespetsifikaatide registreerimisjärgset muutmist ja registreeritud nimetuste tühistamist eelkõige juhul, kui toode ei vasta enam tootespetsifikaadile või kui nimetust enam turul ei kasutata.
- (62) Selleks et lihtsustada piiriüleste taotluste esitamist kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste või garanteeritud traditsiooniliste toodete ühiseks registreerimiseks, tuleks ette näha vastavad menetlused.
- (63) Käesoleva määruse teatavate vähemoluliste osade täiendamiseks või muutmiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesoleva määruse I lisas esitatud toodete loetelu; kehtestada sööda päritoluga seotud piiranguid ja erandeid päritolunimetuste puhul; kehtestada piiranguid ja erandeid elusloomade tapmise või tooraine päritolu puhul; sätestada eeskirjad, mis piiravad tootespetsifikaadis sisalduvat teavet; kehtestada liidu sümbolid; sätestada täiendavad üleminekueskirjad, et kaitsta asjaomaste tootjate või sidusrühmade õigusi ja õiguspäraseid huve; täpsustada kriteeriume, mille täitmise korral võib garanteeritud traditsioonilise toote nimetuse registreerida; sätestada üksikasjalikud eeskirjad vabatahtlike kvaliteedimõistete kohta; reserveerida täiendav vabatahtlik kvaliteedimõiste ning sätestada selle kasutamistingimused ja nimetatud tingimusi muuta; sätestada erandid mõiste „mägipiirkonna toode” kasutamise kohta ning kehtestada kõnealuse vabatahtliku kvaliteedimõiste kohaldamiseks tootmismeetodid ja muud asjakohased kriteeriumid, eelkõige sätestada tingimused, mille alusel tooraine või sööt võib pärineda väljastpoolt mägipiirkondi; sätestada täiendavad eeskirjad mõistete üldise staatuse kindlaksmääramiseks liidus; sätestada eeskirjad taimesorvide või loomatõugude nimetuste kasutamise kindlaksmääramiseks; määrata kindlaks eeskirjad riigisisese vastuväidete esitamise menetluse läbiviimiseks ühiste taotluste puhul, mis käsitlevad rohkem kui ühe riigi territooriumi, ning täiendada eeskirju taotlemise korra, vastuväite esitamise korra, muutmistaotluse esitamise korra ja tühistamise korra kohta üldiselt. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud

⁽¹⁾ ELT L 277, 21.10.2005, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 209, 11.8.2005, lk 1.

õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (64) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused, et sätestada tootespetsifikaadi vormi eeskirjad; sätestada üksikasjalikud eeskirjad kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registri sisu ja vormi kohta; määrata kindlaks liidu sümbolite ja tähiste tehnilised omadused ja nende kasutamise eeskirjad toodete juures, sealhulgas asjakohaste keeleversioonide kasutamise eeskirjad; kehtestada ja pikendada ülemineku- perioode kasutatud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste kasutamise ajutiste erandite jaoks; sätestada üksikasjalikud eeskirjad garanteeritud traditsiooniliste toodete registri vormi ja sisu kohta; sätestada garanteeritud traditsiooniliste toodete kaitse eeskirjad; sätestada kõik IV jaotise kohaldamise meetmed, mis on seotud vormide, menetluste ja muude tehniliste üksikasjadega; sätestada vabatahtlike kvaliteedimõistete kasutamise eeskirjad; sätestada kvaliteedikavadele osutavate märgete, lühendite ja sümbolite ühtse kaitse eeskirjad; sätestada üksikasjalikud eeskirjad registreerimistaotluste ja vastuväidete menetlemise, vormi ja esitamise kohta; lükata taotlus tagasi; teha otsus nimetuse registreerimise kohta, kui kokkuleppele ei jõutud; sätestada üksikasjalikud eeskirjad muutmistaotluse menetlemise, vormi ja esitamise kohta; tühistada kaitstud päritolunimetuse, kaitstud geograafilise tähise või garanteeritud traditsioonilise toote registreerimine; sätestada üksikasjalikud eeskirjad tühistamise korra menetlemise ja vormi ning tühistamistaotluste esitamise kohta. Kõnealuseid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes ⁽¹⁾.

- (65) Selleks et luua käesoleva kava kohaselt tunnustatud kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete registreid ja neid hallata; määrata kindlaks toote sertifitseerimise asutuste nime ja aadressi avalikustamise viis; registreerida nimetus, kui ei esitata vastulauset ega vastuvõetavat põhjendatud vastuväidet või kui vastuvõetava põhjendatud vastuväite esitamise korral jõuti kokkuleppele; peaks komisjonil olema õigus võtta rakendusakte ilma määrust (EL) nr 182/2011 kohaldamata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Eesmärk

1. Käesoleva määruse eesmärk on aidata põllumajandustoodete ja toidu tootjail teavitada ostjaid ja tarbijaid toodete omadustest ja nende toodete ja toidu põllumajandusliku tootmise viisidest, et seeläbi tagada:

- ausad konkurentsitingimused neile põllumajandusettevõtjatele ja põllumajandustoodete ja toidu tootjatele, kelle toodetel ja toidul on omadusi ja tunnuseid, mis tõstavad toote väärtust;
- tarbijatele usaldusväärse teabe kättesaadavus selliste toodete kohta;
- intellektuaalomandi õigustest kinnipidamine ja
- siseturu terviklikkus.

Käesolevas määruses sätestatud meetmed on ette nähtud põllumajanduse ja töötlemise ning kvaliteettoodangut andvate põllumajandusliku tootmise süsteemide toetamiseks, aidates seeläbi saavutada maaelu arengu poliitika eesmarke.

2. Määrusega võetakse kasutusele kvaliteedikavad, millega määratakse kindlaks ja vajaduse korral kaitstakse nimetusi ja mõisteid, millega tähistatakse või kirjeldatakse eelkõige selliseid põllumajandustooteid, millel on:

- väärtust tõstvaid omadusi või
- väärtust tõstvaid tunnuseid, mis tulenevad nende tootmisel kasutatud põllumajandusliku tootmise või töötlemise meetoditest või nende tootmise või turustamise kohast.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Määrust kohaldatakse ELi toimimise lepingu I lisa loetletud nimetoiduks ettenähtud põllumajandustoodete ning käesoleva määruse I lisa loetletud muude põllumajandustoodete ja toidu suhtes.

Selleks et võtta arvesse rahvusvahelisi kohustusi või uusi tootmismeetodeid või materjale, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, mis täiendavad käesoleva määruse I lisa sätestatud toodete loetelu. Sellised tooted peavad olema tihedalt seotud põllumajandustoodete või maamajandusega.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata määruse (EÜ) nr 1234/2007 XI b lisa määratletud piiritusjookide, aromatiseeritud veinide ega viinamarjasaaduste (välja arvatud veiniäädikas) suhtes.

⁽¹⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

3. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira muude liidu erisätete kohaldamist, mis käsitlevad toodete turuleviimist, eelkõige ühist turukorraldust, ning toidu märgistamist.

4. Käesoleva määrusega kasutusele võetud kvaliteedikavade suhtes ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord⁽¹⁾.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „kvaliteedikava” – II, III ja IV jaotise alusel kasutusele võetud kava;
- 2) „rühm” – mis tahes õiguslikus vormis ühendus, kuhu peamiselt kuuluvad ühe ja sama tootega tegelevad tootjad või töötlejad;
- 3) „traditsiooniline” – tõendatud kasutamine siseturul põlvkondade vaheldumist võimaldava ajavahemiku jooksul, see ajavahemik on vähemalt 30 aastat;
- 4) „märgistus” – mis tahes sellised sõnad, üksikasjalikud andmed, kaubamärgid, margitoodete nimed, kujundlikud elemendid või sümbolid toidu kohta, mis on paigutatud mis tahes pakendile, dokumendile, sedelile, märgistusele või kaelaetiketile ja on kaasas selle toiduga või viitavad sellele toidule;
- 5) „eripära” – toote puhul tootmise iseärasus, mille tõttu toode erineb selgelt sama kategooria teistest sarnastest toodetest;
- 6) „üldmõiste” – toote nimetus, mis vaatamata oma seotusele selle koha, piirkonna või riigiga, kus seda toodet algselt toodeti või turustati, on saanud liidus toote tavanimetuseks;
- 7) „tootmisetapp” – tootmine, töötlemine või valmistamine;
- 8) „töödeldud toode” – töötlemata toodete töötlemise tulemusel saadud toit. Töödeldud tooted võivad sisaldada koostisaineid, mis on vajalikud nende tootmiseks või neile kindlate omaduste andmiseks.

II JAOTIS

KAITSTUD PÄRITOLUNIMETUSED JA KAITSTUD GEOGRAAFILISED TÄHISED

Artikkel 4

Eesmärk

Kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste kava eesmärk on aidata ühe geograafilise piirkonnaga seotud toodete tootjaid selle kaudu, et:

- a) kindlustada nende toodete kvaliteedi eest õiglane tasu;
- b) tagada liidu territooriumil nimetustele ühetaoline kaitse intellektuaalomandiõiguse vormis;
- c) anda tarbijatele selget teavet toote väärtust tõstvate omaduste kohta.

Artikkel 5

Päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste nõuded

1. Käesolevas määruses on „päritolunimetus” nimetus, mis osutab sellele, et:

- a) toode on pärit teatavast kohast, piirkonnast või erandjuhul riigist;
- b) toote kvaliteet või omadused tulenevad peamiselt või eranditult teatavast geograafilisest keskkonnast ning selle iseloomulikest looduslikest ja inimteguritest ning
- c) kõik tootmisetapid toimuvad määratletud geograafilises piirkonnas.

2. Käesolevas määruses on „geograafiline tähis” nimetus, mis osutab sellele, et:

- a) toode on pärit teatavast kohast, piirkonnast või riigist,
- b) toote teatav kvaliteet, maine või muu omadus tuleneb peamiselt tema geograafilisest päritolust ning
- c) vähemalt üks tootmisetappidest toimub määratletud geograafilises piirkonnas.

3. Olenemata lõikest 1 käsitatakse teatavat nimetust päritolunimetuseks, isegi kui asjaomase toote tooraine pärineb geograafilisest piirkonnast, mis on suurem määratletud geograafilisest piirkonnast või erineb sellest, tingimusel et:

- a) tooraine tootmispiirkond on määratletud;
- b) tooraine tootmiseks kehtivad eritingimused;

⁽¹⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

c) punktis b osutatud tingimuste täitmise tagamiseks on olemas kontrollikord ja

d) kõnealused päritolunimetused olid päritolumaal sellena tunnustatud enne 1. maid 2004.

Käesoleva lõike kohaldamisel võib toorainena käsitada üksnes elusloomi, liha ja piima.

4. Loomsete saaduste tootmise eripära arvessevõtmiseks antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse sööda päritoluga seotud piiranguid ja erandeid päritolunimetuse puhul.

Selleks et võtta arvesse teatavate toodete või piirkondade eripära, antakse komisjonile lisaks õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse piiranguid ja erandeid elusloomade tapmise või tooraine päritolu puhul.

Nimetatud piirangute ja eranditega võetakse objektiivsete kriteeriumide alusel arvesse kvaliteeti või kasutust ja tunnustatud oskusteavet või looduslikke tegureid.

Artikkel 6

Üldine iseloom, vastuolud taimesortide ja loomatõugude nimetuste ning homonüümide ja kaubamärkidega

1. Üldmõistet ei registreerita kaitstud päritolunimetuse ega kaitstud geograafilise tähisena.

2. Nimetust ei või registreerida päritolunimetuse ega geograafilise tähisena, kui see on vastuolus taimesordi või loomatõu nimetusega ning võib tarbijat eksitada toote tegeliku päritolu osas.

3. Artikli 11 alusel loodud registrisse kantud nimetusega täielikult või osaliselt homonüümset nimetust ei või registreerida, välja arvatud juhul, kui tegelikkuses on võimalik selgelt eristada hiljem registreeritud homonüümi ja registris juba esinevat nimetust kohaliku ja traditsioonilise kasutamise tingimuste ja välismuse järgi, võttes arvesse vajadust tagada asjaomaste tootjate võrdne kohtlemine ja vajadust tarbijat mitte eksitada.

Homonüümset nimetust, mis võib tekitada tarbijas eksliku arvamuse, et tooted on pärit muult territooriumilt, ei registreerita, isegi kui nimetus on kõnealuste toodete tegeliku päritoluterriitoriumi, -piirkonna või -koha osas täpne.

4. Registreerimiseks esitatud päritolunimetust ja geograafilist tähist ei registreerita, kui kavandatud päritolunimetuse või geograafilise tähisena registreerimise korral võib tarbijale jääda

ekslik mulje, et tegemist on mõne teise tootega, arvestades asjaomase kaubamärgi mainet ja tuntuust ning selle kasutuses olemise aega.

Artikkel 7

Tootespetsifikaat

1. Kaitstud päritolunimetuse ja kaitstud geograafilise tähise kasutamiseks peab asjaomane toode vastama spetsifikaadile, milles on esitatud vähemalt järgmine teave:

a) päritolunimetuse või geograafilise tähisena kaitstav nimetus, nagu seda kasutatakse kaubanduses või tavakeeles, ja ainult keeltes, mida kasutatakse või on ajalooliselt kasutatud määratletud geograafilises piirkonnas konkreetse toote kirjeldamiseks;

b) toote, sealhulgas asjakohasel juhul tooraine kirjeldus, samuti toote peamised füüsikalised, keemilised, mikrobioloogilised või organoleptilised omadused;

c) geograafilise piirkonna määratlus, mis on piiratud käesoleva lõike punkti f alapunktides i või ii osutatud seosega, ja asjakohasel juhul üksikasjad, mis osutavad artikli 5 lõikes 3 ette nähtud nõuete täitmisele;

d) tõendid selle kohta, et toode pärineb artikli 5 lõigetes 1 või 2 osutatud määratletud geograafilisest piirkonnast;

e) toote saamismeetodi ning asjakohasel juhul algupäraste ja muutumatu kohalike meetodite kirjeldus ning pakendamise seotud teave, kui taotlejate rühm seda vajalikuks peab ja esitab piisavalt tootepõhiseid põhjendusi, miks pakendamine peab kvaliteedi säilitamiseks, algupära või kontrolli tagamiseks toimuma määratletud geograafilises piirkonnas, võttes arvesse liidu õigust, eelkõige kaupade vaba liikumise ja teenuste vaba osutamise kohta;

f) üksikasjad, millega määratakse kindlaks:

i) toote kvaliteedi või omaduste ning artikli 5 lõikes 1 osutatud geograafilise keskkonna vaheline seos või

ii) kui see on asjakohane, toote teatava kvaliteedi, maine ja muude omaduste ning artikli 5 lõikes 2 osutatud geograafilise päritolu vaheline seos;

g) asutuste nimi ja aadress või olemasolu korral vastavalt artiklile 37 tootespetsifikaate käsitlevatele sätetele vastavust kontrollivate organite nimi ja aadress ning nende konkreetsed ülesanded;

h) asjaomase toote märgistamise erinõuded.

2. Selleks et tagada, et tootespetsifikaatides esitataks selget ja sisutihedat teavet, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse eeskirjad, mis piiravad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud spetsifikaadis sisalduvat teavet, kui sellist piirangut on vaja liiga mahukate registreerimistaotluste vältimiseks.

Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, milles sätestatakse eeskirjad spetsifikaadi vormi kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 8

Registreerimistaotluse sisu

1. Päritolunimetuse või geograafiline tähise artikli 49 lõike 2 või 5 kohases registreerimistaotluses esitatakse vähemalt:

- a) taotlejate rühma ja asutuste või olemasolu korral tootespetsifikaatide sätetele vastavust kontrollivate organite nimi ja aadress;
- b) artiklis 7 sätestatud tootespetsifikaat;
- c) koonddokument, mis sisaldab järgmist:
 - i) tootespetsifikaadi põhielemendid: toote nimetus ja kirjeldus, sealhulgas asjakohasel juhul pakendamisele ja märgistamisele kohaldatavad erieeskirjad ning geograafilise piirkonna kokkuvõtlik määratlus;
 - ii) kirjeldus, mis selgitab toote seost artikli 5 lõigetes 1 või 2 osutatud geograafilise keskkonna või geograafilise päritoluga, sõltuvalt olukorrast, sealhulgas asjakohasel juhul seost tõendavaid toote kirjelduse või tootmise meetodi konkreetseid elemente.

Artikli 49 lõikes 5 osutatud taotluses esitatakse ka tõendid selle kohta, et päritoluriigis on tootenimetus kaitstud.

2. Artikli 49 lõikes 4 osutatud taotlustoimik sisaldab järgmist teavet:

- a) taotlejate rühma nimi ja aadress;
- b) käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud koonddokument;
- c) liikmesriigi kinnitus, et tema hinnangul vastab taotlejate rühma esitatud positiivse otsuse saanud taotlus käesoleva määruse tingimustele ning selle alusel vastu võetud sätetele;
- d) tootespetsifikaadi avaldamisviide.

Artikkel 9

Ajutine riigisene kaitse

Liikmesriik võib pärast komisjonile taotluse esitamise kuupäeva kaitsta nimetust riigi tasandil vastavalt käesolevale määrusele üksnes ajutiselt.

Kõnealune riigisene kaitse lakkab alates käesoleva määruse kohase registreerimisotsuse vastuvõtmise või taotluse tagasivõtmise kuupäevast.

Juhul kui nimetust vastavalt käesolevale määrusele ei registreerita, vastutab kõnealuse riigisese kaitse tagajärgede eest üksnes asjaomane liikmesriik.

Liikmesriikide poolt esimese lõigu kohaselt võetud meetmed on õiguslikud tagajärjed üksnes riigi tasandil ja meetmed ei tohi mõjutada liidusisest ega rahvusvahelist kaubandust.

Artikkel 10

Vastuväite esitamise alused

1. Artikli 51 lõikes 2 osutatud põhjendatud vastuväide on vastuvõetav üksnes siis, kui komisjon on saanud selle nimetatud lõikes osutatud tähtaja jooksul ja tingimusel, et selles:

- a) tõendatakse, et artiklis 5 ja artikli 7 lõikes 1 osutatud tingimused on täitmata;
- b) tõendatakse, et kavandatud nimetuse registreerimine oleks vastuolus artikli 6 lõigetega 2, 3 või 4;
- c) tõendatakse, et kavandatud nimetuse registreerimine kahjustaks täielikult või osaliselt samasugust nimetust, kaubamärki või tooteid, mida on õiguspäraselt turustatud vähemalt viis aastat enne artikli 50 lõike 2 punktis a ettenähtud avaldamise kuupäeva või
- d) selles on esitatud üksikasju, millest võib järeldada, et nimetus, mille registreerimist taotletakse, on üldmõiste.

2. Vastuväite esitamise aluste hindamisel peetakse silmas kogu liidu territooriumi.

Artikkel 11

Kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste register

1. Komisjon võtab, kohaldamata artikli 57 lõikes 2 osutatud menetlust, vastu rakendusaktid, et luua käesoleva kava kohaselt tunnustatud kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste avalik, ajakohastatav register ning seda hallata.

2. Registreeritud võib kanda kolmandate riikide toodete geograafilised tähised, mida liidus kaitstakse liidu osalusel sõlmitud rahvusvahelise lepingu kohaselt. Sellised nimetused kantakse registreeritud geograafiliste tähistena, välja arvatud juhul, kui need on nimetatud lepingus määratletud käesoleva määru kohaselt kaitstud päritolunimetustena.

3. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad registri vormi ja sisu kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Komisjon avalikustab ja ajakohastab korrapäraselt lõikes 2 osutatud rahvusvaheliste lepingute loetelu ja nende lepingutega kaitstud geograafiliste tähiste loetelu.

Artikkel 12

Nimetused, sümbolid ja tähised

1. Kaitstud päritolunimetusi ja kaitstud geograafilisi tähiseid võivad kasutada kõik ettevõtjad, kes turustavad asjaomasele spetsifikaadile vastavaid tooteid.

2. Võetakse kasutusele liidu sümbolid, mis on kavandatud kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste üldsusele tutvustamiseks.

3. Käesolevas määru sätestatud korras registreeritud kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise all turustatavate liidust pärit toodete märgistusel peavad olema neile vastavad liidu sümbolid. Lisaks peaks samal vaateväljal olema toote registreeritud nimetus. Märgistusel võivad lisaks olla märgid „kaitstud päritolunimetuse” või „kaitstud geograafilise tähise” või vastavad lühendid „KPN” või „KGT”.

4. Lisaks võib märgistusel olla ka järgmine teave: artiklis 5 osutatud geograafilise päritolupiirkonna kirjeldused ja tekst, graafilised kujutised või sümbolid, mis osutavad liikmesriigile ja/või piirkonnale, kus nimetatud geograafilise päritolupiirkond asub.

5. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/13/EÜ kohaldamist, on direktiivi 2008/95/EÜ artikli 15 kohaseid geograafilisi kollektiivkaubamärke lubatud märgistusel kasutada koos kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähisega.

6. Lõikes 3 osutatud märgid ning nendega seotud liidu sümbolid võib kanda selliste kolmandate riikide pärit toodete märgistusele, mida turustatakse registreeritud nimetuse all.

7. Selleks et tagada tarbijatele asjakohase teabe andmine, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse liidu sümbolid.

Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, millega määratakse kindlaks liidu sümbolite ja tähiste tehnilised omadused, samuti nende kasutamise eeskirjad kaitstud päritolunimetuse ja kaitstud geograafilise tähise all turustatavate toodete puhul, sealhulgas asjakohaste keeleversioonide kasutamist käsitlevad eeskirjad. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 13

Kaitse

1. Registreeritud nimetusi kaitstakse:

a) nende otsese või kaudse kaubanduslikul eesmärgil kasutamise eest registreerimisega hõlmamata toodete puhul, kui need tooted on võrreldavad asjaomase nimetuse all registreeritud toodetega või kui nende puhul kasutatakse kaitstud nimetuse mainet, sealhulgas juhtudel, kui neid tooteid kasutatakse koostisainetena;

b) väärkasutuse, jäljendamise või seoste loomise eest ka siis, kui toodete või teenuste tegelik päritolu on näidatud või kui kaitstud nimetus on tõlgitud või sellele on lisatud väljend „stiil”, „liik”, „meetod”, „toodetud nagu”, „imitatsioon” või muu samalaadne väljend, sealhulgas juhtudel, kui neid tooteid kasutatakse koostisainetena;

c) toote lähtekohta, päritolu, laadi või olulisi omadusi käsitlevate muude valede või eksitavate märgete eest, mida kasutatakse asjaomase toote sise- või välispakendil, reklaammaterjalides ja asjaomase tootega seotud dokumentides, ning selliste pakendite kasutamise eest, mis võivad jätta vale mulje toote päritolust;

d) mis tahes muu tegevuse eest, mis võib tarbijat eksitada toote tegeliku päritolu osas.

Kui kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise sisaldab sellise toote nimetust, mida peetakse üldnimetuseks, ei ole selle üldnimetuse kasutamine vastuolus esimese lõigu punktidega a või b.

2. Kaitstud päritolunimetuse ega kaitstud geograafilise tähise ei muutu üldnimetuseks.

3. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid haldus- ja kohtumeetmeid, et hoida ära või lõpetada asjaomases liikmesriigis toodetava või turustatava kaitstud päritolunimetuse ja kaitstud geograafilise tähise lõikes 1 osutatud ebaseaduslik kasutamine.

Sel eesmärgil määrab iga liikmesriik oma kindlaksmääratud menetluste kohaselt nende meetmete võtmise eest vastutavad asutused.

Need asutused tagavad piisava objektiivsuse ja erapooletuse ning nende kasutuses on oma ülesannete täitmiseks vajalikud kvalifitseeritud töötajad ja ressursid.

Artikkel 14

Kaubamärgi, päritolunimetuse ja geograafilise tähise vaheline seos

1. Kaubamärki, mille kasutamine on vastuolus artikli 13 lõikega 1 ja mida taotletakse sama liiki tootele, millel on juba käesoleva määruse kohaselt registreeritud päritolunimetuse või geograafiline tähis, ei registreerita, kui kaubamärgi registreerimise taotlus esitatakse komisjonile pärast päritolunimetuse või geograafilise tähise seotud registreerimistaotluse esitamise kuupäeva.

Kaubamärk, mille registreerimisel rikuti esimese lõigu sätteid, tühistatakse.

Käesoleva lõike sätteid kohaldatakse, olenemata direktiivis 2008/95/EÜ sätestatust.

2. Ilma et see piiraks artikli 6 lõike 4 kohaldamist, võib, olenemata päritolunimetuse või geograafilise tähise registreerimisest, edasi kasutada ja uuendada ka niisugust toote kaubamärki, mille kasutamine on vastuolus käesoleva määruse artikli 13 lõikega 1, kui see on heas usus taotletud, registreeritud või asjaomaste õigusaktidega ettenähtud juhtudel liidu territooriumil kasutuses juurdunud enne komisjonile päritolunimetuse või geograafilise tähise kaitsetaotluse esitamise kuupäeva, tingimusel et ei ole ühtegi põhjust selle tühistamiseks või kehtetuks tunnistamiseks vastavalt nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määrusele (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta ⁽¹⁾ või direktiivile 2008/95/EÜ. Sellistel juhtudel lubatakse kasutada nii kaitstud päritolunimetust, kaitstud geograafilist tähist kui ka vastavaid kaubamärke.

Artikkel 15

Üleminekuperiood kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähistega kasutamisel

1. Ilma et see piiraks artikli 14 kohaldamist, võib komisjon võtta vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse kuni viieaastane üleminekuperiood, et võimaldada liikmesriigist või kolmandast riigist pärit toodete, mille nimetuse moodustab või mille nimetusse kuulub artikli 13 lõikega 1 vastuolus olev nimetus, puhul jätkata selle nimetuse kasutamist, mille all tooted turustati, tingimusel et vastavalt artikli 49 lõikele 3 või artiklile 51 esitatakse vastuvõetav vastuväide, milles tõendatakse, et:

a) nimetuse registreerimine kahjustaks täielikult või osaliselt samasugust nimetust või

b) sellise nimetusega tooteid on asjaomasel territooriumil seaduslikult turustatud vähemalt viis aastat enne artikli 50 lõike 2 punktis a ettenähtud avaldamise kuupäeva.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Ilma et see piiraks artikli 14 kohaldamist, võib komisjon vastu võtta rakendusaktid, millega pikendatakse nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud üleminekuperioodi kuni 15 aastani, kui on tõendatud, et:

a) käesoleva artikli lõikes 1 osutatud nimetust on õiguspäraselt pidevalt ja muutumatult kasutatud vähemalt 25 aastat enne komisjonile registreerimistaotluse esitamist;

b) käesoleva artikli lõikes 1 osutatud nimetuse kasutamise eesmärk ei ole kunagi olnud registreeritud nimetuse maine arvel kasu saamine ning et tarbijat ei ole toote õige päritolu osas eksitatud ega ole saadudki eksitada.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud nimetuste kasutamisel märgitakse päritoluriik märgistusele selgelt ja nähtavalt.

4. Selleks et ületada ajutised raskused ning saavutada pikaajaline eesmärk tagada, et kõik asjaomase piirkonna tootjad järgivad spetsifikaati, võib liikmesriik kehtestada kuni kümneks aastaks üleminekuperioodi, mis hakkab kehtima alates taotluse komisjonile esitamise kuupäevast, tingimusel et asjaomased ettevõtjad on kõnealuseid tooteid vastavate nimetuste all pidevalt ja õiguspäraselt turustanud vähemalt liikmesriikide asutustele taotluse esitamisele eelnenud viie aasta jooksul ning on märkinud selle asjaolu ära artikli 49 lõikes 3 osutatud riigisisese vastuväidete esitamise menetluse käigus.

Esimest lõiku kohaldatakse *mutatis mutandis* kolmandas riigis asuva geograafilise piirkonna nime kasutava kaitstud geograafilise tähise ja kaitstud päritolunimetuse suhtes, välja arvatud vastuväidete esitamise menetluse puhul.

Kõnealused üleminekuperioodid märgitakse ära artikli 8 lõikes 2 osutatud taotlustoimikus.

Artikkel 16

Üleminekusätted

1. Määruse (EÜ) nr 510/2006 artikli 7 lõikes 6 sätestatud registrisse kantud nimetused kantakse automaatselt käesoleva määruse artiklis 11 osutatud registrisse. Vastavad spetsifikaadid loetakse käesoleva määruse artiklis 7 osutatud spetsifikaatideks. Jätakuvalt kohaldatakse registreerimisega seotud konkreetseid üleminekusätteid.

⁽¹⁾ ELT L 78, 24.3.2009, lk 1.

2. Selleks et kaitsta asjaomaste tootjate või sidusrühmade õigusi ja õiguspäraseid huve, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte täiendavate üleminekueskirjade kohta.

3. Käesoleva määruse kohaldamine ei mõjuta ühelt poolt päritolunimetuste ja geograafiliste tähistega ning teiselt poolt kaubamärkide üheaegse esinemise õiguse kohaldamist, mida on tunnustatud määruse (EÜ) nr 510/2006 raames.

III JAOTIS

GARANTEERITUD TRADITSIOONILISED TOOTED

Artikkel 17

Eesmärk

Traditsiooniliste tootmismeetodite ja retseptide säilitamiseks võetakse kasutusele garanteeritud traditsiooniliste toodete kava, aidates traditsiooniliste toodete tootjail oma tooteid turustada ja tarbijatele selgitada oma traditsiooniliste retseptide ja toodete väärtust tõstvad omadusi.

Artikkel 18

Kriteeriumid

1. Nimetuse registreerimise õigus tekib garanteeritud traditsioonilise toote puhul, kui see kirjeldab konkreetset toodet või toitu, mis:

- a) on toodetud või töödeldud sellele tootele või toidule eriomasel traditsioonilisel viisil ja millel on traditsioonile vastav koostis või
- b) mis on toodetud traditsiooniliselt kasutatavatest toor- või koostisainetest.

2. Garanteeritud traditsioonilise toote nimetusena registreerimiseks peab nimetus:

- a) olema traditsiooniliselt kasutusel konkreetse toote puhul või
- b) väljendama toote traditsioonilist iseloomu või eripära.

3. Kui artikli 51 kohase vastuväidete esitamise menetluse käigus tõestatakse, et nimetust kasutatakse ka muus liikmesriigis või kolmandas riigis, võib võrreldavate toodete või sama või sarnase nimetusega toodete eristamiseks märkida kooskõlas artikli 52 lõikega 3 tehtud registreerimisotsuses, et garanteeritud traditsioonilise toote nimetuse juurde lisatakse väide „valmistatud traditsiooniliselt [...]”, märkides nurksulgude asemele asjaomase riigi või piirkonna nime.

4. Nimetust ei või registreerida, kui see toetub ainult üldist laadi väidetele, mida kasutatakse mingi tooterühma puhul, või väidetele, mis on sätestatud liidu eriõigusaktides.

5. Selleks et tagada kava tõrgeteta toimimine, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse täiendavaid üksikasju käesolevas artiklis sätestatud registreerimise õiguse tekke kriteeriumide kohta.

Artikkel 19

Tootespetsifikaat

1. Garanteeritud traditsiooniline toode peab vastama spetsifikaadile, milles on esitatud järgmine teave:

- a) registreeritav nimetus asjakohastes keeleversioonides;
- b) toote kirjeldus, sealhulgas selle peamiste füüsikaliste, keemiliste, mikrobioloogiliste või organoleptiliste omaduste kirjeldus, millest ilmneb toote eripära;
- c) toote tootmismeetodi kirjeldus, mida tootjad peavad järgima, sealhulgas asjakohasel juhul tooraine või kasutatavate koostisainete laad ja omadused, ning toote valmistamisviisi kirjeldus ning
- d) põhielemendid, mis annavad tootele traditsioonilise iseloomu.

2. Selleks et tagada, et tootespetsifikaatides esitatakse selget ja sisutihedat teavet, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse eeskirjad, mis piiravad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud spetsifikaadis sisalduvat teavet, kui sellist piirangut on vaja liiga mahukate registreerimistaotluste vältimiseks.

Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, milles sätestatakse eeskirjad spetsifikaadi vormi kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 20

Registreerimistaotluse sisu

1. Artikli 49 lõikes 2 ja 5 osutatud garanteeritud traditsioonilise toote nimetuse registreerimise taotluses esitatakse järgmine teave:

- a) taotlejate rühma nimi ja aadress;
- b) artiklis 19 sätestatud tootespetsifikaat.

2. Artikli 49 lõikes 4 osutatud taotlustoimik sisaldab järgmist teavet:

- a) käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud andmed;
- b) liikmesriigi kinnitus, et tema hinnangul vastab rühma esitatud ja positiivse otsuse saanud taotlus käesoleva määruse tingimustele ning selle alusel vastu võetud sätetele.

Artikkel 21

Vastuväite esitamise alused

1. Artikli 51 lõikes 2 osutatud põhjendatud vastuväide on vastuvõetav üksnes siis, kui komisjon on saanud selle enne tähtaja möödumist ja tingimusel, et selles:

- a) on nõuetekohaselt põhjendatud, miks kavandatud registreerimine on vastuolus käesoleva määruse tingimustega või
- b) tõendatakse, et nimetuse kasutamine on seaduslik, tuntud ja majanduslikult oluline sarnaste põllumajandustoodete või toidu puhul.

2. Lõike 1 punktis b esitatud kriteeriumidele vastavuse hindamisel peetakse silmas kogu liidu territooriumi.

Artikkel 22

Garanteeritud traditsiooniliste toodete register

1. Komisjon võtab, kohaldamata artikli 57 lõikes 2 osutatud menetlust, vastu rakendusaktid, et luua käesoleva kava kohaselt tunnustatud garanteeritud traditsiooniliste toodete avalik ajakohastatav register ning hallata seda.

2. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, mis sätestavad üksikasjalikud eeskirjad registri vormi ja sisu kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 23

Nimetused, sümbol ja märged

1. Garanteeritud traditsioonilise toote registreeritud nimetust võivad kasutada kõik ettevõtjad, kes turustavad asjaomasele spetsifikaadile vastavaid tooteid.

2. Liidu sümbol võetakse kasutusele selleks, et tutvustada üldsusele garanteeritud traditsioonilisi tooteid.

3. Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, peab käesoleva määruse kohaselt registreeritud garanteeritud traditsioonilise toote märke all turustatavate liidust pärit toodete märgistusel olema lõikes 2 osutatud sümbol. Lisaks peaks samal vaateväljal olema toote nimetus. Märgistusel võivad olla ka tähis „garanteeritud traditsiooniline toode” või vastav lühend „GTT”.

Sümboli kasutamine väljaspool liitu toodetud toodete märgistamisel garanteeritud traditsioonilise tootena on vabatahtlik.

4. Selleks et tagada tarbijatele asjakohase teabe andmine, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, mis kehtestavad liidu sümboli.

Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, mis määratlevad liidu sümboli ja tähise tehnilised omadused ning kehtestavad nende kasutamise eeskirjad garanteeritud traditsioonilise toote nimetust kandvate toodete puhul, sealhulgas asjakohaste keeleversioonide

kasutamist käsitlevad eeskirjad. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 24

Registreeritud nimetuste kasutamise piirangud

1. Registreeritud nimetused on kaitstud väärkasutuse, jäljendamise või seoste loomise eest ning tarbija muul viisil eksitamise eest.

2. Liikmesriigid tagavad, et riigi tasandil kasutatavaid müüginimetusi ei oleks võimalik segamini ajada registreeritud nimetustega.

3. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse garanteeritud traditsiooniliste toodete kaitse eeskirjad. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 25

Üleminekusätted

1. Vastavalt määruse (EÜ) nr 509/2006 artikli 13 lõikele 2 registreeritud nimetused kantakse automaatselt käesoleva määruse artiklis 22 osutatud registrisse. Vastavad spetsifikaadid loetakse käesoleva määruse artiklis 19 osutatud spetsifikaatideks. Jätakuvalt kohaldatakse registreerimisega seotud konkreetseid üleminekusätteid.

2. Määruse (EÜ) nr 509/2006 artikli 13 lõikes 1 sätestatud nõuete kohaselt registreeritud nimetusi, sealhulgas käesoleva määruse artikli 58 lõike 1 teises lõigus osutatud taotluse alusel registreeritud nimetusi võib jätkuvalt kasutada määruses (EÜ) nr 509/2006 sätestatud tingimustel kuni 4. jaanuarini 2023, välja arvatud juhul, kui liikmesriigid kasutavad käesoleva määruse artiklis 26 sätestatud menetlust.

3. Selleks et kaitsta asjaomaste tootjate või sidusrühmade õigusi ja õiguspäraseid huve, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, mis sätestavad täiendavad üleminekueskirjad.

Artikkel 26

Lihtsustatud menetlus

1. Rühma taotlusel võib liikmesriik hiljemalt 4. jaanuariks 2016 esitada komisjonile garanteeritud traditsiooniliste toodete nimetused, mis on registreeritud kooskõlas määruse (EÜ) nr 509/2006 artikli 13 lõikega 1 ja vastavad käesolevale määrusele.

Enne nimetuse esitamist algatab liikmesriik artikli 49 lõigetes 3 ja 4 kirjeldatud vastuväidete esitamise menetluse.

Kui selle menetluse käigus tõendatakse, et seda nimetust on kasutatud ka võrreldavatele toodetele või sama või sarnase nimetusega toodetele osutamisel, võidakse nimetusele lisada mõiste, mis väljendab selle traditsioonilist iseloomu või eripära.

Kolmandast riigist pärinev rühm võib esitada sellised nimetused komisjonile kas otse või kolmanda riigi asutuste kaudu.

2. Komisjon avaldab lõikes 1 osutatud nimetused koos iga nimetuse spetsifikaadiga *Euroopa Liidu Teatajas* kahe kuu jooksul alates nende kättesaamisest.

3. Kohaldatakse artikleid 51 ja 52.

4. Kui vastuväidete esitamise menetlus on lõppenud, kohandab komisjon vajaduse korral artiklis 22 sätestatud registri kandeid. Vastavad spetsifikaadid loetakse artiklis 19 osutatud spetsifikaatideks.

IV JAOTIS

VABATAHTLIKUD KVALITEEDIMÕISTED

Artikkel 27

Eesmärk

Vabatahtlike kvaliteedimõistete kava luuakse selleks, et aidata lisaväärtusega põllumajandustoodete tootjail siseturul paremini tutvustada oma toodete selliseid omadusi ja tunnuseid, mis tõstavad nende väärtust.

Artikkel 28

Siseriiklikud eeskirjad

Liikmesriigid võivad säilitada siseriiklikud eeskirjad selliste vabatahtlike kvaliteedimõistete kohta, mis ei ole käesoleva määrusega hõlmatud, tingimusel et need eeskirjad on kooskõlas liidu õigusega.

Artikkel 29

Vabatahtlikud kvaliteedimõisted

1. Vabatahtlikud kvaliteedimõisted peavad vastama järgmistele kriteeriumidele:

- mõiste on seotud ühe või mitme tooteliigi omaduse või põllumajandusliku tootmise või töötlemise viisiga, mida konkreetses piirkonnas kasutatakse,
- mõiste kasutamine tõstab toote väärtust võrreldes teiste samaliigiliste toodetega ning
- mõistel on Euroopa mõõde.

2. Käesoleva kava kohaldamisalast jäetakse välja vabatahtlikud kvaliteedimõisted, mille eesmärk ei ole teavitada tarbijaid toote omadustest, vaid millega kirjeldatakse toote tehnilisi omadusi eesmärgiga järgida kohustuslikke turustusnorme.

3. Vabatahtlikud kvaliteedimõisted ei hõlma vabatahtlikke reserveeritud mõisteid, mis toetavad ja täiendavad konkreetseid sektori või tootekategooria põhjal kindlaks määratud turustusnorme.

4. Selleks et võtta arvesse teatavate sektorite eripära ning tarbijate ootusi, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, mis sätestavad üksikasjalikud eeskirjad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kriteeriumide kohta.

5. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse kõik käesoleva jaotise kohaldamiseks vajalikud meetmed, mis on seotud vormide, menetluste või muude tehniliste üksikasjadega. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

6. Delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide vastuvõtmisel kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 4 ja 5 võtab komisjon arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid.

Artikkel 30

Reserveerimine ja muutmise

1. Selleks et võtta arvesse tarbijate ootusi, teaduse ja tehnika arengut, turu olukorda ning turustusnormide ja rahvusvaheliste standardite arengut, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, millega reserveeritakse täiendav vabatahtlik kvaliteedimõiste ja kehtestatakse selle kasutamistingimused.

2. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ja selleks et võtta arvesse täiendava vabatahtliku kvaliteedimõiste asjakohast kasutamist, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, mis sätestavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kasutamistingimuste muudatused.

Artikkel 31

Mägipiirkonna toode

1. Vabatahtliku kvaliteedimõistena võetakse kasutusele mõiste „mägipiirkonna toode“.

Seda mõistet kasutatakse üksnes ELi toimimise lepingu I lisas loetletud inimtoiduks ettenähtud toodete kirjeldamiseks, mille puhul:

- nii tooraine kui ka põllumajandusloomade sööt pärineb peamiselt mägipiirkondadest;
- töödeldud toodete puhul toimub ka töötlemine mägipiirkondades.

2. Käesolevas artiklis tähendavad liidu mägipiirkonnad neid mägipiirkondi, mis on piiritletud vastavalt määruse (EÜ) nr 1257/1999 artikli 18 lõikele 1. Kolmandate riikide toodete osas hõlmavad mägipiirkonnad piirkondi, mis on asjaomase kolmanda riigi poolt ametlikult mägipiirkondadena määratletud või mis vastavad kriteeriumidele, mis on samaväärsed määruse (EÜ) nr 1257/1999 artikli 18 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidega.

3. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ja selleks et võtta arvesse mägipiirkondade põllumajandustootmist mõjutavaid looduslikke piiranguid, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kasutamistingimuste erandid. Eelkõige antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakt, mis sätestab millistel tingimustel võib tooraine või sööt pärineda väljastpoolt mägipiirkondi; millistel tingimustel võib toodete töötlemine toimuda väljaspool mägipiirkondi määratletavas geograafilises piirkonnas ja selle geograafilise piirkonna määratlus.

4. Selleks et võtta arvesse mägipiirkondade põllumajandustootmist mõjutavaid looduslikke piiranguid, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tootmismeetodite kehtestamist ja muid käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud vabatahtliku kvaliteedimõiste kohaldamiseks vajalikke kriteeriume.

Artikkel 32

Saarepiirkonna põllumajandustoodete

Hiljemalt 4. jaanuariks 2014 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande uue mõiste „saarepiirkonna põllumajandustoodete” kasutuselevõtu kohta. Mõistet võib kasutada üksnes selliste ELi toimimise lepingu I lisas loetletud inimitoiduks ettenähtud toodete kirjeldamiseks, mille tooraine pärineb saarelt. Lisaks peab mõiste kohaldamiseks töödeldud toodetele toimuma töötlemine samuti saarel juhul, kui see mõjutab oluliselt lõpptoote eriomadusi.

Aruandele lisatakse vajaduse korral asjakohased seadusandlikud ettepanekud vabatahtliku kvaliteedimõiste „saarepiirkonna põllumajandustoodete” reserveerimiseks.

Artikkel 33

Kasutuspiirangud

1. Vabatahtlikku kvaliteedimõistet võib kasutada üksnes sellise toote kirjeldamiseks, mille puhul on täidetud kvaliteedimõiste kasutamise tingimused.

2. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, mis sätestavad vabatahtlike kvaliteedimõistete kasutamise eeskirjad. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 34

Järelevalve

Käesolevas jaotises esitatud nõuetele vastavuse tagamiseks teevad liikmesriigid riskianalüüsi alusel kontrollid ja rakendavad rikkumise korral asjakohaseid halduskaristusi.

V JAOTIS

ÜLDSÄTTED

I PEATÜKK

Kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete ametlik kontrollimine

Artikkel 35

Reguleerimisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse II ja III jaotises sätestatud kvaliteedikavade suhtes.

Artikkel 36

Pädeva asutuse määramine

1. Liikmesriigid määravad määruse (EÜ) nr 882/2004 kohaselt pädeva(d) asutuse(d), kes vastutavad selliste ametlike kontrollide eest, mis kinnitavad käesolevas määruses sätestatud kvaliteedikavadele esitatud õiguslikele nõuetele vastavust.

Määruses (EÜ) nr 882/2004 sätestatud menetlusi ja nõudeid kohaldatakse *mutatis mutandis* ametlikele kontrollidele, mis kinnitavad käesoleva määruse I lisas loetletud tooteid hõlmavatele kvaliteedikavadele esitatud õiguslikele nõuetele vastavust.

2. Lõikes 1 osutatud pädevad asutused tagavad piisava objektiivsuse ja erapooletuse ning nende käsituses on ülesannete täitmiseks vajalikud kvalifitseeritud töötajad ja ressursid.

3. Ametlik kontrollimine hõlmab:

- a) kinnitust, et toode vastab asjaomasele tootespetsifikaadile ja
- b) järelevalvet turuleviidud toote kirjeldamiseks registreeritud nimetuste kasutamise üle vastavalt artiklile 13 II jaotise kohaselt registreeritud nimetuste puhul ja vastavalt artiklile 24 III jaotise kohaselt registreeritud nimetuste puhul.

Artikkel 37

Tootespetsifikaadile vastavuse kontrollimine

1. Kui kaitstud päritolunimetuse, kaitstud geograafilise tähise ja garanteeritud traditsioonilise toote puhul on tegemist liidu päritolu tootega, kontrollib selle vastavust spetsifikaadile enne toote turule viimist:

- a) üks või mitu käesoleva määruse artiklis 36 osutatud pädevat asutust ja/või
- b) üks või mitu toote sertifitseerimise asutusena tegutsevat kontrolliorganit määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 2 punkti 5 tähenduses.

Spetsifikaadile vastavuse kontrollimise kulud võivad kanda kontrollitavad ettevõtjad. Liikmesriigid võivad samuti osaleda nende kulude kandmises.

2. Kui päritolunimetuse, geograafilise tähise ja garanteeritud traditsioonilise toote puhul on tegemist kolmandast riigist pärit tootega, kontrollib selle vastavust spetsifikaadile enne toote turule viimist:

a) üks või mitu kolmanda riigi poolt määratud avaliku sektori asutust ja/või

b) üks või mitu toote sertifitseerimise asutust.

3. Liikmesriigid avalikustavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud asutuste ja organite nimed ja aadressid ning ajakohastavad seda teavet korrapäraselt.

Komisjon avalikustab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud asutuste ja organite nimed ja aadressid ning ajakohastab seda teavet korrapäraselt.

4. Kohaldamata artikli 57 lõikes 2 osutatud menetlust, võib komisjon vastu võtta rakendusakte, milles määratakse kindlaks käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud toote sertifitseerimise asutuse nime ja aadressi avalikustamise viis.

Artikkel 38

Nimetuse turul kasutamise järelevalve

Liikmesriigid teatavad komisjonile artiklis 36 osutatud pädevate asutuste nimed ja aadressid. Komisjon avalikustab nende asutuste nimed ja aadressid.

Liikmesriigid teevad käesolevas määruses esitatud nõuetele vastavuse tagamiseks riskianalüüsi alusel kontrolle ja võtavad rikkumiste korral kõik vajalikud meetmed.

Artikkel 39

Ülesannete delegeerimine pädevate asutuste poolt kontrolliorganitele

1. Pädevad asutused võivad kooskõlas määruse (EÜ) nr 882/2004 artikliga 5 delegeerida kvaliteedikavade ametliku kontrollimisega seotud eriülesandeid ühele või mitmele kontrolliorganile.

2. Sellised kontrolliorganid akrediteeritakse vastavalt Euroopa standardile EN 45011 või ISO/IEC juhendile 65, mis käsitleb toodete sertifitseerimissüsteemidega tegelevate asutuste üldnõudeid.

3. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud akrediteerimise võib teostada ainult:

a) liidus asuv liikmesriigi akrediteerimisasutus vastavalt määrusele (EÜ) nr 765/2008 või

b) väljaspool liitu asuv akrediteerimisasutus, mis on alla kirjutanud rahvusvahelise akrediteerimisfoorumi mitmepoolse tunnustamise lepingule.

Artikkel 40

Kontrollimise kavandamine ja aruandlus

1. Liikmesriigid tagavad, et käesolevas peatükis sätestatud kohustuste täitmise kontrollimiseks kavandatud tegevused oleksid kantud mitmeaastase riikliku kontrollikava eraldi jakku vastavalt määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklitele 41, 42 ja 43.

2. Käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmise kontrollimise aastaaruanded sisaldavad eraldi jagu, mis sisaldab määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 44 sätestatud teavet.

II PEATÜKK

Erandid seoses teatavate juba kasutusel olevate nimetustega

Artikkel 41

Üldmõisted

1. Ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist, ei mõjuta käesolev määrus liidus üldmõisteks kujunenud mõiste kasutamist juhul, kui üldmõiste on kvaliteedikava alusel kaitstava nimetuse osa.

2. Selleks et otsustada, kas mõiste on muutunud üldmõisteks, võetakse arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, eelkõige:

a) olukorda tarbimiskiirkondades;

b) liikmesriigi ja liidu asjaomaseid õigusakte.

3. Selleks et igakülgset kaitsta huvitatud isikute õigusi, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, mis sätestavad täiendavad eeskirjad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud mõistete kui üldmõistete tuvastamiseks.

Artikkel 42

Taimesordid ja loomatõud

1. Käesoleva määrusega ei takistata turule viimast toodet, mille märgistusel on kasutatud II, III või IV jaotises kirjeldatud kvaliteedikava alusel kaitstud või reserveeritud nimetust või mõistet, millesse kuulub või mille moodustab taimesordi või loomatõu nimetus, kui järgmised tingimused on täidetud:

a) kõnealune toode sisaldab märgitud sorti või tõugu või on valmistatud märgitud sordist või tõust;

b) kasutamine ei eksita tarbijaid;

- c) sordi või tõu nimetust kasutatakse kooskõlas ausa konkurentsiga;
- d) kasutamine ei kujuta endast kaitstud mõiste maine ärakasutamist ning
- e) kui II jaotises kirjeldatud kvaliteedikava reguleerimisalasse kuuluvat toodet on hakatud valmistama ja turustama oma päritolupiirkonnast väljaspool enne geograafilise tähise registreerimise taotluse esitamise kuupäeva.

2. Selleks et täiendavalt täpsustada, kui suures ulatuses on toiduettevõtjatel õigus ja vabadus kasutada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taimesordi ja loomatõu nimetusi, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, mis sätestavad selliste nimetuste kasutamise eeskirjad.

Artikkel 43

Seos intellektuaalomandiga

III ja IV jaotises kirjeldatud kvaliteedikavade kohaldamine ei piira intellektuaalomandit, eelkõige päritolunimetusi, geograafilisi tähiseid ja kaubamärke käsitlevate liidu või liikmesriikide eeskirjade kohaldamist, ega ka nende eeskirjade alusel antud õiguste kohaldamist.

III PEATÜKK

Kvaliteedikavade märged ja sümbolid ning tootjate roll

Artikkel 44

Märgete ja sümbolite kaitse

1. Kvaliteedikavadele osutavaid märkeid, lühendeid ja sümboliteid võib kasutada üksnes seoses selliste toodetega, mis on toodetud vastavalt nende suhtes kohaldatava kvaliteedikava eeskirjadele. See kehtib eelkõige järgmiste märgete, lühendite ja sümbolite suhtes:

- a) „kaitstud päritolunimetus”, „kaitstud geograafiline tähis”, „geograafiline tähis”, „KPN”, „KGT” ja nende sümbolid vastavalt II jaotisele;
- b) „garanteeritud traditsiooniline toode”, „GTT” ja selle sümbol vastavalt III jaotisele;
- c) „mägipiirkonna toode” vastavalt IV jaotisele.

2. Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) võib vastavalt määruse (EÜ) nr 1290/2005 artiklile 5 komisjoni algatusel või tema nimel tsentraliseeritud rahastada haldustoe andmist maaelu arengu rakendamiseks vajalikele arendus-, ettevalmistus-, seire-, haldus- ja õigusabi- ning õiguskaitsemeetmetele, samuti registreerimis- ja pikendamistasude, kaubamärgi kasutamise jälgimise kulude ning kohtukulude kandmiseks ja

mis tahes asjakohasele meetmele, mis võetakse kvaliteedikavade märgete, lühendite ja sümbolite kaitsmiseks väärkasutuse, jäljendamise, seoste loomise või muu tarbijaid eksitava tegevuse eest liidus ja kolmandates riikides.

3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, mis sätestavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud märgete, lühendite ja sümbolite ühtse kaitse eeskirjad. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 45

Rühmade roll

1. Ilma et see piiraks määruses (EÜ) nr 1234/2007 sätestatud tootjaorganisatsioone ja tootmisharudevahelisi organisatsioone käsitlevate erisätete kohaldamist, võib rühm:

- a) aidata tagada oma toodete kvaliteeti, mainet ja autentsust turul, teostades seiret nimetuse asjaomases valdkonnas kasutamise üle ning vajaduse korral teavitades artiklis 36 osutatud pädevaid asutusi või muid pädevaid asutusi artikli 13 lõikes 3 sätestatud raamistikus;
- b) võtta meetmeid, et tagada kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise ja muude nendega otseselt seotud intellektuaalomandi õiguste piisav õiguskaitse;
- c) töötada välja teavitus- ja tutvustusmeetmeid, et tarbijaile selgitada toodetele väärtust lisavaid omadusi;
- d) töötada välja meetmed, mis on seotud toote spetsifikaadile vastavuse tagamisega;
- e) võtta kava toimimise parandamise meetmeid, sealhulgas majandusliku asjatundlikkuse süvendamine, majandusanalüüside teostamine, kava käsitleva majandusteabe levitamine ja tootjate nõustamine;
- f) võtta meetmeid toodete väärtuse tõstmiseks ja vajaduse korral võtta meetmeid, et ennetada nende toodete mainet kahjustavat või kahjustada võivat tegevust või selle tegevuse vastu võidelda.

2. Liikmesriigid võivad haldusabinõudega julgustada oma territooriumidel rühmade moodustumist ja toimimist. Lisaks edastavad liikmesriigid artikli 3 punktis 2 osutatud rühmade nimed ja aadressid komisjonile. Komisjon avalikustab selle teabe.

Artikkel 46

Kvaliteedikavade kasutamise õigus

1. Liikmesriigid tagavad, et igal II ja III jaotises sätestatud kvaliteedikava eeskirju järgival ettevõtjal on õigus sellele, et temale laieneb vastavalt artiklile 37 kehtestatud vastavuse kontrollimine.

2. Garanteeritud traditsioonilise tootena ning kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise all turustatavaid tooteid valmistavatele ja ladustavatele ettevõtjatele või selliseid tooteid turule viivatele ettevõtjatele laienevad samuti käesoleva jaotise I peatükis sätestatud kontrollid.

3. Liikmesriigid tagavad, et III ja IV jaotises sätestatud kvaliteedikavas on diskrimineerivate või muul viisil põhjendamatute takistusteta võimalik osaleda kõigil ettevõtjail, kes kohustuvad täitma kvaliteedikava raames kehtestatud eeskirju.

Artikkel 47

Tasud

Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 882/2004, eriti selle II jaotise VI peatüki kohaldamist, võivad liikmesriigid kehtestada tasu, et katta kvaliteedikavade haldamise kulusid, sealhulgas neid, mis kaasnevad käesoleva määruse kohaste taotluste ja vastuväidete ning muutmis- ja tühistamistaotluste läbivaatamisega.

IV PEATÜKK

Taotlemise ja registreerimise kord päritolunimetuste, geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete puhul

Artikkel 48

Taotlemise korra reguleerimisala

Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse II ja III jaotises sätestatud kvaliteedikavade suhtes.

Artikkel 49

Nimetuse registreerimise taotlemine

1. Nimetuse registreerimist artiklis 48 osutatud kvaliteedikavade raames võivad taotleda üksnes rühmad, kes töötavad toodetega, mille nimetus tuleb registreerida. „Kaitstud päritolunimetuste” või „kaitstud geograafiliste tähiste” piirilest geograafilist piirkonda tähistava nimetuse puhul või „garanteeritud traditsiooniliste toodete” nimetuse puhul võivad mitu erinevatest liikmesriikidest või kolmandatest riikidest pärit rühma esitada ühise registreerimistaotluse.

Ühte füüsilist või juriidilist isikut saab käsitada rühmana, kui on tõendatud, et mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- a) asjaomane isik on ainus tootja, kes soovib taotlust esitada;
- b) kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste puhul on määratletud geograafilisel piirkonnal omadusi, mis erinevad märgatavalt naaberpiirkondade omadustest, või erinevad asjaomase toote omadused naaberpiirkondades toodetud toodete omadustest.

2. Taotlus esitatakse liikmesriigi asutustele, kui II jaotises sätestatud kava raames registreerimise taotlus hõlmab selle liikmesriigi geograafilist piirkonda või kui III jaotises sätestatud kava raames registreerimise taotluse esitab selles liikmesriigis moodustatud rühm.

Liikmesriik vaatab taotluse nõuetekohaselt läbi, et kontrollida, kas see on põhjendatud ja vastab vastava kava tingimustele.

3. Käesoleva artikli lõike 2 teises lõigus nimetatud läbivaatamise käigus algatab liikmesriik riigisisese vastuväidete esitamise menetluse, millega tagatakse nimetatud taotluse nõuetekohane avaldamine ja nähakse ette mõistlik aeg, mille jooksul võib iga õiguspärast huvi omav füüsiline või juriidiline isik, kelle elukoht on selles riigis või kes on selle riigi territooriumil asutatud, esitada taotlusele oma vastuväite.

Liikmesriik hindab II jaotises sätestatud kava raames saadud vastuväidete vastuvõetavust vastavalt artikli 10 lõikes 1 osutatud kriteeriumidele või III jaotises sätestatud kava raames saadud vastuväidete vastuvõetavust vastavalt artikli 21 lõikes 1 osutatud kriteeriumidele.

4. Kui liikmesriik leiab pärast vastuväite saamist, et käesoleva määruse nõuded on täidetud, võib ta taotluse kohta teha pooldava otsuse ja esitada taotlustoimiku komisjonile. Sel juhul teavitab liikmesriik komisjoni vastuvõetavatest vastuväidetest, mis on saadud füüsiliselt või juriidiliselt isikult, kes on kõnealuseid tooteid vastavate nimetuste all õiguspäraselt ja pidevalt turustanud vähemalt viis aastat enne lõikes 3 osutatud avaldamise kuupäeva.

Liikmesriik avaldab pooldava otsuse ja tagab, et igal õiguspärast huvi omaval füüsilisel või juriidilisel isikul on võimalus seda vaidlustada.

Liikmesriik tagab pooldava otsuse aluseks oleva tootespetsifikaadi versiooni avaldamise ja kindlustab sellele juurdepääsu elektroonilisel teel.

Seoses kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähistega tagab liikmesriik ka tootespetsifikaadi selle versiooni nõuetekohase avaldamise, mille alusel komisjon teeb oma otsuse vastavalt artikli 50 lõikele 2.

5. Kui II jaotises sätestatud kava raames registreerimise taotlus hõlmab kolmanda riigi geograafilist piirkonda või kui III jaotises sätestatud kava raames registreerimise taotluse esitab kolmandas riigis moodustatud rühm, esitatakse taotlus komisjonile kas otse või asjaomase kolmanda riigi ametiasutuse vahendusel.

6. Komisjonile esitavad käesolevas artiklis osutatud dokumendid koostatakse ühes liidu ametlikest keeltest.

7. Taotlemise korra lihtsustamiseks antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse eeskirjad riigisisese vastuväidete esitamise menetluse läbiviimiseks ühiste taotluste puhul, mis puudutavad rohkem kui ühe riigi territooriumi, ning mis täiendavad taotlemise korra eeskirju.

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad taotluste menetlemise, vormi ja esitamise kohta, sealhulgas taotluste puhul, mis puudutavad rohkem kui ühe riigi territooriumi. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 50

Taotluse läbivaatamine komisjoni poolt ja selle avaldamine vastuväidete esitamise võimaldamiseks

1. Komisjon vaatab iga artikli 49 kohaselt saadud taotluse nõuetekohaselt läbi, et teha kindlaks, kas see on põhjendatud ja vastab vastava kava tingimustele. Nimetatud läbivaatamine ei tohiks kesta kauem kui kuus kuud. Kui nimetatud ajavahemik on pikem, esitab komisjon viivituse põhjused taotlejale kirjalikult.

Komisjon avaldab vähemalt iga kuu selliste nimetuste loetelu, mille registreerimise taotlused on talle esitatud, ning taotluste esitamise kuupäeva.

2. Kui komisjon leiab lõike 1 esimese lõigu alusel tehtud läbivaatamise tulemusel, et käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud, avaldab ta *Euroopa Liidu Teatajas*:

- a) II jaotises sätestatud kava raames esitatud taotluste puhul koonddokumendi ja tootespetsifikaadi avaldamise viite;
- b) III jaotises sätestatud kava raames esitatud taotluste puhul spetsifikaadi.

Artikkel 51

Vastulausete ja vastuväidete menetlemine

1. Kolme kuu jooksul pärast *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeva võib liikmesriigi või kolmanda riigi ametiasutus või õigusjärelast huvilise või füüsilise või juriidilise isik, kelle elukoht on või kes on asutatud kolmandas riigis, esitada komisjonile vastulause.

Esimeses lõigus sätestatud vastulause esitamise tähtaja jooksul võib õigustatud huvilise või füüsilise või juriidilise isik, kelle elukoht on või kes on asutatud muus liikmesriigis kui selles liikmesriigis, kus esitati taotlus, esitada vastulause sellele liikmesriigile, kus ta on asutatud.

Vastulause sisaldab avaldust, et taotlus võib rikkuda käesolevas määruses sätestatud tingimusi. Vastulause, mis ei sisalda nimetatud avaldust, on õigustühine.

Komisjon edastab vastulause viivitamata taotluse esitanud asutusele või organile.

2. Kui komisjonile on esitatud vastulause ja kahe kuu jooksul järgneb sellele põhjendatud vastuväide, kontrollib komisjon selle põhjendatud vastuväite vastuvõetavust.

3. Kahe kuu jooksul pärast vastuvõetava põhjendatud vastuväite kättesaamist kutsub komisjon vastuväite esitanud asutust või isikut ja taotluse esitanud asutust või organit osa võtma asjakohasest konsulteerimisest, mis peaks kestma mõistliku aja, kuid mitte kauem kui kolm kuud.

Vastuväite esitanud asutus või isik ja taotluse esitanud asutus või organ alustavad viivitamata sellist asjakohast konsulteerimist. Nad annavad üksteisele asjakohast teavet, et hinnata, kas registreerimistaotlus vastab käesoleva määruse tingimustele. Kui kokkulepet ei saavutata, edastatakse see teave ka komisjonile.

Selle kolme kuu jooksul võib komisjon igal ajal taotleja taotluse pikendada konsulteerimise tähtaega maksimaalselt kolme kuu võrra.

4. Kui käesoleva artikli lõikes 3 osutatud asjakohase konsulteerimise tulemusel muudetakse oluliselt artikli 50 lõike 2 kohaselt avaldatud andmeid, vaatab komisjon asjaolud uuesti läbi vastavalt artiklile 50.

5. Vastulause, põhjendatud vastuväide ja muud seonduvad dokumendid, mis esitatakse komisjonile vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1–4, koostatakse ühes liidu ametlikus keeles.

6. Selleks et kehtestada selged menetlused ja tähtajad vastulausete ja vastuväidete esitamiseks, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, mis täiendavad vastulausete ja vastuväidete menetlemise eeskirju.

Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, mis sätestavad vastuväidete menetlemise, vormi ja esitamise üksikasjalikud eeskirjad. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 52

Registreerimisotsus

1. Kui komisjon leiab artikli 50 lõike 1 esimese lõigu kohase läbivaatamise tulemusel talle kättesaadava teabe põhjal, et registreerimistingimused ei ole täidetud, võtab komisjon vastu rakendusakti, millega lükatakse taotlus tagasi. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Kui komisjonile ei esitata artikli 51 kohast vastulauset või vastuvõetavat põhjendatud vastuväidet, võtab komisjon, kohaldamata artikli 57 lõikes 2 osutatud menetlust, vastu rakendusakti, millega nimetus registreeritakse.

3. Kui komisjonile esitatakse vastuvõetav põhjendatud vastuväide, siis viiakse läbi artikli 51 lõikes 3 osutatud asjakohane konsulteerimine, mille tulemusi arvestades komisjon:

- a) kui jõuti kokkuleppele, registreerib nimetuse rakendusaktiga, mis on vastu võetud artikli 57 lõikes 2 osutatud menetlust kohaldamata, ja muudab vajaduse korral artikli 50 lõike 2 kohaselt avaldatud teavet, kui need muudatused ei ole olulised, või
- b) kui kokkuleppele ei jõutud, võtab vastu rakendusakti, millega otsustatakse registreerimine. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Registreerimisaktid ja registreerimisest keeldumise otsused avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 53

Tootespetsifikaadi muutmine

1. Õiguspärast huvi omav rühm võib taotleda tootespetsifikaadi muutmise heakskiitmist.

Taotluses kirjeldatakse ja põhjendatakse taotletud muudatusi.

2. Kui spetsifikaadis tehakse üks või mitu olulist muudatust, kohaldatakse muutmistaotluse suhtes artiklites 49–52 sätestatud menetlust.

Kui taotletakse väikeste muudatuste tegemist, võtab komisjon need vastu või lükkab need tagasi. Selliste muudatuste vastuvõtmise puhul, millega kaasneb artikli 50 lõikes 2 osutatud elementide muutmine, avaldab komisjon need elemendid *Euroopa Liidu Teatajas*.

Selleks et käsitada muudatust II jaotises kirjeldatud kvaliteedikava puhul väikese muudatusena, ei tohi see:

- a) olla seotud toote põhiomadustega;
- b) muuta artikli 7 lõike 1 punkti f alapunktides i või ii osutatud seost;
- c) näha ette toote nimetuse või nimetuse osa muutmist;
- d) mõjutada geograafilise piirkonna määratlust või
- e) lisada piiranguid toote või selle toorainega kauplemisele.

Selleks et käsitada muudatust III jaotises kirjeldatud kvaliteedikava puhul väikese muudatusena, ei tohi see:

- a) olla seotud toote põhiomadustega;
- b) tuua kaasa tootmismeetodi olulist muutmist või
- c) näha ette toote nimetuse või nimetuse osa muutmist.

Taotluse läbivaatamisel keskendutakse kavandatud muudatusele.

3. Selleks et lihtsustada muutmistaotluse haldusmenetlust, sealhulgas kui muudatus ei hõlma koonddokumendi muutmist ja kui muudatus puudutab spetsifikaadi ajutist muutmist, mis tuleneb kohustuslike sanitaar- või füto-sanitaarmeetmete kehtestamisest avaliku sektori asutuse poolt, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, mis täiendavad muutmistaotluse menetlemise eeskirju.

Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, mis sätestavad muutmistaotluse esitamise, vormi ja menetlemise üksikasjalikud eeskirjad. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 54

Tühistamine

1. Komisjon võib omal algatusel või õiguspärast huvi omava füüsilise või juriidilise isiku taotlusel vastu võtta rakendusakte, et tühistada kaitstud päritolunimetuse, kaitstud geograafilise tähise või garanteeritud traditsioonilise toote registreerimine, kui:

- a) spetsifikaadi tingimuste järgimine ei ole tagatud,
- b) vähemalt seitsme aasta jooksul ei ole garanteeritud traditsioonilist toodet või kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähisega toodet turule viidud.

Komisjon võib vastava registreerimise tühistada registreeritud nimetusega turustatava toote tootja taotlusel.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Selleks et tagada õiguskindlus, et kõikidel pooltel on võimalik kaitsta oma õigusi ja õiguspäraseid huve, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, mis täiendavad tühistamise korra eeskirju.

Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, mis sätestavad tühistamise korra ja vormi üksikasjalikud eeskirjad ning käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taotluse esitamise eeskirjad. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

VI JAOTIS

MENETLUS- JA LÖPPSÄTTED

I PEATÜKK

Kohalik põllumajandustootmine ja otsemüük

Artikkel 55

Aruandlus kohaliku põllumajandustootmise ja otsemüügi kohta

Hiljemalt 4. jaanuariks 2014 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande uue kohaliku põllumajandustootmise ja otsemüügi märgistamiskava kohta, mille eesmärk on aidata tootjatel turustada oma toodangut kohalikul tasandil. Nimetatud aruandes keskendutakse põllumajandustootja võimalustele oma toodetele uue märgistuse abil väärtust lisada ja võetakse arvesse muid kriteeriume, näiteks süsinikuheite ja jäätmete vähendamine tänu lühikesele tootmis- ja turustamisahelale.

Aruandele lisatakse vajaduse korral asjakohased seadusandlikud ettepanekud kohaliku põllumajandustootmise ja otsemüügi märgistamiskava loomiseks.

II PEATÜKK

Menetluseeskirjad

Artikkel 56

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 2 lõike 1 teises lõigus, artikli 5 lõikes 4, artikli 7 lõike 2 esimeses lõigus, artikli 12 lõike 5 esimeses lõigus, artikli 16 lõikes 2, artikli 18 lõikes 5, artikli 19 lõike 2 esimeses lõigus, artikli 23 lõike 4 esimeses lõigus, artikli 25 lõikes 3, artikli 29 lõikes 4, artiklis 30, artikli 31 lõigetes 3 ja 4, artikli 41 lõikes 3, artikli 42 lõikes 2, artikli 49 lõike 7 esimeses lõigus, artikli 51 lõike 6 esimeses lõigus, artikli 53 lõike 3 esimeses lõigus ja artikli 54 lõike 2 esimeses lõigus osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 3. jaanuarist 2013. Komisjon esitab delegeeritud volituste kasutamise kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 2 lõike 1 teises lõigus, artikli 5 lõikes 4, artikli 7 lõike 2 esimeses lõigus, artikli 12 lõike 5 esimeses lõigus, artikli 16 lõikes 2, artikli 18 lõikes 5, artikli 19 lõike 2 esimeses lõigus, artikli 23 lõike 4 esimeses lõigus, artikli 25 lõikes 3, artikli 29 lõikes 4, artiklis 30, artikli 31 lõigetes 3 ja 4, artikli 41 lõikes 3, artikli 42 lõikes 2, artikli 49 lõike 7 esimeses lõigus, artikli 51 lõike 6 esimeses lõigus, artikli 53 lõike 3 esimeses lõigus ja artikli 54 lõike 2

esimeses lõigus osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. Otsus ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 2 lõike 1 teise lõigu, artikli 5 lõike 4, artikli 7 lõike 2 esimese lõigu, artikli 12 lõike 5 esimese lõigu, artikli 16 lõike 2, artikli 18 lõike 5, artikli 19 lõike 2 esimese lõigu, artikli 23 lõike 4 esimese lõigu, artikli 25 lõike 3, artikli 29 lõike 4, artikli 30, artikli 31 lõigetes 3 ja 4, artikli 41 lõike 3, artikli 42 lõike 2, artikli 49 lõike 7 esimese lõigu, artikli 51 lõike 6 esimese lõigu, artikli 53 lõike 3 esimese lõigu ja artikli 54 lõike 2 esimese lõigu alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 57

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

III PEATÜKK

Kehtetuks tunnistamine ja lõppsätted

Artikkel 58

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrused (EÜ) nr 509/2006 ja (EÜ) nr 510/2006 tunnistatakse kehtetuks.

Sellegipoolest jätkatakse määruse (EÜ) nr 509/2006 artikli 13 kohaldamist selliste käesoleva määruse III jaotise reguleerimissalaste mittekuuluvaid tooteid käsitlevate taotluste suhtes, mis on komisjonile laekunud enne käesoleva määruse jõustumist.

2. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrustele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse käesoleva määruse II lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

*Artikkel 59***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 12 lõiget 3 ja artikli 23 lõiget 3 kohaldatakse siiski alates 4. jaanuarist 2016, ilma et see mõjutaks juba enne kõnealust kuupäeva turule viidud tooteid.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 21. november 2012

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
A. D. MAVROYIANNIS

I LISA

ARTIKLI 2 LÕIKES 1 OSUTATUD PÕLLUMAJANDUSTOOTED JA TOIT

I. Päritolunimetused ja geograafilised tähised

- õlu,
- šokolaad ja sellest valmistatud tooted,
- leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted,
- taimeekstraktist valmistatud joogid,
- pastatooted,
- sool,
- looduslikud kummivaigud ja vaigud,
- sinepipasta,
- hein,
- eeterlikud õlid,
- kork,
- košenill,
- lilled ja dekoratiivtaimed,
- puuvill,
- lambavill,
- pajuvitsad,
- ropsitud lina,
- nahk,
- karusnahk,
- suled.

II. Garanteeritud traditsioonilised tooted

- valmistoit,
 - õlu,
 - šokolaad ja sellest valmistatud tooted,
 - leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted,
 - taimeekstraktist valmistatud joogid,
 - pastatooted,
 - sool.
-

II LISA

ARTIKLI 58 LÕIKES 2 OSUTATUD VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 509/2006	Käesolev määrus
Artikli 1 lõige 1	Artikli 2 lõige 1
Artikli 1 lõige 2	Artikli 2 lõige 3
Artikli 1 lõige 3	Artikli 2 lõige 4
Artikli 2 lõike 1 punkt a	Artikli 3 punkt 5
Artikli 2 lõike 1 punkt b	Artikli 3 punkt 3
Artikli 2 lõike 1 punkt c	—
Artikli 2 lõike 1 punkt d	Artikli 3 punkt 2
Artikli 2 lõike 2 esimene kuni kolmas lõik	—
Artikli 2 lõike 2 neljas lõik	—
Artikkel 3	Artikli 22 lõige 1
Artikli 4 lõike 1 esimene lõik	Artikli 18 lõige 1
Artikli 4 lõige 2	Artikli 18 lõige 2
Artikli 4 lõike 3 esimene lõik	—
Artikli 4 lõike 3 teine lõik	Artikli 18 lõige 4
Artikli 5 lõige 1	Artikkel 43
Artikli 5 lõige 2	Artikli 42 lõige 1
Artikli 6 lõige 1	Artikli 19 lõige 1
Artikli 6 lõike 1 punkt a	Artikli 19 lõike 1 punkt a
Artikli 6 lõike 1 punkt b	Artikli 19 lõike 1 punkt b
Artikli 6 lõike 1 punkt c	Artikli 19 lõike 1 punkt c
Artikli 6 lõike 1 punkt d	—
Artikli 6 lõike 1 punkt e	Artikli 19 lõike 1 punkt d
Artikli 6 lõike 1 punkt f	—
Artikli 7 lõiked 1 ja 2	Artikli 49 lõige 1
Artikli 7 lõike 3 punktid a ja b	Artikli 20 lõike 1 punktid a ja b
Artikli 7 lõike 3 punkt c	—
Artikli 7 lõike 3 punkt d	—
Artikli 7 lõige 4	Artikli 49 lõige 2

Määrus (EÜ) nr 509/2006	Käesolev määrus
Artikli 7 lõige 5	Artikli 49 lõige 3
Artikli 7 lõike 6 punktid a, b ja c	Artikli 49 lõige 4
Artikli 7 lõike 6 punkt d	Artikli 20 lõige 2
Artikli 7 lõige 7	Artikli 49 lõige 5
Artikli 7 lõige 8	Artikli 49 lõige 6
Artikli 8 lõige 1	Artikli 50 lõige 1
Artikli 8 lõike 2 esimene lõik	Artikli 50 lõike 2 punkt b
Artikli 8 lõike 2 teine lõik	Artikli 52 lõige 1
Artikli 9 lõiked 1 ja 2	Artikli 51 lõige 1
Artikli 9 lõige 3	Artikli 21 lõiked 1 ja 2
Artikli 9 lõige 4	Artikli 52 lõige 2
Artikli 9 lõige 5	Artikli 52 lõiked 3 ja 4
Artikli 9 lõige 6	Artikli 51 lõige 5
Artikkel 10	Artikkel 54
Artikkel 11	Artikkel 53
Artikkel 12	Artikkel 23
Artikli 13 lõige 1	—
Artikli 13 lõige 2	—
Artikli 13 lõige 3	—
Artikli 14 lõige 1	Artikli 36 lõige 1
Artikli 14 lõige 2	Artikli 46 lõige 1
Artikli 14 lõige 3	Artikli 37 lõike 3 teine lõik
Artikli 15 lõige 1	Artikli 37 lõige 1
Artikli 15 lõige 2	Artikli 37 lõige 2
Artikli 15 lõige 3	Artikli 39 lõige 2
Artikli 15 lõige 4	Artikli 36 lõige 2
Artikkel 16	—
Artikli 17 lõiked 1 ja 2	Artikli 24 lõige 1
Artikli 17 lõige 3	Artikli 24 lõige 2

Määrus (EÜ) nr 509/2006	Käesolev määrus
Artikkel 18	Artikkel 57
Artikli 19 lõike 1 punkt a	—
Artikli 19 lõike 1 punkt b	Artikli 49 lõike 7 teine lõik
Artikli 19 lõike 1 punkt c	Artikli 49 lõike 7 esimene lõik
Artikli 19 lõike 1 punkt d	Artikli 22 lõige 2
Artikli 19 lõike 1 punkt e	Artikli 51 lõige 6
Artikli 19 lõike 1 punkt f	Artikli 54 lõige 1
Artikli 19 lõike 1 punkt g	Artikli 23 lõige 4
Artikli 19 lõike 1 punkt h	—
Artikli 19 lõike 1 punkt i	—
Artikli 19 lõige 2	Artikli 25 lõige 1
Artikli 19 lõike 3 punkt a	—
Artikli 19 lõike 3 punkt b	Artikli 25 lõige 2
Artikkel 20	Artikkel 47
Artikkel 21	Artikkel 58
Artikkel 22	Artikkel 59
I lisa	I lisa (II osa)

Määrus (EÜ) nr 510/2006	Käesolev määrus
Artikli 1 lõige 1	Artikli 2 lõige 1 ja lõige 2
Artikli 1 lõige 2	Artikli 2 lõige 3
Artikli 1 lõige 3	Artikli 2 lõige 4
Artikkel 2	Artikkel 5
Artikli 3 lõike 1 esimene lõik	Artikli 6 lõige 1
Artikli 3 lõike 1 teine lõik	Artikli 41 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 3 lõiked 2, 3 ja 4	Artikli 6 lõiked 2, 3 ja 4
Artikkel 4	Artikkel 7
Artikli 5 lõige 1	Artikli 3 lõige 2 ja artikli 49 lõige 1

Määrus (EÜ) nr 510/2006	Käesolev määrus
Artikli 5 lõige 2	Artikli 49 lõige 1
Artikli 5 lõige 3	Artikli 8 lõige 1
Artikli 5 lõige 4	Artikli 49 lõige 2
Artikli 5 lõige 5	Artikli 49 lõige 3
Artikli 5 lõige 6	Artikkel 9
Artikli 5 lõige 7	Artikli 8 lõige 2
Artikli 5 lõige 8	—
Artikli 5 lõike 9 esimene lõik	—
Artikli 5 lõike 9 teine lõik	Artikli 49 lõige 5
Artikli 5 lõige 10	Artikli 49 lõige 6
Artikli 5 lõige 11	—
Artikli 6 lõike 1 esimene lõik	Artikli 50 lõige 1
Artikli 6 lõike 2 esimene lõik	Artikli 50 lõike 2 punkt a
Artikli 6 lõike 2 teine lõik	Artikli 52 lõige 1
Artikli 7 lõige 1	Artikli 51 lõike 1 esimene lõik
Artikli 7 lõige 2	Artikli 51 lõike 1 teine lõik
Artikli 7 lõige 3	Artikkel 10
Artikli 7 lõige 4	Artikli 52 lõiked 2 ja 4
Artikli 7 lõige 5	Artikli 51 lõige 3 ning artikli 52 lõiked 3 ja 4
Artikli 7 lõige 6	Artikkel 11
Artikli 7 lõige 7	Artikli 51 lõige 5
Artikkel 8	Artikkel 12
Artikkel 9	Artikkel 53
Artikli 10 lõige 1	Artikli 36 lõige 1
Artikli 10 lõige 2	Artikli 46 lõige 1
Artikli 10 lõige 3	Artikli 37 lõike 3 teine lõik
Artikli 11 lõige 1	Artikli 37 lõige 1
Artikli 11 lõige 2	Artikli 37 lõige 2

Määrus (EÜ) nr 510/2006	Käesolev määrus
Artikli 11 lõige 3	Artikli 39 lõige 2
Artikli 11 lõige 4	Artikli 36 lõige 2
Artikkel 12	Artikkel 54
Artikli 13 lõige 1	Artikli 13 lõige 1
Artikli 13 lõige 2	Artikli 13 lõige 2
Artikli 13 lõige 3	Artikli 15 lõige 1
Artikli 13 lõige 4	Artikli 15 lõige 2
Artikkel 14	Artikkel 14
Artikkel 15	Artikkel 57
Artikli 16 punkt a	Artikli 5 lõike 4 teine lõik
Artikli 16 punkt b	—
Artikli 16 punkt c	—
Artikli 16 punkt d	Artikli 49 lõige 7
Artikli 16 punkt e	—
Artikli 16 punkt f	Artikli 51 lõige 6
Artikli 16 punkt g	Artikli 12 lõige 7
Artikli 16 punkt h	—
Artikli 16 punkt i	Artikli 11 lõige 3
Artikli 16 punkt j	—
Artikli 16 punkt k	Artikli 54 lõige 2
Artikkel 17	Artikkel 16
Artikkel 18	Artikkel 47
Artikkel 19	Artikkel 58
Artikkel 20	Artikkel 59
I ja II lisa	I lisa (I osa)

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1152/2012,

21. november 2012,

millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu kalalaevadel on võrdne juurdepääs liidu vetele ja varudele, mille suhtes kohaldatakse ühise kalanduspoliitika eeskirju.
- (2) Määruses (EÜ) nr 2371/2002⁽³⁾ on sätestatud erand võrdset juurdepääsu käsitlevatest eeskirjadest, mille kohaselt võivad liikmesriigid lähtejoonest kuni 12 meremiili kaugusele ulatuvates vetes lubada kala püüda üksnes teatavatel laevadel.
- (3) Komisjon esitas vastavalt määrusele (EÜ) nr 2371/2002 Euroopa Parlamendile ja nõukogule 13. juulil 2011 aruande 12 meremiili vööndis kalavarudele juurdepääsu korra kohta. Selles aruandes järeldati, et juurdepääsukord on väga stabiilne ning et see on toiminud rahuldavalt 2002. aastast saadik.

(4) Kehtivad eeskirjad, millega piiratakse juurdepääsu kalavarudele 12 meremiili vööndis, on soodustanud kalavarude kaitset, piirates püügikoormust liidu kõige tundlikumates vetes. Need eeskirjad on alles hoidnud ka traditsioonilise püügitegevuse, mis on tähtis teatavate rannikuäärsete kogukondade sotsiaalseks ja majanduslikuks arenguks.

(5) Erand jõustus 1. jaanuaril 2003 ja selle kehtivuse lõppkuupäevaks on ette nähtud 31. detsember 2012. Selle kehtivusaega tuleks pikendada kuni komisjoni ettepanekul põhineva Euroopa Parlamendi ja nõukogu uue, ühist kalanduspoliitikat käsitleva määruse vastuvõtmiseni.

(6) Määrust (EÜ) nr 2371/2002 tuleks seepärast vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 17 lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid võivad oma suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluvates, lähtejoonest kuni 12 meremiili kaugusele ulatuvates vetes alates 1. jaanuarist 2013 kuni 31. detsembrini 2014 lubada kala püüda üksnes kalalaevadel, mis tavapäraselt püüavad kala kõnealustele vetele lähedase ranniku sadamatest. See ei piira kokkuleppeid, mis on sõlmitud muude liikmesriikide lipu all sõitvate liidu kalalaevade vahel olemasolevate naabersuhete raames, ning I lisas esitatud korda, millega kehtestatakse igale liikmesriigile geograafilised vööndid muude liikmesriikide rannikuvetes, kus püügitegevus toimub, ning määratakse liigid, mida nimetatud tegevus hõlmab.”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2013.

⁽¹⁾ ELT C 351, 15.11.2012, lk 89.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2012. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 13. novembri 2012. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 358, 31.12.2002, lk 59.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 21. november 2012

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
A. D. MAVROYIANNIS

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2012/34/EL,

21. november 2012,

millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond

(uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

omakorda liidu transpordisektori tähtsaimaid osi säästva liikuvuse saavutamisel.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91,

- (3) Tuleks suurendada raudteesüsteemi tõhusust ja integreerida raudteesüsteem turuga, kus valitseb konkurents, võttes arvesse raudteede eripära.

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

- (4) Liikmesriikidel, mille oluline osa raudteeliiklusest toimub sama rööpmelaiust kasutavate kolmandate riikidega, kusjuures see rööpmelaiust erineb liidu peamise raudteevõrgustiku omast, peaks olema võimalik kehtestada käitamise erieeskirjad, millega tagatakse nende ja asjaomaste kolmandate riikide infrastruktuuri-ettevõtjate vaheline koordineerimine ning aus konkurents raudteeveo-ettevõtjate vahel.

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁽²⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽³⁾

- (5) Raudteevedude tõhusaks ja teiste veoliikidega konkurentsivõimeliseks muutmiseks peaksid liikmesriigid tagama, et raudteeveo-ettevõtjatel on iseseisva ettevõtja staatus, mis võimaldab neil äritegevust turuvajadustega kohandada.

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 29. juuli 1991. aasta direktiivi 91/440/EMÜ (ühenduse raudteede arendamise kohta),⁽⁴⁾ nõukogu 19. juuni 1995. aasta direktiivi 95/18/EÜ (raudtee-ettevõtjate litsentseerimise kohta)⁽⁵⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2001. aasta direktiivi 2001/14/EÜ (raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõimsuse⁽⁶⁾ jaotamise, raudteeinfrastruktuuri kasutustasude kehtestamise kohta ja ohutustunnistuste andmise kohta)⁽⁷⁾ on oluliselt muudetud. Arvestades vajadust teha kõnealus-tesse õigusaktidesse veel täiendavaid muudatusi, tuleks nimetatud direktiivid selguse huvides uuesti sõnastada ja koondada üheks õigusaktiks.

- (6) Raudteesüsteemi edasise arendamise ja tõhusa majandamise tagamiseks tuleks raudteeveoteenuste osutamine ja raudteeinfrastruktuuri majandamine teineteisest lahuse hoida. Sellises olukorras on oluline, et kumbagi nime-
tatud tegevust majandatakse eraldi ja et neil on eraldi raamatupidamisarvestus. Kui lahushoidmise tingimus on täidetud, huvide konflikt puudub ja tundliku äriteabe konfidentsiaalsus on tagatud, peaks raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatel olema võimalik tellida teatud haldusüle-
sannete täitmine, näiteks kasutustasude kogumine, üksus-
telt, kes ei ole tegevad raudteeveoteenuste turul.

- (2) Liidu transpordisektori tihedam integreerimine on sise-
turu väljakujundamise oluline osa ja raudteed on

- (7) Raudteesektoris tuleks kohaldada teenuste osutamise vabaduse põhimõtet kõnealuse sektori eriomadusi arvesse võttes.

⁽¹⁾ ELT C 132, 3.5.2011, lk 99.

⁽²⁾ ELT C 104, 2.4.2011, lk 53.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 16. novembri 2011. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 8. märtsi 2012. aasta esimese lugemise seisukoht (ELT C 108 E, 14.4.2012, lk 8). Euroopa Parlamendi 3. juuli 2012. aasta seisukoht ja nõukogu 29. oktoobri 2012. aasta otsus.

⁽⁴⁾ EÜT L 237, 24.8.1991, lk 25.

⁽⁵⁾ EÜT L 143, 27.6.1995, lk 70.

⁽⁶⁾ Termin on muutunud. Õige termin on „läbilaskevõime“.

⁽⁷⁾ EÜT L 75, 15.3.2001, lk 29.

- (8) Selleks et suurendada konkurentsi raudteeteenuste majandamisel ning pakkuda kasutajatele rohkem mugavust ja paremaid teenuseid, peaks liikmesriikidele jääma üldine vastutus asjakohase raudteeinfrastruktuuri arendamise eest.

- (9) Infrastruktuurikulutuste jagamise ühised eeskirjad puuduvad ja seepärast peaksid liikmesriigid pärast raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaga konsulteerimist kehtestama eeskirjad, milles sätestatakse, et raudteeveo-ettevõtjad tasuvad raudteeinfrastruktuuri kasutamise eest. Sellised eeskirjad ei tohiks võimaldada raudteeveo-ettevõtjate vahelist diskrimineerimist.
- (10) Liikmesriigid peaksid tagama raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ja olemasolevate riigile või riigi kontrolli alla kuuluvate raudteeveo-ettevõtjate usaldusväärse finantsstruktuuri, võttes nõuetekohaselt arvesse liidu riigiabi-eeskirju. See ei piira liikmesriikide pädevust seoses infrastruktuuri planeerimise ja rahastamisega.
- (11) Taotlejatele tuleks anda võimalus esitada oma seisukohad äriplaani kohta infrastruktuuri kasutamise, pakkumise ja arendamise osas. See ei peaks tingimata tähendama, et avalikustatakse kogu raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja väljatöötatud äriplaani.
- (12) Kuna eravalduses olevad juurdeveo- ja haruteed, näiteks erasektori tööstusettevõtte territooriumil asuvad raudteed ja haruteed, ei ole käesolevas direktiivis määratletud raudteeinfrastruktuuri osa, ei peaks kõnealuste infrastruktuuri osade juhtidele laienema käesoleva direktiiviga raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele pandavad kohustused. Sellest hoolimata tuleks tagada mittediskrimineeriv juurdepääs juurdeveo- ja haruteedele sõltumata nende omandilisest kuuluvusest, kui sellised teed on vajalikud juurdepääsuks veoteenuse pakkumise seisukohalt olulistele teenindusrajatistele ja kui neid kasutab või võib kasutada rohkem kui üks lõpptarbijaja.
- (13) Liikmesriigil peaks olema võimalik otsustada katta infrastruktuurile tehtavaid kulutusi muude vahendite abil kui riiklik otserahastamine, kasutades näiteks avaliku ja erasektori partnerlust ning erasektoripoolset rahastamist.
- (14) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kasumiaruanne peaks olema tasakaalus mõistliku ajavahemiku piires, mida võib ületada teatud erijuhtudel, näiteks kui liikmesriigi majandusolukorra ulatuslik ja järsk halvenemine mõjutab oluliselt ettevõtja infrastruktuuri liiklustihedust või olemasoleva riikliku rahastamise taset. Vastavalt rahvusvahelistele raamatupidamiseskirjadele ei kajastata infrastruktuuriprojektidele antud laenusummasid kasumiaruandes.
- (15) Tõhus kaubaveosektor, eelkõige piiriülene veondus, vajab meetmeid turu avamiseks.
- (16) Tagamaks raudteeinfrastruktuurile juurdepääsu õiguste ühtse ja mittediskrimineeriva kohaldamise liidu kõigis osades, on asjakohane kasutusele võtta raudteeveo-ettevõtjate tegevusluba.
- (17) Vahepeatustega reiside puhul tuleks kogu marsruudi vältel lubada uutel turule sisenejatel reisijaid rongi peale võtta ja lasta neil maha minna, et tagada sellise tegevuse majanduslik elujõulisus ning vältida võimalike konkurentide ebasoodsamat olukorda võrreldes olemasolevate ettevõtjatega.
- (18) Uute, vahepeatustega ja avatud rahvusvaheliste reisijateveo teenuste kasutuselevõtmist ei tohiks kasutada riigisiseste reisijateveo teenuste turu avamiseks, vaid see peaks puudutama üksnes rahvusvahelisel marsruudil olevaid peatusi. Uute teenuste põhieesmärgiks peaks olema reisijatevedu rahvusvahelisel reisel. Selleks et kindlaks määrata, kas see on veoteenuse põhieesmärk, tuleks arvesse võtta selliseid kriteeriume nagu riigisisese või rahvusvahelise reisijateveo käibe osatähtsus ja maht ning veoteenuse pikkus. Veoteenuse põhieesmärgi peaks huvitatud isiku taotlusel kindlaks määrama vastav sise-riiklik reguleeriv asutus.
- (19) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1370/2007 (mis käsitleb avaliku reisijateveoteenuse osutamist raudteel ja maanteel)⁽¹⁾ lubab liikmesriikidel ja kohalikel omavalitsustel sõlmida avaliku teenindamise lepinguid, mis võivad sisaldada teatavate teenuste osutamise ainuõigusi. Seepärast on vaja tagada, et nimetatud määruse sätted oleksid kooskõlas rahvusvaheliste reisijateveo teenuste konkurentsile avamise põhimõttega.
- (20) Rahvusvaheliste reisijateveo teenuste konkurentsile avamine võib mõjutada avaliku teenindamise lepingu alusel osutatavate raudtee-reisijateveo teenuste korraldust ja rahastamist. Liikmesriikidel peaks olema võimalik piirata turule juurdepääsu õigust, kui nimetatud õigus ohustaks kõnealuste avaliku teenindamise lepingute majanduslikku tasakaalu ning kui selle on heaks kiitnud asjakohane reguleeriv asutus objektiivse majandusanalüüsi alusel, tehes seda avaliku teenindamise lepingu sõlminud pädeva asutuse taotlusel.
- (21) Hinnangu andmisel, kas avaliku teenindamise lepingu majanduslik tasakaal on ohustatud, tuleks võtta arvesse eelnevalt kindlaks määratud kriteeriume, nagu mõju avaliku teenindamise lepinguga hõlmatud teenuste tasuvusele, sealhulgas mõju omahinnale lepingu sõlminud

⁽¹⁾ ELT L 315, 3.12.2007, lk 1.

pädeva avalik-õigusliku asutuse jaoks, reisijatepoolne nõudlus, piletihindade kindlaksmääramine, piletimüügikorraldus, peatuste asukoht ja arv mõlemal pool piiri ning kavandatud uue teenuse ajakava ja sagedus. Vastavalt sellisele hinnangule ja asjakohase reguleeriva asutuse otsusele peaks liikmesriikidel olema lubatud anda juurdepääsuõigus rahvusvahelisele reisijateveo teenusele, selle andmisest keelduda või seda muuta, sealhulgas võtta uue rahvusvahelise reisijateveo teenuse osutajalt kasutustasu vastavalt majandusanalüüsile ning kooskõlas liidu õiguse ning võrdsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtetega.

- (22) Selleks et toetada reisijateveo teenuste osutamist liinidel, mis täidavad avaliku teenindamise kohustust, peaks liikmesriikidel olema võimalik volitada nende teenuste eest vastutavaid ametiasutusi kehtestama nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate reisijateveo teenuste lõivud. Lõiv peaks aitama rahastada avaliku teenindamise kohustusi, mis on sätestatud avaliku teenindamise lepingutes.
- (23) Reguleeriv asutus peaks toimima viisil, millega välditakse igasugust huvide konflikti ja võimalikku sekkumist asjaomase avaliku teenindamise lepingu sõlmimisel. Reguleeriva asutuse õigust tuleks laiendada, et võimaldada tal hinnata rahvusvahelise teenuse eesmärki ja, kui see on asjakohane, võimalikku majanduslikku mõju olemasolevatele avaliku teenindamise lepingutele.
- (24) Selleks et investeerida eriotstarbelisi infrastruktuure, näiteks kiirraudteeliine, kasutatavatesse teenustesse, vajavad taotlejad mahukate pikaajaliste investeeringute tegemiseks õiguskindlust.
- (25) Reguleerivad asutused peaksid vahetama teavet ja, kui see on üksikjuhtudel asjakohane, kooskõlastama põhimõtted ja praktika, mille alusel hinnatakse, kas avaliku teenindamise lepingu majanduslik tasakaal on ohustatud. Nad peaksid järk-järgult välja töötama oma kogemustel põhinevad suunised.
- (26) Selleks et tagada aus konkurents raudteeveo-ettevõtjate vahel ning tagada täielik läbipaistvus ja mittediskrimineeriv teenuste kättesaadavus ja pakkumine, tuleks eristada raudteeveoteenuste osutamist ja teenindusrajatiste käitamist. Seega peab kõnealust kaht tegevusliiki sõltumatult majandama, kui teenindusrajatise käitaja kuulub asutusele või ettevõtjale, mis samuti tegutseb siseriiklikul tasandil ja millel on seal turgu valitsev seisund vähemalt

ühel kauba või reisijate raudteevedude turul, kus sellist rajatist kasutatakse. Selline sõltumatus ei peaks tähendama seda, et teenindusrajatiste jaoks luuakse eraldi juriidiline isik.

- (27) Mittediskrimineeriv juurdepääs teenindusrajatistele ja raudteega seotud teenuste osutamine nendes rajatistes peaksid võimaldama raudteeveo-ettevõtjatel pakkuda reisijatele ja kaubavedajatele paremaid teenuseid.
- (28) Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiviga 2009/72/EÜ (mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju) ⁽¹⁾ nähakse ette Euroopa elektrituru avamine, tuleks veoelektrit tarnida raudteeveo-ettevõtjatele taotluse alusel ja mittediskrimineerival viisil. Kui on ainult üks tarnija, tuleks sellise teenuse eest võetav tasu kehtestada vastavalt ühesuguste tasude põhimõtetele.
- (29) Suhetes kolmandate riikidega tuleks eralist tähelepanu pöörata sellele, et liidu raudteeveo-ettevõtjatel oleks asjaomaste kolmandate riikide raudteeturule vastastikku võrdne juurdepääs, ning seda peaks hõlbustama piiriüleste kokkulepetega.
- (30) Usaldusväärsete ja adekvaatsete teenuste tagamiseks on vaja tagada, et raudteeveo-ettevõtjad vastaksid kogu aeg teatavatele hea maine, finantsstabiilsuse ja ametialase pädevuse nõuetele.
- (31) Klientide ja asjaomaste kolmandate isikute kaitseks on oluline tagada, et raudteeveo-ettevõtjatel on küllaldane vastutuskindlustus. Samuti tuleks võimaldada, et kõnealust vastutust tagatakse õnnetusjuhtumi korral pankade või muude ettevõtjate pakutavate garantiide abil, eeldusel et sellist teenust pakutakse turutingimustel, selle tulemuseks ei ole riigibi andmine ning sellega ei diskrimineerita mingil moel teisi raudteeveo-ettevõtjaid.
- (32) Raudteeveo-ettevõtja peaks täitma ka raudteeveoteenuseid reguleerivat siseriiklikku ja liidu õigust, mida kohaldatakse mittediskrimineerival viisil ning mis on ette nähtud selle tagamiseks, et raudteeveo-ettevõtja tegevus konkreetsetel liinilõikudel oleks täiesti turvaline ning et nõuetekohaselt võetaks arvesse töötajate ja tarbijate tervist, sotsiaalingimusi ja õigusi.
- (33) Raudteeveo-ettevõtjatele lubade andmise, säilitamise ja muutmise kord peaks olema läbipaistev ja vastama mittediskrimineerimise põhimõttele.

⁽¹⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 55.

- (34) Selleks et tagada läbipaistvus ja kõikide raudteeveo-ettevõtjate mittediskrimineeriv juurdepääs raudteeinfrastruktuurile ja teenindusrajatistes osutatavatele teenustele, tuleks kogu juurdepääsu õiguste teostamiseks vajalik teave avaldada võrgustiku teadaandes. Võrgustiku teadaanne tuleks avaldada vähemalt kahes liidu ametlikus keeles, kooskõlas olemasolevate rahvusvaheliste tavadega.
- (35) Tänu nõuetekohastele raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise skeemidele ja konkureerivatele ettevõtjatele on veoliigid paremini tasakaalustatud.
- (36) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaid tuleks stimuleerida, näiteks tegevjuhtidele makstavate lisatasude kaudu, vähendama juurdepääsutasusid ja infrastruktuuri kättesaadavaks tegemise kulusid.
- (37) Liikmesriikide kohustus tagada, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tulemuseesmärgid ning keskmise ja pika perioodi jooksul saadavad sissetulekud tagatakse pädeva asutuse ja infrastruktuuri-ettevõtja vahelise lepingulise suhte kaudu, ei tohiks piirata liikmesriikide pädevust seoses raudteeinfrastruktuuri planeerimise ja rahastamisega.
- (38) Raudteeinfrastruktuuri optimaalse kasutamise soodustamine toob ühiskonna jaoks kaasa veokulu vähenemise.
- (39) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate kehtestatud kulude jaotamise meetodid peaksid võtma aluseks parimad teadmised kulude tekke põhjustest ning jaotama kulud raudteeveo-ettevõtjatele osutatud erinevate teenuste ja vajaduse korral raudteeveeremitüüpide vahel.
- (40) Asjakohased raudteeinfrastruktuuri kasutustasude määramise skeemid koos muude transpordiinfrastruktuuride kasutustasude asjakohaste skeemidega ning konkureerivate ettevõtjatega peaksid looma jätkusuutliku eri veoliikide optimaalse tasakaalu.
- (41) Lisatasude kehtestamisel peaks raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja määrama selgelt kindlaks turusegmentid, kui veoteenuste osutamise kulud, turuhinnad või teenuse kvaliteedile esitatavad nõudmised turusegmentides oluliselt erinevad.
- (42) Kasutustasude määramise ja läbilaskevõime jaotamise skeemid peaksid võimaldama kõikidele ettevõtjatele ühetaolise ja diskrimineerimata juurdepääsu ning püüdma võimaluste piires, ausalt ja diskrimineerimata vastata kõikide kasutajate ning veoliikide vajadustele. Skeemid peaksid võimaldama vaba konkurentsi raudteeteenuste pakkumise valdkonnas.
- (43) Liikmesriikide määratud raamistikus peaksid kasutustasude määramise ja läbilaskevõime jaotamise skeemid hõlbustama raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatel oma infrastruktuuride kasutust optimeerida.
- (44) Läbilaskevõime jaotamise skeemid ja tasude määramise skeemid peaksid andma raudteeveo-ettevõtjatele selgeid ja järjepidevaid majanduslikke suuniseid, mille alusel teha ratsionaalseid otsuseid.
- (45) Kaubavagunite juures kasutatavate valumalmist valmistatud piduriklotside tekitatud veeremüra on üks müraallikat, mida oleks võimalik vähendada sobivate tehniliste lahenduste abil. Müra alusel diferentseeritud infrastruktuuri kasutustasud peaksid eelkõige kehtima kaubavagunitele, mis ei vasta komisjoni 23. detsembri 2005. aasta otsuses 2006/66/EÜ (mis käsitleb üleeuroopalise tava-raudteevõrgustiku alasüsteemi veerem – müra tehnilisi koostalitlusnõudeid) ⁽¹⁾ sätestatud nõuetele. Kui selline diferentseerimine toob kaasa raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tulude vähenemise, ei tohiks see piirata liidu riigiabieskirjade kohaldamist.
- (46) Müra alusel astmestatud infrastruktuuri kasutustasud peaksid täiendama muid raudteetranspordi müra vähendamise meetmeid, nagu tehniliste koostalitlusnõuete vastuvõtmine raudteesõidukite maksimaalse lubatud mürataseme kehtestamiseks, müra kaardistamine ja tegevuskavade koostamine müraga kokkupuute vähendamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/49/EÜ (mis on seotud keskkonnamüra hindamise ja kontrollimisega) ⁽²⁾ kohaselt, ning liidu- ja riikidepoolne rahastamine raudteeveeremi moderniseerimiseks ja müra vähendamise infrastruktuuride parandamiseks.
- (47) Raudteesektoris rakendatavate müra vähendamise meetmetega võrdväärseid meetmeid tuleks kaaluda ka teiste veoliikide puhul.
- (48) Selleks et kiirendada Euroopa rongijuhtimissüsteemi (ETCS) paigaldamist veduritele, peaksid raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad kasutustasude süsteemi muutma, kehtestades ajutise diferentseerimise ETCSi kasutatavate rongide puhul. Selline diferentseerimine peaks stimuleerima rongide varustamist ETCSiga.
- (49) Selleks et võtta arvesse raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime kasutajate või potentsiaalsete kasutajate vajadust kavandada oma majandustegevust ning klientide ja rahastajate vajadusi, on oluline, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tagaks infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise viisil, mis kajastab teenuse usaldusväärsuse säilitamise ja suurendamise vajadust.

⁽¹⁾ ELT L 37, 8.2.2006, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 189, 18.7.2002, lk 12.

- (50) On soovitatav, et raudteeveo-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja jaoks nähakse ette stiimulid häirete minimeerimiseks ja võrgustiku tõhususe suurendamiseks.
- (51) Liikmesriikidel peaks olema võimalik lubada raudteetee- nuste ostjatel vahetult osaleda läbilaskevõime jaotamises.
- (52) Oluline on arvesse võtta nii taotlejate kui ka raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja äri vajadusi.
- (53) Oluline on anda raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele läbi- laskevõime jaotamisel võimalikult palju paindlikkust, ent see peaks olema tasakaalus taotleja mõistlike nõudmiste rahuldamisega.
- (54) Läbilaskevõime jaotamisel tuleks vältida mittevajalike piirangute kehtestamist teiste selliste ettevõtjate soovidele, kes omavad või kavatsevad omandada õigusi kasutada infrastruktuuri oma äri edendamiseks.
- (55) Läbilaskevõime jaotamise ja kasutustasude määramise skeemide puhul võib osutada vajalikuks arvesse võtta asjaolu, et raudteeinfrastruktuuri võrgustik võib olla kavandatud erinevaid põhikasutajaid silmas pidades.
- (56) Kuna eri kasutajad ja eri kasutajaliigid mõjutavad sageli infrastruktuuri läbilaskevõimet erinevalt, peab nõudlus eri teenuste järele olema nõuetekohaselt tasakaalustatud.
- (57) Nende teenuste osas, mida osutatakse lepingu alusel ametiasutustele, võib tarvis olla erieeskirju, et tagada nende atraktiivsus kasutajate jaoks.
- (58) Kasutustasude määramise ja läbilaskevõime jaotamise skeemide puhul tuleks arvesse võtta infrastruktuuri läbi- laskevõime üha suurenevat kasutust ning lõpuks läbilas- kevõime ammendumist.
- (59) Eri tüüpi liikluse planeerimise ajakavadega tuleks tagada, et suudetakse rahuldada infrastruktuuri läbilaskevõime taotlused, mis esitatakse pärast aastaste liiklusgraafikute koostamist.
- (60) Raudteeveo-ettevõtjate jaoks optimaalse tulemuse tagami- seks on soovitatav nõuda raudteeinfrastruktuuri läbilaske- võime kasutamise uurimist, kui kasutajate vajaduste rahuldamiseks on tarvis läbilaskevõime taotlusi koos- kõlastada.
- (61) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate monopoolset seisundit silmas pidades tuleks neilt nõuda infrastruktuuri vaba läbilaskevõime ning selle suurendamise viiside uurimist, kui läbilaskevõime jaotamisega ei suudeta kasutajate vaja- dusi rahuldada.
- (62) Teabe puudumine teiste raudteeveo-ettevõtjate taotluste ja süsteemi kitsaskohtade kohta võib raskendada raudtee- veo-ettevõtjate püüdlusi optimeerida infrastruktuuri läbi- laskevõime taotlusi.
- (63) Oluline on tagada jaotusskeemide parem kooskõlasta- mine, et suurendada raudtee atraktiivsust liikluse jaoks, mis läbib enam kui ühe raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võrgustikku, eelkõige rahvusvahelises liikluses.
- (64) Oluline on minimeerida konkurentsi moonutamist, mis võib kasutustasude määramise põhimõtete oluliste erine- vuste tõttu tekkida raudteeinfrastruktuuride või veoliikide vahel.
- (65) Soovitatav on määratleda infrastruktuuriteenuse need osad, mis on tingimata vajalikud, et võimaldada ettevõtjal teenust osutada, ning mida tuleks osutada minimaalse juurdepääsutasu eest.
- (66) Investeeringud raudteeinfrastruktuuri on vajalik ning infrastruktuuri kasutustasude määramise skeemid peaksid stimuleerima raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaid tegema majanduslikult otstarbekaid investeeringuid.
- (67) Selleks et oleks võimalik kehtestada infrastruktuuri kasu- tustasude asjakohased ning õiglased määrad, peavad raud- teeinfrastruktuuri-ettevõtjad oma vara üle arvet pidama ja selle väärtuse kindlaks määrama ning jõudma täielikule selgusele infrastruktuuri käigushoidmise kulutegurite osas.
- (68) Soovitatav on tagada, et veootsuste tegemisel võetakse arvesse väliskulusid ning et raudtee-infrastruktuuri kasu- tustasude määramisega aidatakse kaasa väliskulude ühtsele ja tasakaalustatud arvessevõtmisele kõikide veolii- kide puhul.
- (69) On oluline tagada, et riigisisese ja rahvusvahelise liikluse kasutustasud võimaldavad raudteel täita turu vajadusi. Sellest tulenevalt peaksid infrastruktuuri kasutustasud olema võrdsed rongiliikluse korraldamisega seotud otseste kuludega.
- (70) Infrastruktuuri kasutustasude arvelt kulude katmise üldine määr mõjutab vajaliku riikliku toetuse suurus. Liikmes- riigid võivad nõuda kulude üldist katmist erineval määral. Infrastruktuuri kasutustasude määramise skeem peaks siiski võimaldama sellist liiklustihedust, mis suudab vähe- malt selle poolt raudteevõrgustiku kasutamise kaasa- nevad lisakulud tasa teenida.
- (71) Raudteeinfrastruktuur on loomulik monopol ja seepärast on vaja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaid ergutada kululusid kärpima ning oma infrastruktuuri tõhusalt majandama.
- (72) Raudteevedude arendamiseks tuleks muu hulgas kasutada olemasolevaid liidu vahendeid, ilma et see mõjutaks juba kehtivaid prioriteete.

- (73) Raudteeveo-ettevõtjatel võetava kasutustasu vähendamine peaks olema seotud tegelike halduskulude, eelkõige tehingukulude kokkuhoiuga. Kasutustasu võib vähendada ka raudteeinfrastruktuuri tõhusa kasutamise edendamiseks.
- (74) On soovitatav, et raudteeveo-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja jaoks nähakse ette stiimulid raudteevõrgustiku häirete minimeerimiseks.
- (75) Läbilaskevõime jaotamine on seotud raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kuludega, mille tasumist tuleks nõuda.
- (76) Raudteeinfrastruktuuri tõhusaks majandamiseks ning ausaks ja mittediskrimineerivaks kasutamiseks on vaja luua reguleeriv asutus, kes jälgib käesoleva direktiivi eeskirjade kohaldamist ning tegutseb apellatsioonirohuna, piiramata võimalust pöörduda kohtusse. Sellisel reguleerival asutusel peaks olema võimalik jõustada oma teabetaotlusi ja otsuseid asjakohaste sanktsioonide abil.
- (77) Reguleeriva asutuse rahastamine peaks tagama selle sõltumatuse ning tulema kas riigieelarvest või sektorile kehtestatud kohustuslikest lõivudest, mille kehtestamisel austatakse õigluse, läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtteid.
- (78) Reguleeriva asutuse sõltumatuse tagamisele peaks kaasa aitama kohane töötajate ametissenimetamise kord, millega tagatakse eeskätt, et otsuste eest vastutavad isikud nimetab ametisse ametiasutus, kellele otseselt ei kuulu reguleeritavad ettevõtted. Juhul kui nimetatud tingimus on täidetud, võiks selleks asutuseks olla näiteks parlament, president või peaminister.
- (79) Tuleb rakendada konkreetseid meetmeid, et võtta arvesse teatavate liikmesriikide konkreetset geopoliitilist ja geograafilist olukorda ning eri liikmesriikide raudteesektori konkreetset korraldust, tagades samal ajal siseturu terviklikkuse.
- (80) Selleks et võtta arvesse raudteeturu arengut, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses tehniliste muudatustega tegevusluba taotleva ettevõtja esitatavas teabes, viivituste kategooriate loetelus, jaotamise ajakavas ja reguleerivatele asutustele esitatavates raamatupidamisandmetes. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (81) Selleks et tagada käesoleva direktiivi ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused, mida tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide poolt läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes ⁽¹⁾.
- (82) Rakendusakte, mis on seotud raudteevedude peamise eesmärgiga, uute rahvusvaheliste teenuste mõjuga avaliku teenindamise lepingutele, reisijateveo teenuseid osutavate raudteeveo-ettevõtjate võetava tasuga, juurdepääsuga olulistest teenindusrajatistes osutatavatele teenustele, tegevusloa taotlemise korra üksikasjadega, müraga seotud kulude puhul kasutustasude ja rongide ETCSiga varustamise stimuleerimiseks infrastruktuuri kasutustasude astmestamise kohaldamise otsuste kulude arvestamise tingimustega ning reguleerivate asutuste otsuste tegemise ühiste põhimõtete ja tavade, ei tohiks komisjon vastu võtta juhul, kui käesoleva direktiivi kohaselt moodustatud komitee ei esita arvamust komisjoni esitatud rakendusakti eelnõu kohta.
- (83) Kuivõrd liikmesriigid ei suuda piisavalt saavutada käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt soodustada liidus raudteede arengut, kehtestada raudteeveo-ettevõtjatele tegevuslubade andmise üldpõhimõtted ning kooskõlastada liikmesriikides raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise korrad ja infrastruktuuri kasutustasud, kuna tegevuslubade väljaandmine ja raudteevõrgustike märkimisväärsete osade käitamine on selgelt rahvusvahelise ulatusega ning kuna on vaja tagada õiglased ja mittediskrimineerivad infrastruktuurile juurdepääsu tingimused, mistõttu on need eesmärgid nende piiriülese laadi tõttu paremini saavutatavad liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (84) Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma nende sätetega, mille sisu on võrreldes varasemate direktiividega muutunud. Kohustus võtta üle käesoleva direktiivi sätted, mille sisu ei ole võrreldes varasemate direktiividega muutunud, tuleneb kõnealustest varasematest direktiividest.

⁽¹⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

- (85) Liikmesriigile, kellel ei ole raudteesüsteemi ega peatset välja vaadet selle saamiseks, seatakse ebaproportsionaalne ja tarbetu kohustus, kui ta peaks käesoleva direktiivi II ja IV peatüki üle võtma ning neid rakendama. Seetõttu tuleks sellised liikmesriigid kõnealusest kohustusest vabastada.
- (86) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ⁽¹⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (87) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada selliseid IX lisa B osas esitatud tähtpäevi, mille jooksul liikmesriigid peavad üle võtma varasemad direktiivid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse:
 - a) raudteeinfrastruktuuri majandamise ja liikmesriigis asutatud või asutatavate raudteeveo-ettevõtjate raudteevedude suhtes kohaldatavad eeskirjad (II peatükk);
 - b) kriteeriumid, mida liikmesriigid kohaldavad liidus registreeritud või registreeritavale raudteeveo-ettevõtjatele tegevuslubade väljaandmise, pikendamise või muutmise suhtes (III peatükk);
 - c) raudteeinfrastruktuuri kasutustasude kehtestamise ja kogumise ning raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise põhimõtted ja menetlused (IV peatükk).
2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse raudteeinfrastruktuuri kasutamisel riigisisesteks ja rahvusvahelisteks raudteevedudeks.

Artikkel 2

Erandid reguleerimisalast

1. II peatükki ei kohaldata raudteeveo-ettevõtjate suhtes, kes teenindavad üksnes linna- või linnalähiliine või piirkondlikke liine autonoomsetel kohalikel või piirkondlikel võrgustikel, mis on ette nähtud veoteenuste osutamiseks raudteeinfrastruktuuris, või võrgustikel, mis on ette nähtud ainult linna- või linnalähiliinide teenindamiseks.

Erandina esimesest lõigust kohaldatakse artikleid 4 ja 5, kui kõnealune raudteeveo-ettevõtja on teise sellise ettevõtja või üksuse otsese või kaudse kontrolli all, kes osutab muud raudteeveoteenuseid kui linna- või linnalähiliinide või piirkondlike liinide teenindamine või kombineerib selliseid teenuseid teiste teenustega. Samuti kohaldatakse artiklit 6 kõnealusele raudteeveo-ettevõtjale tema seotuse tõttu ettevõtja või üksusega, kes teda otseselt või kaudselt kontrollib.

2. Liikmesriigid võivad III peatüki reguleerimisalast välja jätta:

- a) ettevõtjad, kes osutavad raudtee-reisijateveo teenuseid ainult kohalikus ja piirkondlikus autonoomses raudteeinfrastruktuuris;
- b) ettevõtjad, kes osutavad raudtee-reisijateveo teenuseid üksnes linna- ja linnalähiliinidel;
- c) ettevõtjad, kes osutavad üksnes piirkondlikke raudtee-kaubaveoteenuseid;
- d) ettevõtjad, kes osutavad kaubaveoteenuseid raudteeinfrastruktuuris, mis on eraomandis ning mis on ette nähtud ainult infrastruktuuri omaniku oma kaubavedudeks.

3. Liikmesriigid võivad artiklite 7, 8 ja 13 ning IV peatüki reguleerimisalast välja jätta:

- a) autonoomsed kohalikud ja piirkondlikud võrgustikud, mis on ette nähtud reisijateveo teenuste osutamiseks raudteeinfrastruktuuris;
- b) võrgustikud, mis on ette nähtud üksnes raudtee-reisijateveo teenuste osutamiseks linna- ja linnalähiliinidel;
- c) piirkondlikud võrgustikud, mida kasutab piirkondlikeks kaubavedudeks üksnes raudteeveo-ettevõtja, kes ei kuulu lõike 1 reguleerimisalasse, kuni kõnealuse võrgustiku läbilaskevõimet soovib kasutada ka mõni teine taotleja;
- d) eraomandis olev raudteeinfrastruktuur, mis on ette nähtud üksnes infrastruktuuri omaniku oma kaubavedudeks.

4. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, võivad liikmesriigid artikli 8 lõike 3 reguleerimisalast välja jätta kohaliku ja piirkondliku raudteeinfrastruktuuri, mis ei ole raudteeturu toimimise seisukohast strateegilise tähtsusega, ning IV peatüki reguleerimisalast välja jätta kohaliku raudteeinfrastruktuuri, mis ei ole raudteeturu toimimise seisukohast strateegilise tähtsusega. Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma kavatsusest kõnealustele raudteeinfrastruktuuridele erand teha. Komisjon otsustab vastavalt artikli 62 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele, kas selliseid raudteeinfrastruktuure saab pidada strateegilise tähtsusega infrastruktuurideks, võttes arvesse asjaomaste raudteeliinide pikkust, kasutustaset ja liikluse mahtu, mida selline otsus võib mõjutada.

⁽¹⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

5. Liikmesriigid võivad artikli 31 lõike 5 reguleerimisalast jätta välja sõidukid, mis liiklevad või on kavandatud liiklema liikmesriigi ja kolmandate riikide vahelises võrgustikus, mille rööpmevahe erineb liidu peamise raudteevõrgustiku omast.

6. Liikmesriigid võivad määrata artikli 43 lõikes 2, VI lisa punkti 2 alapunktis b ja VII lisa punktides 3, 4 ja 5 osutatust erinevad läbilaskevõime jaotamise graafiku ajavahemikud ja koostamise tähtajad, juhul kui rahvusvaheliste rongiliinide kehtestamisel koostöös kolmandate riikide raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega võrgustikus, mille rööpmevahe erineb liidu peamise raudteevõrgustiku omast, on oluline mõju läbilaskevõime jaotamise graafikule üldiselt.

7. Liikmesriigid võivad otsustada, et kasutustasude määramise raamistik ja sellekohased eeskirjad, mida kohaldatakse rahvusvahelistele kolmandatesse riikidesse suunduvatele või sealt saabuvatele kaubaveoteenustele, mida osutatakse võrgustikus, mille rööpmevaius erineb liidu peamise raudteevõrgustiku omast, avaldatakse muudes dokumentides ja erineva tähtajaga, kui artikli 29 lõikes 1 sätestatud, kui seda on vaja ausa konkurentsi tagamiseks.

8. Liikmesriigid võivad IV peatüki reguleerimisalast välja jätta raudteeinfrastruktuuri, mille rööpmevahe erineb liidu peamise raudteevõrgustiku omast ja mis ühendab liikmesriigi ja kolmanda riigi piiräärseid jaamu.

9. Käesolevat direktiivi ei kohaldata ettevõtjate suhtes, kelle majandustegevus piirdub üksnes maanteesõidukitele süstikrongiteenususe osutamise ja merealuste tunnelite kaudu või vedudega, mille puhul piiratakse maanteesõidukite vedamisega süstikrongiteenusena selliste tunnelite kaudu, välja arvatud artikli 6 lõiked 1 ja 4 ning artiklid 10, 11, 12 ja 28.

10. Liikmesriigid võivad II peatüki, välja arvatud artikkel 14, ning IV peatüki kohaldamisalast välja jätta raudteeteenuse, mida osutatakse liitu läbiva transiidina.

11. Liikmesriigid võivad artikli 32 lõike 4 kohaldamisalast välja jätta enne 1985. aastat kasutusele võetud rongid, mis ei ole varustatud Euroopa rongijuhtimissüsteemiga (ETCS) ja mida kasutatakse piirkondlike reisijateveo teenuste osutamiseks.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „raudteeveo-ettevõtja” – vastavalt käesolevale direktiivile tegevusloa saanud avalik-õiguslik või eraõiguslik ettevõtja, kelle peamine tegevusala on osutada raudtee-kaubaveoteenuseid ja/või raudtee-reisijateveo teenuseid ja kes on kohus-

tatud tagama veduriteenus; see hõlmab ka ainult veduriteenust osutavaid ettevõtjaid;

2) „raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja” – asutus või ettevõtja, kes vastutab eelkõige raudteeinfrastruktuuri rajamise, majandamise ja hooldamise eest, sealhulgas liikluskorralduse ning juhtkäskude ja signaalimise eest; võrgustiku või selle osaga seotud raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ülesanded võib anda teistele asutustele või ettevõtjatele;

3) „raudteeinfrastruktuur” – I lisa loetletud elemendid;

4) „rahvusvaheline kaubaveoteenus” – veoteenus, mille puhul rong ületab vähemalt ühe liikmesriigi piiri; rong võib olla teisega haagitud ja/või vaguniteks jagatud ning selle eri vagunitel võib olla erinev lähte- ja sihtkoht, tingimusel et kõik vagunid ületavad vähemalt ühe piiri;

5) „rahvusvaheline reisijateveo teenus” – reisijateveo teenus, mille puhul rong ületab vähemalt ühe liikmesriigi piiri ning mille peamine eesmärk on reisijate vedu erinevates liikmesriikides asuvate jaamade vahel; rong võib olla teisega haagitud ja/või vaguniteks jagatud ning selle eri vagunitel võib olla erinev lähte- ja sihtkoht, tingimusel et kõik vagunid ületavad vähemalt ühe piiri;

6) „linna- ja linnalähiliinid” – veoteenused, mille peamine eesmärk on vastata linnakeskuse või linnastu, sealhulgas piiriülese linnastu ning kõnealuse keskuse või linnastu ja seda ümbritsevate piirkondade vahelise transpordi vajadustele;

7) „piirkondlikud liinid” – veoteenused, mille peamine eesmärk on vastata piirkonna, sealhulgas piiriülese piirkonna transpordivajadustele;

8) „transiit” – liidu territooriumi läbimine ilma kauba peale- või mahalaadimiseta ja/või ilma reisijate rongile tuleku või mahaminekuta liidu territooriumil;

9) „alternatiivne marsruut” – teine marsruut sama lähtekoha ja sihtkoha vahel, kui raudteeveo-ettevõtja poolt osutatavate asjaomaste kauba- või reisijateveo teenuste osutamise kaks marsruuti on vastastikku asendatavad;

10) „otstarbekas alternatiiv” – juurdepääs teisele teenindusrajatisse, mis on raudteeveo-ettevõtjale majanduslikult vastuvõetav ja võimaldab tal osutada asjaomaseid kauba- või reisijateveo teenuseid;

11) „teenindusrajatis” – rajatis, sealhulgas maapind, ehitis ja seadmed, mis on tervenisti või osaliselt rajatud spetsiaalselt selleks, et võimaldada ühe või mitme II lisa punktides 2–4 osutatud teenuse osutamist;

- 12) „teenindusrajatise käitaja” – avalik-õiguslik või eraõiguslik isik, kes on vastutav ühe või mitme teenindusrajatise juhtimise või ühe või mitme II lisa punktides 2–4 osutatud teenuse osutamise eest raudteeveo-ettevõtjatele;
- 13) „piiriülene leping” – kahe või enama liikmesriigi või liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel piiriülese raudteeveo hõlbustamiseks sõlmitud leping;
- 14) „tegevusluba” – tegevusluba väljaandva asutuse poolt ettevõtjale antud luba, millega tunnistatakse ettevõtja suutlikkust osutada raudteeveoteenuseid raudteeveo-ettevõtjana; kõnealune suutlikkus võib piirduda eriomaste teenuseliikide osutamisega;
- 15) „tegevusluba väljaandev asutus” – asutus, mille ülesandeks on tegevuslubade väljaandmine liikmesriigis;
- 16) „leping” – kokkulepe või, *mutatis mutandis*, haldusmeetmete raames kehtestatud kord;
- 17) „mõistlik kasum” – omakapitali tootlus, milles võetakse arvesse riski (sealhulgas tulude osas), mis teenindusrajatise käitajale kaasneb, või selle puudumist, ning mis on kooskõlas majandusharu viimaste aastate keskmise näitajaga;
- 18) „jaotamine” – raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime jaotamine raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt;
- 19) „taotleja” – raudteeveo-ettevõtja, rahvusvaheline raudteeveo-ettevõtjate rühmitus või muu füüsiline või juriidiline isik, nagu määrusele (EÜ) nr 1370/2007 vastavad pädevad asutused ning vedajad, kaubasaatjad ja kombineeritud veoteenuseid osutavad ettevõtjad, kellel on avalike teenuste osutamise seaduse või ärihuvi infrastruktuuri läbilaskevõime omandamiseks;
- 20) „ülekoormatud infrastruktuur” – infrastruktuuri osa, mille puhul nõudlust infrastruktuuri läbilaskevõime järele ei ole teataval ajavahemikel võimalik rahuldada ka pärast erinevate läbilaskevõime taotluste kooskõlastamist;
- 21) „läbilaskevõime suurendamise kava” – meede või rida meetmeid koos rakendamise ajakavaga, et leevendada läbilaskevõime piiranguid, mis viisid infrastruktuuri osa ülekoormatud infrastruktuuriks tunnistamiseni;
- 22) „kooskõlastamine” – menetlus, mille käigus raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ja taotlejad püüavad lahendada olukordi, kus infrastruktuuri läbilaskevõime taotlused ei ole omavahel kooskõlas;
- 23) „raamkokkulepe” – õiguslikult siduv avalik-õiguslik või eraõiguslik üldkokkulepe, millega määratakse kindlaks taotleja ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja õigused ja kohustused seoses jaotatava infrastruktuuri läbilaskevõimega ning tasudega pikemaks ajaks kui üks liiklusgraafikuperiood;
- 24) „infrastruktuuri läbilaskevõime” – taotletud rongiliinide teatava ajavahemiku jooksul teatavale infrastruktuuri osale paigutamise potentsiaal;
- 25) „võrgustik” – kogu raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja majandatav raudteeinfrastruktuur;
- 26) „võrgustiku teadaanne” – teade, milles esitatakse kasutustasude määramise ning läbilaskevõime jaotamise skeemidega seotud üksikasjalikud üldeeskirjad, tähtajad, menetlused ja kriteeriumid, sealhulgas muu teave, mis on raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime taotlemiseks vajalik;
- 27) „rongiliin” – infrastruktuuri läbilaskevõime, mis on vajalik rongi liikumiseks ühest punktist teise teatava ajavahemiku jooksul;
- 28) „liiklusgraafik” – andmed kõikide kavandatud rongi- ja veeremiliikumiste kohta, mis liiklusgraafikuperioodil asjasse puutuval infrastruktuuril toimuvad;
- 29) „seisutee” – manöövrirtee, mis on eraldi ette nähtud raudteeveeremi ajutiseks hoidmiseks kahe tööülesande täitmise vahelisel ajal;
- 30) „baashooldus” – töö, mida ei tehta rutiinselt igapäevase tegevuse käigus ja mille jaoks tuleb sõiduk kasutusest eemaldada.

II PEATÜKK

LIIDU RAUDTEEDE ARENDAMINE

1. JAGU

Majandamise sõltumatus

Artikkel 4

Raudteeveo-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate sõltumatus

1. Liikmesriigid tagavad, et majandamise, haldamise ning haldus-, majandus- ja raamatupidamisküsimuste sisekontrolli osas oleksid otse või kaudselt liikmesriikidele kuuluvad või nende otsese või kaudse kontrolli all olevad raudteeveo-ettevõtjad sõltumatus, mis tähendab, et eelkõige nende varad, eelarve ja raamatupidamine on riigi omadest lahus.

2. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad järgivad liikmesriikide kehtestatud kasutustasude määramise ja läbilaskevõime jaotamise raamistikku ning eriomaseid eeskirju, vastutades samas enda majandamise, haldamise ja sisekontrolli eest.

Artikkel 5

Raudteeveo-ettevõtjate majandamine vastavalt äripõhimõtetele

1. Liikmesriigid võimaldavad raudteeveo-ettevõtjatel kohandada oma tegevust turunõuetega ja korraldada seda juhtorganite vastutusel, et osutada töhusaid ja asjakohaseid teenuseid nõutavale teeninduskvaliteedile vastava madalaima võimaliku hinna eest.

Raudteeveo-ettevõtjaid majandatakse olenemata nende omandivormist kooskõlas äriühingute suhtes kohaldatavate põhimõtete-ga. See kehtib ka neile liikmesriikide poolt kehtestatud avaliku teenindamise kohustuse ja riigi pädevate asutustega sõlmitud avaliku teenindamise lepingute kohta.

2. Raudteeveo-ettevõtjad koostavad oma äriplaani, sealhulgas investeerimis- ja rahastamiskavad. Kõnealuste kavade eesmärk on saavutada ettevõtja finantstasakaal ja muud tehnilise, äri- ja finantsjuhtimise eesmärgid; samuti esitavad nad kõnealuste eesmärkide saavutamise viisi.

3. Raudteeveo-ettevõtjal peab seoses liikmesriigi välja antud üldiste poliitiliste suunistega ja võttes arvesse riiklikke kavu ja lepinguid (mis võivad olla mitmeastased), sealhulgas investeerimis- ja rahastamiskavu, olema eelkõige õigus:

- a) luua oma sisestruktuur, ilma et see piiraks artiklite 7, 29 ja 39 kohaldamist;
- b) kontrollida teenuste osutamist ja turustamist ning määrata kindlaks nende hinnad;
- c) teha otsuseid töötajate, varade ja hangete kohta;
- d) laiendada oma turuosa, töötada välja uusi tehnoloogialahendusi ja teenuseid ning võtta kasutusele uuenduslikke juhtimisviise;
- e) alustada uut tegevust raudteega seotud valdkondades.

Käesolev lõige ei piira määruse (EÜ) nr 1370/2007 kohaldamist.

4. Erandina lõikest 3 võivad riigile või riigi kontrolli alla kuuluvate raudteeveo-ettevõtjate aktsionärid ette näha, et suuremate ettevõtte juhtimist puudutavate otsuste vastuvõtmiseks on nõutav nende eelnev heakskiit samamoodi, nagu seda

saavad siseriikliku äriühinguõiguse kohaselt teha eraõiguslike aktsiaseltside aktsionärid. Käesoleva artikli sätteid ei piira liikmesriikide äriühinguõiguse kohaselt järelevalveasutustele juhtorgani liikmete määramise suhtes antud õigusi.

2. JAGU

Infrastruktuuri majandamise, vedude ja eri veoliikide lahusus

Artikkel 6

Raamatupidamisarvestuste lahusus

1. Liikmesriigid tagavad, et koostatakse ja avaldatakse eraldi kasumiaruanded ning bilanss nii raudteeveo-ettevõtjate osutatavate veoteenustega kui ka raudteeinfrastruktuuri majandamisega seotud äritegevuse kohta. Ühele nimetatud tegevusaladest makstud riiklikke vahendeid ei või teisele üle kanda.

2. Samuti võivad liikmesriigid ette näha, et kõnealune lahus-hoidmine nõuab, et ühes äriühingus luuakse eraldiseisvad osakonnad või et infrastruktuuri ja veoteenuseid majandavad eraldiseisvad üksused.

3. Liikmesriigid tagavad, et koostatakse ja avaldatakse eraldi kasumiaruanded ning bilanss nii raudtee-kaubaveoteenuste kui ka reisijateveo teenuste osutamiseks seotud äritegevuse kohta. Veoteenuste kui avalike teenuste osutamiseks makstud riiklikud vahendid näidatakse eraldi määruse (EÜ) nr 1370/2007 artikli 7 kohaselt asjaomases raamatupidamisarvestuses ja neid ei või üle kanda tegevusele, mis on seotud muude veoteenuste osutamisega või muu äritegevusega.

4. Lõigetes 1 ja 3 osutatud eri tegevusalade raamatupidamisarvestus peab võimaldama kontrollida, et järgitakse keeldu kanda ühele tegevusalale makstud riiklikke vahendeid üle teisele tegevusalale, ning samuti kontrollida infrastruktuuri kasutustasudest saadud tulu ja muu majandustegevuse ülejääkide kasutamist.

Artikkel 7

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja põhiülesannete sõltumatus

1. Liikmesriigid tagavad, et põhiülesanded, mis on määrava tähtsusega võrdse ja mittediskrimineeriva juurdepääsu seisukohalt infrastruktuurile, antakse asutusele või ettevõtjale, kes ise ei osuta raudteeveoteenuseid. Sõltumata organisatsioonilisest struktuurist tuleb tõendada, et see eesmärk on saavutatud.

Põhiülesanded on:

- a) otsuste tegemine rongiliinide jaotamise kohta, sealhulgas kättesaadavuse määramine ja hindamine ning individuaalsete rongiliinide jaotamine,

b) otsuste tegemine infrastruktuuri kasutustasude kohta, sealhulgas kasutustasude kindlaksmääramine ja kogumine, ilma et see piiraks artikli 29 lõike 1 kohaldamist.

Liikmesriigid võivad siiski määrata raudteeveo-ettevõtjatele või mõnele muule asutusele vastutuse raudteeinfrastruktuuri arendamisele kaasa aitamise eest näiteks investeeringute, hoolduse ja rahastamise kaudu.

2. Kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ei ole õigusliku vormi, organisatsiooni või otsuste tegemise poolest raudteeveo-ettevõtjatest sõltumatu, täidab IV peatüki 2. ja 3. jaos osutatud ülesandeid kas kasutustasusid määrav asutus või läbilaskevõimet jaotav asutus, kes on oma õigusliku vormi, organisatsiooni ja otsuste tegemise poolest kõikidest raudteeveo-ettevõtjatest sõltumatu.

3. Kui IV peatüki 2. ja 3. jao sätetes osutatakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja põhiülesannetele, tähendab see seda, et kõnealuseid sätteid kohaldatakse ka kasutustasusid määrava asutuse või läbilaskevõimet jaotava asutuse vastavate õiguste suhtes.

3. JAGU

Finantsolukorra parandamine

Artikkel 8

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja rahastamine

1. Liikmesriigid arendavad oma riigisest raudteeinfrastruktuuri, võttes vajaduse korral arvesse liidu üldisi vajadusi, sealhulgas vajadust teha koostööd liiduga piirnevate kolmandate riikidega. Selleks avaldavad nad pärast huvitatud isikutega konsulteerimist hiljemalt 16. detsember 2014 raudteeinfrastruktuuri arendamise suunava strateegia, et täita raudteesüsteemi jätkusuutlikul rahastamisel põhinevaid tulevasi liikuvusvajadusi infrastruktuuri hooldamise, uuendamise ja arendamise osas. Kõnealune strateegia hõlmab vähemalt viieaastast ajavahemikku ja on pikendatav.

2. Võttes nõuetekohaselt arvesse ELi toimimise lepingu artikleid 93, 107 ja 108, võivad liikmesriigid rahastada ka raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjat vastavalt tema artikli 3 punktis 2 osutatud ülesannetele, raudteeinfrastruktuuri suurusele ja finantsnõuetele eelkõige selleks, et katta uusi investeeringuid. Liikmesriik võib otsustada rahastada kõnealuseid kulutusi muudest vahenditest kui otsene riigipoolne rahastamine. Igal juhul peavad liikmesriigid täitma käesoleva artikli lõikes 4 osutatud nõudeid.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võtab vastu asjaomase liikmesriigi määratud üldise poliitika raames ning lõikes 1 osutatud strateegiat ja lõikes 2 osutatud liikmesriigipoolset rahastamist arvestades äriplaani, mis sisaldab investeerimis- ja rahastamiskavu. Äriplaani peab tagama infrastruktuuri optimaalse ja tõhusa kasutamise, kättesaadavaks tegemise ja arendamise ning kindlus-

tama kõnealuste eesmärkide saavutamiseks vajaliku rahalise tasakaalu ja vahendid. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tagab, et teadaolevatel taotlejatel ning soovi korral võimalikel taotlejatel on juurdepääs asjakohasele teabele ja neile antakse võimalus väljendada oma seisukohti äriplaani sisu kohta infrastruktuurile juurdepääsu ja selle kasutamise tingimuste ning infrastruktuuri olemuse, kättesaadavaks tegemise ja arendamise osas, enne kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja äriplaani kinnitab.

4. Liikmesriigid tagavad, et tavapärestes äritingimustes ning mõistliku ajavahemiku jooksul, mis ei ületa viit aastat, oleks raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kasumiaruandes tasakaalus ühelt poolt tulud infrastruktuuri kasutustasudest, ülejääk muust majandustegevusest, tagastamatu tulu eraallikatest ja riiklik toetus, sealhulgas riigilt saadud ettemaksud (kui neid on), ning teiselt poolt infrastruktuurikulud.

Ilma et see mõjutaks võimalikku pikaajalist eesmärki katta kõikide transpordiliikide infrastruktuurikulud kasutajate arvelt, lähtudes eri transpordiliikide diskrimineerimata konkurentsist tingimustes, kus raudteeveod suudavad teiste veoliikidega konkureerida, võib liikmesriik artiklite 31 ja 32 kohase kasutustasude määramise raamistiku piires nõuda, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tasakaalustaks oma bilansi riigipoolse rahastamisega.

Artikkel 9

Läbipaistev võla vähendamine

1. Ilma et see piiraks liidu riigiabieskirjade kohaldamist ning kooskõlas aluslepingu artiklitega 93, 107 ja 108, loovad liikmesriigid asjakohase mehhanismi, et aidata vähendada riigile või riigi kontrolli alla kuuluvate raudteeveo-ettevõtjate võlgu tasemeni, mis ei takista usaldusväärset finantsjuhtimist, ja parandada nende finantsolukorda.

2. Lõikes 1 osutatud eesmärgil võivad liikmesriigid nõuda selliste raudteeveo-ettevõtjate raamatupidamisosakondade raames eraldiseisva võlakustutusüksuse loomist.

Üksuse bilansi passiva poolel võib kuni võlakohustuse lõppemiseni kajastada kõiki laene, mis raudteeveo-ettevõtja on võtnud nii investeeringute finantseerimiseks kui ka raudteevedudest või raudteeinfrastruktuuri majandamisest tulenevate ülemääraste tegevuskulude katmiseks. Tütarettevõtjate tegevusest tulenevaid võlgu ei võeta arvesse.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse ainult sellistest võlgadest tulenevate võlakohustuste või intresside suhtes, mis on riigi omandis või kontrolli all olevatele raudteeveo-ettevõtjatele tekkinud asjaomases liikmesriigis kogu raudteeveo teenuste turu või selle osa avanemise kuupäevaks ning igal juhul 15. märtsiks 2001 või liiduga ühinemise kuupäevaks nende liikmesriikide puhul, kes liitusid liiduga pärast kõnealust kuupäeva.

4. JAGU

Juurdepääs raudteefrastruktuurile ja -teenustele

Artikkel 10

Raudteefrastruktuurile juurdepääsu tingimused

1. Raudteeveo-ettevõtjatele tagatakse võrdsetel, mittediskrimineerivatel ja läbipaistvatel tingimustel juurdepääsuõigus raudteefrastruktuurile kõigis liikmesriikides iga liiki raudtee-kauba-veoteenuste osutamiseks. Kõnealune õigus hõlmab juurdepääsu mere- ja siseveesadamaid ning muid II lisa punktis 2 osutatud teenindusrajatisi ühendavale infrastruktuurile ja rohkem kui üht lõpptarbijat teenindavale või teenindada võivale infrastruktuurile.

2. Raudteeveo-ettevõtjatele tagatakse kõikide liikmesriikide raudtee-infrastruktuurile juurdepääsuõigus rahvusvahelise reisi- ja teveo teenuse osutamiseks. Raudteeveo-ettevõtjatel on rahvusvahelist reisi- ja teveo teenust osutades õigus reisijaid peale võtta igast rahvusvahelisel marsruudil paiknevast jaamast ja lasta neil maha minna teises jaamas, sealhulgas samas liikmesriigis paiknevates jaamades. Kõnealune õigus hõlmab juurdepääsu II lisa punktis 2 osutatud teenindusrajatisi ühendavale infrastruktuurile.

3. Pärast asjaomaselt pädevalt asutuselt või huvitatud raudteeveo-ettevõtjatelt taotluse saamist määrab (määravad) artiklis 55 osutatud asjakohane reguleeriv asutus (asjakohased reguleerivad asutused) kindlaks, kas teenuse põhieesmärgiks on reisi- ja tevedu erinevates liikmesriikides asuvate jaamade vahel.

4. Reguleerivate asutuste, pädevate asutuste ja raudteeveo-ettevõtjate kogemustele ning artikli 57 lõikes 1 osutatud võrgustiku tegevusele toetudes võtab komisjon hiljemalt 16. detsember 2016 vastu meetmed, milles sätestatakse käesoleva artikli lõike 3 rakendamise üksikasjalik kord ja kriteeriumid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 11

Juurdepääsuõiguse ning reisijate pealevõtu ja mahapaneku õiguse piiramine

1. Liikmesriigid võivad piirata artiklis 10 sätestatud juurdepääsuõigust lähte- ja sihtkoha vahelistele teenustele, mis on hõlmatud ühe või mitme avaliku teenindamise lepinguga, mis on kooskõlas liidu õigusega. Sellisel piirangul ei ole kitsendavat mõju õigusele võtta reisijaid peale igast rahvusvahelise veoteenuse marsruudil paiknevast jaamast ning lasta neil maha minna teises, sealhulgas samas liikmesriigis paiknevas jaamas, välja arvatud siis, kui selle õiguse kasutamine ohustaks avaliku teenindamise lepingu majanduslikku tasakaalu.

2. Selle, kas avaliku teenindamise lepingu majanduslik tasakaal on ohustatud, määrab (määravad) kindlaks artiklis 55 osutatud asjakohane reguleeriv asutus (asjakohased reguleerivad

asutused) objektiivse majandusanalüüsi alusel ja eelnevalt kindlaks määratud kriteeriumide põhjal järgmiste isikute taotlusel:

- avaliku teenindamise lepingu sõlminud pädev asutus või pädevad asutused;
- muu huvitatud pädev asutus, kellel on õigus käesoleva artikli alusel juurdepääsu piirata;
- raudteefrastruktuuri-ettevõtja;
- avaliku teenindamise lepingut täitev raudteeveo-ettevõtja.

Pädevad asutused ja avalikku teenust osutavad raudteeveo-ettevõtjad annavad asjakohasele reguleerivale asutusele (asjakohastele reguleerivatele asutustele) teavet, mida põhjendatult nõutakse otsuse vastuvõtmiseks. Reguleeriv asutus vaatab kõnealuste osapoolte esitatud teabe läbi ja palub neil vajaduse korral asjakohast lisateavet ning algatab ühe kuu jooksul alates vastava taotluse saamisest konsulteerimise kõigi asjaomaste osapooltega. Reguleeriv asutus konsulteerib vajaduse korral kõigi asjaomaste isikutega ning teavitab neid oma põhjendatud otsusest eelnevalt kindlaks määratud mõistliku tähtaja jooksul ning igal juhul kuue nädala jooksul pärast asjaomase teabe saamist.

3. Reguleeriv asutus põhjendab oma otsust ning täpsustab tähtaega, mille jooksul, ja tingimusi, mille alusel võib mõni järgmistest isikutest taotleda otsuse läbivaatamist:

- asjaomane pädev asutus või pädevad asutused;
- raudteefrastruktuuri-ettevõtja;
- avaliku teenindamise lepingut täitev raudteeveo-ettevõtja;
- juurdepääsu taotlej raudteeveo-ettevõtja.

4. Reguleerivate asutuste, pädevate asutuste ja raudteeveo-ettevõtjate kogemustele ning artikli 57 lõikes 1 osutatud võrgustiku tegevusele toetudes võtab komisjon hiljemalt 16. detsember 2016 vastu meetmed, milles sätestatakse käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 rakendamise üksikasjalik kord ja kriteeriumid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Liikmesriigid võivad piirata ka õigust võtta reisijaid peale ja lasta neil maha minna samas liikmesriigis rahvusvahelise reisi- ja teveo teenuse marsruudil paiknevates jaamades, juhul kui reisi- ja teveo ainuõigus nende jaamade vahel on antud kontsessiooni alusel, mis sõlmiti enne 4. detsembril 2007 õiglase pakkumismenetluse alusel ja kooskõlas liidu õiguse asjakohaste põhimõtetega. Nimetatud piirang võib kesta kuni algse lepinguperioodi lõpuni või 15 aastat, sõltuvalt sellest, kumb tähtaeg on lühem.

6. Liikmesriigid tagavad, et lõigetes 1, 2, 3 ja 5 osutatud otsuseid on võimalik kohtus vaidlustada.

Artikkel 12

Reisijateveo teenuseid osutavatele raudteeveo-ettevõtjatele võetav lõiv

1. Ilma et see piiraks artikli 11 lõike 2 kohaldamist, võivad liikmesriigid käesolevas artiklis sätestatud tingimustel lubada raudtee-reisijateveo eest vastutaval asutusel kehtestada reisijateveo teenuseid osutavatele raudteeveo-ettevõtjatele lõivu kõnealuse asutuse jurisdiktsiooni alla kuuluvate raudteede kasutamise eest kahe kõnealuses liikmesriigis asuva jaama vahel.

Sel juhul tuleb riigisiseseid või rahvusvahelisi raudtee-reisijateveo teenuseid osutavatel raudteeveo-ettevõtjatel kõnealuse asutuse jurisdiktsiooni alla kuuluvatel raudteedel liiklemise eest maksta samasugust lõivu.

2. Lõiv on mõeldud kõnealusele asutusele kooskõlas liidu õigusega sõlmitud avaliku teenindamise lepingutes sätestatud avaliku teenindamise kohustuste täitmise hüvitamiseks. Lõivust saadav ja hüvitisena makstav tulu ei või ületada asjakohaste avaliku teenindamise kohustuste täitmisel tehtud kulude täielikuks või osaliseks katmiseks vajalikku määra, võttes arvesse asjakohast tulu ning mõistlikku kasumit nende kohustuste täitmise eest.

3. Lõiv kehtestatakse kooskõlas liidu õigusega ning see peab eelkõige olema kooskõlas õigluse, läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtetega, eriti teenuse keskmise hinna reisija kohta ja lõivu suuruse vahel. Vastavalt käesolevale lõikele ei tohi lõivu kogusumma ohustada selle raudtee-reisijateveo teenuse majanduslikku elujõudu, millele need on kehtestatud.

4. Asjaomased asutused hoiavad alles teavet, mis on vajalik, et tagada makstud lõivude päritolu ja nende kasutusviisi tuvastamise võimalikkus. Liikmesriigid edastavad selle teabe komisjonile.

5. Reguleerivate asutuste, pädevate asutuste ja raudteeveo-ettevõtjate kogemustele ning artikli 57 lõikes 1 osutatud võrgustiku tegevusele toetudes võtab komisjon vastu meetmed, milles sätestatakse käesoleva artikli kohaldamise üksikasjalik kord ja kriteeriumid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 13

Teenustele juurdepääsu tingimused

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad pakuvad kõigile raudteeveo-ettevõtjatele mittediskrimineerival viisil II lisa punktis 1 sätestatud minimaalset juurdepääsupaketti.

2. Teenindusrajatiste käitajad tagavad kõikidele raudteeveo-ettevõtjatele mittediskrimineerival viisil juurdepääsu II lisa punktis 2 osutatud rajatistele ja nendes rajatistes osutatavatele teenustele, sealhulgas raudteele.

3. Täieliku läbipaistvuse ja mittediskrimineeriva juurdepääsu tagamiseks II lisa punkti 2 alapunktides a, b, c, d, g ja i osutatud teenindusrajatistele ning neis osutatavatele teenustele juhul, kui sellise teenindusrajatise käitaja on sellise asutuse või ettevõtja otsese või kaudse kontrolli all, mis samuti tegutseb ja millel on turgu valitsev seisund siseriiklikul raudteeveoteenuste turul, kus kõnealust rajatist kasutatakse, korraldatakse selliste teenindusrajatiste käitajate töö nii, et nad on organisatsiooniliselt ja otsuste tegemisel sellest asutusest või ettevõtjast sõltumatud. Sõltumatus ei too kaasa nõuet, et teenindusrajatiste jaoks tuleb luua eraldi juriidiline isik, ning sõltumatuse nõuet võib täita ühe juriidilise isiku siseselt loodud eraldiseisvate osakondade kaudu.

Kõigi II lisa punktis 2 osutatud teenindusrajatiste puhul on käitajal ja kõnealusel asutusel või ettevõtjal eraldi raamatupidamine, sealhulgas eraldi bilanss ja kasumiaruanne.

Kui teenindusrajatise käitamise tagab infrastruktuuri-ettevõtja või kui teenindusrajatise käitaja on infrastruktuuri-ettevõtja otsese või kaudse kontrolli all, siis peetakse käesolevas lõikes sätestatud nõudeid täidetuks, kui täidetakse artiklis 7 sätestatud nõudeid.

4. Raudteeveo-ettevõtjate esitatud teenindusrajatisele ja II lisa punktis 2 osutatud teenustele juurdepääsu taotlusele vastatakse artiklis 55 osutatud reguleeriva asutuse kehtestatud mõistliku tähtaja jooksul. Taotluse võib tagasi lükata üksnes juhul, kui on olemas muud otstarbekad võimalused, kuidas asjaomaseid kauba- ja reisijateveo teenuseid samal või alternatiivsel marsruudil majanduslikult vastuvõetavatel tingimustel osutada. See ei kohusta teenindusrajatise käitajat investeerima ressursidesse või rajatistesse selleks, et täita kõiki raudteeveo-ettevõtjate taotlusi.

Kui raudteeveo-ettevõtjate esitatud teenindusrajatisele ja seal osutatavatele teenustele juurdepääsu taotlused puudutavad lõikes 3 osutatud teenindusrajatise käitaja käitatavat rajatist, põhjendab teenindusrajatise käitaja oma tagasilükkavat otsust kirjalikult ja näitab, millised muud otstarbekad võimalused on olemas teistes rajatistes.

5. Kui II lisa punktis 2 osutatud teenindusrajatise käitaja leiab, et eri taotlused ei ole omavahel kooskõlas, püüab ta rahuldada kõik taotlused võimalikult suures ulatuses. Kui otstarbekat alternatiivi ei leita ja kui tõendatud vajaduste alusel ei ole võimalik rahuldada kõiki seoses asjaomase rajatise esitatud läbilaskevõime taotlusi, võib taotleja esitada kaebuse artiklis 55 osutatud reguleerivale asutusele, kes vaatab kaebuse läbi ja võtab vajaduse korral meetmeid tagamaks, et asjakohane läbilaskevõime osa eraldatakse kõnealusele taotlejale.

6. Kui II lisa punktis 2 osutatud teenindusrajatist ei ole vähemalt kaks aastat järjest kasutatud ja raudteeveo-ettevõtjad on väljendanud teenindusrajatise käitajale huvi saada rajatisele juurdepääs ning tõendanud juurdepääsuvajadust, on rajatise omanik kohustatud avaldama teate, et kõnealust rajatist on võimalik käitada raudtee teenindusrajatise kas osaliselt või tervikuna liisimise või rentimise teel, välja arvatud juhul, kui teenindusrajatise käitaja tõendab, et pooleliolevate ümberkorralduste tõttu ei ole raudteeveo-ettevõtjatel võimalik seda kasutada.

7. Kui teenindusrajatise käitaja osutab mõnd II lisa punktis 3 nimetatud teenust lisateenusena, osutab ta taotluse korral seda teenust raudteeveo-ettevõtjatele mittediskrimineerival viisil.

8. Raudteeveo-ettevõtjad võivad taotleda raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt või teistelt teenindusrajatise käitajatelt täiendavaid teenuseid II lisa punktis 4 osutatud abiteenusena. Teenindusrajatise käitaja ei ole kohustatud kõnealuseid teenuseid osutama. Kui teenindusrajatise käitaja otsustab mõnd kõnealustest teenustest teistele pakkuda, osutab ta neid raudteeveo-ettevõtjate taotlusel ja mittediskrimineerival viisil.

9. Reguleerivate asutuste ja teenindusrajatiste käitajate kogemustele ning artikli 57 lõikes 1 osutatud võrgustiku tegevusele toetudes võib komisjon vastu võtta meetmed, milles sätestatakse üksikasjalik kord ja kriteeriumid, mida tuleb järgida juurdepääsu pakkumisel II lisa punktides 2–4 osutatud teenindusrajatistes osutatavatele teenustele. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega

5. JAGU

Piiriülesed kokkulepped

Artikkel 14

Piiriüleste kokkulepe üldpõhimõtted

1. Liikmesriigid tagavad, et piiriülestes kokkulepetes sisalduvad sätted ei diskrimineeri raudteeveo-ettevõtjaid ega piira nende vabadust osutada piiriüleste teenuseid.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni hiljemalt 16. juuni 2013 kõigist enne nimetatud kuupäeva sõlmitud piiriüleste kokkulepetest ning uutest liikmesriikidevahelistest kokkulepetest või kokkulepete muutmistest enne nende sõlmimist. Komisjon otsustab, kas sellised kokkulepped on liidu õigusega kooskõlas, tehes seda enne 15. detsember 2012 sõlmitud piiriüleste kokkulepete puhul üheksa kuu jooksul alates teavitamisest ning liikmesriikidevaheliste uute või muudetud kokkulepete puhul nelja kuu jooksul alates teavitamisest. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

3. Ilma et see mõjutaks pädevuse jaotust liidu ja liikmesriikide vahel vastavalt liidu õigusele, teavitavad liikmesriigid komisjoni oma kavatsusest alustada läbirääkimisi ja sõlmida uusi või muudetud piiriüleste kokkuleppeid liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel.

4. Kui komisjon jõuab kahe kuu jooksul alates teavitusest selle kohta, et liikmesriik kavatses alustada lõikes 2 osutatud läbirääkimisi, järeldusele, et läbirääkimised võivad kahjustada asjaomaste kolmandate riikidega liidu nimel peetavate läbirääkimiste eesmärke ja/või viia sellise kokkuleppe sõlmimiseni, mis ei ole liidu õigusega kooskõlas, teavitab komisjon sellest liikmesriiki.

Liikmesriigid hoiavad komisjoni korrapäraselt kursis kõigi selliste läbirääkimistega ja kui see on kohane, kutsuvad komisjoni vaatlejana osalema.

5. Liikmesriikidele antakse luba ajutiselt kohaldada ja/või sõlmida uusi piiriüleste kokkuleppeid kolmandate riikidega ja/või neid muuta, tingimusel et need on kooskõlas liidu õigusega ega kahjusta liidu transpordipoliitika eesmärke. Otsuse loa andmise kohta võtab vastu komisjon. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

6. JAGU

Komisjoni järelevalvekohustus

Artikkel 15

Turujärelevalve ulatus

1. Komisjon teeb vajalikud korraldused järelevalveks liidu raudteevõrku tehniliste ja majandustingimuste ning turu arengusuundade üle.

2. Sellega seoses kaasab komisjon oma töösse liikmesriikide, sealhulgas artiklis 55 osutatud reguleerivate asutuste esindajad ja asjaomaste sektorite esindajad, sealhulgas vajaduse korral raudteesektori sotsiaalpartnerid, kasutajad ning kohalike ja piirkondlike asutuste esindajad, et neil oleks võimalik paremini jälgida raudteesektori ja turu arengut, hinnata võetud meetmete mõju ja analüüsida komisjoni kavandatud meetmete mõju. Kui see on asjakohane, kaasab komisjon ka Euroopa Raudteeagentuuri vastavalt tema ülesannetele, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruses (EÜ) nr 881/2004 (millega asutatakse Euroopa Raudteeagentuur (agentuuri määrus))⁽¹⁾.

3. Komisjon jälgib võrgustike kasutust ja eelkõige järgmiste raudteesektori raamtingimuste arengut: infrastruktuuride kasutustasud, läbilaskevõime jaotamine, raudteeinfrastruktuuri tehtud investeeringud, raudteeveoteenuste hindade ja kvaliteediga seotud suundumused, avaliku teenindamise lepingute alusel osutatavad raudteeveoteenused, tegevuslubade väljaandmine, turu avatuse ja ühtlustamise tase liikmesriikide vahel ning tööhõive areng ja sellega seonduvad sotsiaalingimused raudteesektoris. Jälgimine ei piira liikmesriikide samalaadset tegevust ega sotsiaalpartnerite rolli.

4. Komisjon annab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga kahe aasta tagant aru järgmistes küsimustes:

- a) raudteeveoteenuste ja II lisas osutatud raudteeveo-ettevõtjatele osutatavate teenuste siseturu areng;
- b) lõikes 3 osutatud raamtingimused, sealhulgas avalike raudteereisijateveo teenuste osutamise tingimused;
- c) liidu raudteevõrgustiku olukord;
- d) juurdepääsuõiguste kasutamine;
- e) takistused tõhusamate raudteeveoteenuste osutamiseks;
- f) infrastruktuuri piirangud;
- g) vajadus õigusaktide järele.

5. Selleks et komisjon saaks teostada turujärelevalvet, esitavad liikmesriigid komisjonile igal aastal vajaliku teabe võrgustike kasutamise ja raudteesektori raamtingimuste arengu kohta, austades samas sotsiaalpartnerite rolli.

6. Komisjon võib võtta vastu meetmed liikmesriikidele ühtse aruandluskohustuse tagamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

III PEATÜKK

RAUDTEEVEO-ETTEVÕTJALE TEGEVUSLOA ANDMINE

1. JAGU

Tegevusluba väljaandev asutus

Artikkel 16

Tegevusluba väljaandev asutus

Iga liikmesriik määrab tegevusluba väljaandva asutuse, kes vastutab tegevuslubade väljaandmise eest ning käesoleva peatükiga kehtestatud kohustuste täitmise eest.

Tegevusluba väljaandev asutus ise ei osuta raudteeveoteenuseid ega sõltu ühestki raudteeveoteenuseid osutavast ettevõtjast ega üksusest.

2. JAGU

Tegevusloa saamise tingimused

Artikkel 17

Üldnõuded

1. Ettevõtjal on õigus taotleda tegevusluba liikmesriigis, kus on tema asukoht.

2. Liikmesriigid ei anna välja tegevuslube ega pikenda nende kehtivusaega juhul, kui käesoleva peatükiga nõuded on täitmata.

3. Ettevõtjal, kes täidab käesoleva peatükiga sätestatud nõuded, on õigus saada tegevusluba.

4. Ettevõtjal ei ole lubatud osutada käesoleva peatükiga reguleeritud raudteeveoteenuseid, kui ettevõtjale ei ole antud asjakohaste teenuste osutamise luba.

Tegevusluba iseenesest ei anna loa omanikule siiski raudteeinfrastruktuurile juurdepääsu õigust.

5. Komisjon võtab vastu meetmed, milles sätestatakse tegevusloa ühtse vormi kasutamise üksikasjad ning, kui see on vajalik ausa ja tõhusa konkurentsi tagamiseks raudteevõrgu turul, käesoleva artikli kohaldamise üksikasjalik kord. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 18

Tegevusloa saamise tingimused

Tegevusluba taotleval ettevõtjal peab olema suuteline enne tegevuse alustamist tõendama asjaomas liikmesriigis tegevusluba väljaandvatele asutustele, et ta on igal ajal võimeline täitma hea maine, finantssuutlikkuse ja ametialase pädevuse tingimusi ning tagama artiklites 19–22 osutatud tsiviilvastutuse.

⁽¹⁾ ELT L 164, 30.4.2004, lk 1.

Selleks esitab tegevusluba taotlev ettevõtja kogu vajaliku teabe.

Artikkel 19

Hea mainega seotud nõuded

Liikmesriigid määravad kindlaks hea maine nõude täitmiseks vajalikud tingimused tagamaks, et tegevusluba taotleva ettevõtja või tema majandamise eest vastutavaid isikuid:

- a) ei ole süüdi mõistetud rasketes kuritegudes, kaasa arvatud majanduskuritegudes;
- b) ei ole kuulutatud pankrotis olevaks;
- c) ei ole süüdi mõistetud transpordialaste erioigusaktide raskes rikkumises;
- d) ei ole süüdi mõistetud selliste kohustuste tõsisel või korduvas täitmata jätmises, mis tulenevad sotsiaal- või tööhõigusest, sealhulgas töötervishoidu ja tööohutust käsitlevatest õigusaktidest, või tolliõigusest äriühingu puhul, kes soovib tegelda kaupade piiriülese transpordiga, mille suhtes kohaldatakse tolliprotseduure.

Artikkel 20

Finantsnõuetele vastavusega seotud nõuded

1. Finantssuutlikkuse nõue on täidetud, kui tegevusluba taotlev ettevõtja tõendab, et ta on võimeline 12 kuu jooksul täitma oma tegelikke ja võimalikke kohustusi, mis on määratletud realistlikest eeldustest lähtuvalt.
2. Tegevusluba väljaandev asutus kontrollib finantssuutlikkust raudteeveo-ettevõtja raamatupidamise aastaaruande põhjal või bilansi põhjal, kui tegemist on tegevusluba taotleva ettevõtjaga, kellel ei ole võimalik esitada raamatupidamise aastaaruannet. Tegevusluba taotlev ettevõtja esitab vähemalt III lisa loetletud teabe.
3. Tegevusluba väljaandev asutus ei pea tegevusluba taotlevat ettevõtjat finantssuutlikuks, kui ettevõtja tegevuse tagajärjel on tekkinud sotsiaalmaksu või mõne muu maksu suur või korduv võlgnevus.
4. Tegevusluba väljaandev asutus võib nõuda audiitori järeldusotsuse esitamist ning asjakohaseid dokumente pangalt, riiklikult hoiupangalt, raamatupidajalt või audiitorilt. Sellised dokumendid sisaldavad III lisa loetletud teavet.
5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 60 vastu delegeeritud õigusakte III lisa muutmise kohta. Näiteks võib III lisa muuta, et tegevusluba väljaandva asutuse saadud kogemustest või raudteeturu arengust lähtuvalt täpsustada, millist teavet või lisateavet peab tegevusluba taotlev ettevõtja esitama.

Artikkel 21

Ametialase pädevuse nõue

Ametialase pädevuse nõue on täidetud, kui tegevusluba taotlev ettevõtja suudab tõendada, et tal on või saab olema juhtkond,

kellel on tegevusloaga kindlaks määratud tegevuse turvalisuse ja usaldusväärsuse kontrollimiseks ning järelevalveks vajalikud teadmised või kogemused.

Artikkel 22

Nõuded tsiviilvastutuse tagamiseks

Ilma et see piiraks liidu riigiabi käsitlevate eeskirjade kohaldamist ning kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 93, 107 ja 108, peab raudteeveo-ettevõtjal olema küllaldane vastutuskindlustus või turutingimustel hangitud piisav garantii, et täita siseriikliku ja rahvusvahelise õiguse kohaselt oma kohustusi õnnetusjuhtumite korral, esmajoonel reisijate ja kolmandate isikute ees ning pagasi, lasti ja postisaadetiste osas. Erandina sellest kohustusest võib arvesse võtta eri liiki teenuste eripära ja riskiprofiili, eriti raudteevõrde puhul, millel on kultuuri või pärimusega seotud eesmärgid.

3. JAGU

Tegevusloa kehtivus

Artikkel 23

Geograafiline ja ajaline kehtivus

1. Tegevusluba kehtib kogu liidu territooriumil.
2. Tegevusluba kehtib seni, kuni raudteeveo-ettevõtja täidab käesolevas peatükis sätestatud kohustusi. Tegevusluba väljaandev asutus võib siiski ette näha tegevuslubade korrapärase läbivaatamise. Sel juhul toimub läbivaatamine vähemalt iga viie aasta järel.
3. Tegevusluba võib sisaldada loa peatamist või tühistamist reguleerivaid erisätteid.

Artikkel 24

Ajutine tegevusluba, tegevusloa andmine, peatamine ja tühistamine

1. Kui tegevusluba väljaandval asutusel on tõsine kahtlus, et temalt tegevusloa saanud raudteeveo-ettevõtja ei täida käesoleva peatüki ja eriti artikli 18 nõudeid, võib tegevusluba väljaandev asutus igal ajal kontrollida, kas kõnealune raudteeveo-ettevõtja tegelikult täidab kõnealuseid nõudeid.

Kui tegevusluba väljaandev asutus on veendunud, et raudteeveo-ettevõtja ei suuda enam täita kõnealuseid nõudeid, peatab või tühistab ta asjaomase tegevusloa.

2. Kui liikmesriigis tegevusluba väljaandval asutusel on põhjust tõsiselt kahelda, kas teises liikmesriigis tegevusluba väljaandvalt asutuselt tegevusloa saanud raudteeveo-ettevõtja täidab käesoleva peatüki nõudeid, teatab tegevusluba väljaandev asutus sellest viivitamata kõnealusele teises liikmesriigis tegevusluba väljaandvale asutusele.

3. Kui tegevusloa peatamine või tühistamine tuleneb finantsuutlikkuse tingimuse täitmata jätmisest, võib tegevusluba väljaandev asutus erandina lõikest 1 anda ajutise tegevusloa kuni raudteeveo-ettevõtja ümberkorraldamiseni, kui turvalisus ei ole ohustatud. Ajutise tegevusloa kehtivusaeg ei ole siiski pikem kui kuus kuud alates selle väljaandmise kuupäevast.

4. Kui raudteeveo-ettevõtja ei ole kuue kuu jooksul tegutsenud või ei ole tegevust alustanud kuue kuu jooksul alates tegevusloa saamisest, võib tegevusluba väljaandev asutus otsustada, et tegevusluba tuleb kinnitamiseks uuesti esitada või et see tuleb peatada.

Tegevuse alustamiseks võib raudteeveo-ettevõtja taotleda pikemat ajavahemikku, võttes arvesse osutatavate teenuste eripära.

5. Kui toimub ettevõtja õiguslikku olukorda mõjutav muutus, eelkõige ühinemine või ülevõtmine, võib tegevusluba väljaandev asutus otsustada, et tegevusluba tuleb kinnitamiseks uuesti esitada. Asjaomane raudteeveo-ettevõtja võib tegevust jätkata, välja arvatud juhul, kui tegevusluba väljaandev asutus otsustab, et turvalisus on ohustatud. Sel juhul otsust põhjendatakse.

6. Kui raudteeveo-ettevõtja otsustab tegevust olulisel määral muuta või laiendada, esitatakse tegevusluba uuesti läbivaatamiseks tegevusluba väljaandvale asutusele.

7. Tegevusluba väljaandev asutus ei luba raudteeveo-ettevõtjal, kelle vastu on algatatud pankrotimenetlus või muu samalaadne menetlus, säilitada oma tegevusluba, kui asutus on veendunud, et puudub realistlik väljavaade ettevõtja saneerimiseks mõistliku aja jooksul.

8. Kui tegevusluba väljaandev asutus annab välja, peatab või tühistab tegevusloa või teeb selles muudatusi, teavitab ta sellest viivitamata Euroopa Raudteeagentuuri. Euroopa Raudteeagentuur teavitab sellest kohe teiste liikmesriikide tegevusluba väljaandvaid asutusi.

Artikkel 25

Tegevuslubade andmise kord

1. Liikmesriik avalikustab tegevuslubade andmise korra ja teavitab sellest komisjoni.

2. Tegevusluba väljaandev asutus teeb taotluse kohta otsuse võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui kolm kuud pärast kogu asjakohase teabe, eelkõige III lisas osutatud üksikasjade esitamist. Tegevusluba väljaandev asutus võtab arvesse kogu olemasolevat teavet. Otsus tehakse tegevusluba taotlevale ettevõtjale viivitamata teatavaks. Keeldumisotsus peab olema põhjendatud.

3. Liikmesriigid tagavad, et tegevusluba väljaandva asutuse otsused on võimalik kohtus vaidlustada.

IV PEATÜKK

RAUDTEEFRASTRUKTUURI KASUTUSTASUDE MÄÄRAMINE JA RAUDTEEFRASTRUKTUURI LÄBILASKEVÕIME JAOTAMINE

1. JAGU

Üldpõhimõtted

Artikkel 26

Infrastruktuuri läbilaskevõime tõhus kasutamine

Liikmesriigid tagavad, et raudteeinfrastruktuuri kasutustasude määramise ja läbilaskevõime jaotamise skeemid oleksid vastavuses käesolevas direktiivis sätestatud põhimõtetega ning võimaldaksid seega raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjal olemasolevat infrastruktuuri läbilaskevõimet turustada ning optimaalse tõhususega kasutada.

Artikkel 27

Võrgustiku teadaanne

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja töötab pärast huvitatud isikutega konsulteerimist välja ning avaldab võrgustiku teadaande, mis on kättesaadav tasuta eest, mis ei ületa aruande avaldamisega seotud kulusid. Võrgustiku teadaanne avaldatakse vähemalt kahes liidu ametlikus keeles. Võrgustiku teadaande sisu tehakse elektroonilises vormingus tasuta kättesaadavaks infrastruktuuri-ettevõtja veebiportaalis, millele on juurdepääs ühise veebiportaali kaudu. Kõnealuse veebiportaali loovad infrastruktuuri-ettevõtjad oma koostöö raames artiklite 37 ja 40 kohaselt.

2. Võrgustiku teadaandes esitatakse raudteeveo-ettevõtjatele pakutava infrastruktuuri omadused ning see sisaldab teavet raudteeinfrastruktuurile juurdepääsu tingimuste kohta. Samuti sisaldab võrgustiku teadaanne teavet raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võrgustikuga ühendatud teenindusrajatistele juurdepääsu tingimuste kohta ning nendes rajatistes osutatavate teenuste kohta või viitab veebisaidile, millel kõnealune teave on elektroonilises vormingus tasuta kättesaadav. Võrgustiku teadaande sisu on esitatud IV lisas.

3. Võrgustiku teadaannet ajakohastatakse ja muudetakse vastavalt vajadusele.

4. Võrgustiku teadaanne avaldatakse hiljemalt neli kuud enne infrastruktuuri läbilaskevõime taotluste esitamise tähtpäeva.

Artikkel 28

Raudteeveo-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate vahelised kokkulepped

Iga raudteeveoteenuseid osutav raudteeveo-ettevõtja sõlmib vajalikud avalik-õiguslikud või eraõiguslikud lepingud kasutatavat raudteeinfrastruktuuri haldavate raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega. Kõnealuseid kokkuleppeid reguleerivad tingimused on vastavalt käesolevale direktiivile mittediskrimineerivad ja läbiipaistvad.

2. JAGU

Infrastruktuuri ja teenuste kasutustasud

Artikkel 29

Kasutustasude kehtestamine, kindlaksmääramine ja kogumine

1. Liikmesriigid kehtestavad kasutustasude määramise raamistiku, austades seejuures artiklis 4 sätestatud raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja majandamise sõltumatust.

Kõnealust nõuet silmas pidades kehtestavad liikmesriigid ka konkreetsed kasutustasude määramise eeskirjad või delegeerivad kõnealuse õiguse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale.

Liikmesriigid tagavad, et võrgustiku teadaandes esitatakse kasutustasude määramise raamistik ja eeskirjad või viide veebisaidile, millel avaldatakse kasutustasude määramise raamistik ja eeskirjad.

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja määrab kindlaks ja kogub infrastruktuuri kasutustasu vastavalt kehtestatud kasutustasude määramise raamistikule ja eeskirjadele.

Ilma et see piiraks artiklis 4 sätestatud majandamise sõltumatust ning tingimusel, et selline õigus on konstitutsioonilise seadusega otseselt antud enne 15. detsember 2010, võib riigi parlamendil olla õigus kontrollida raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja määratud kasutustasude taset ja see asjakohasel juhul üle vaadata. Ülevaatamise korral tagatakse, et kasutustasud on kooskõlas käesoleva direktiiviga, kehtestatud tasude määramise raamistikuga ja eeskirjadega.

2. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad tagavad, välja arvatud artikli 32 lõike 3 kohase erikorra puhul, et kasutatav kasutustasude määramise skeem rajaneb kogu nende võrgustikus samadel põhimõtetel.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad tagavad, et kasutustasude määramise skeemi kohaldamine toob kaasa võrdsed ja mitte-diskrimineerivad kasutustasud eri raudteeveo-ettevõtjatele, kes osutavad samalaadses turuosas samaväärseid teenuseid, ning et tegelikult kohaldatavad kasutustasud on kooskõlas võrgustiku teadaandes sätestatud eeskirjadega.

4. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja hoiab talle taotlejate poolt antud andmete ärisaladust.

Artikkel 30

Infrastruktuurikulud ja raamatupidamisarvestus

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaid stimuleeritakse vähendada infrastruktuuri käigushoidmise kulusid ja juurdepääsutasusid, pidades nõuetekohaselt silmas ohutust ning infrastruktuuri teenuse kvaliteedi säilitamist ja parandamist.

2. Ilma et see piiraks liikmesriikide pädevust raudteeinfrastruktuuri planeerimise ja rahastamise osas ning eelarve aastasuse põhimõtet, kui see on asjakohane, tagavad liikmesriigid, et pädeva asutuse ning raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja vahel sõlmitakse vähemalt viieaastase kehtivusajaga leping, mis vastab V lisas esitatud aluspõhimõtetele ja põhiparameetritele.

Liikmesriigid tagavad, et 15. detsember 2012 jõus olevaid lepinguid vajaduse korral muudetakse, et viia need käesoleva direktiiviga vastavusse lepingute pikenemisel või hiljemalt 16. juuni 2015.

3. Liikmesriigid rakendavad lõikes 1 osutatud stiimuleid kas lõikes 2 osutatud lepingu kaudu või regulatiivsete meetmete kaudu või kombineeritud meetodi kaudu, mis ühendab lepingus sisalduvad stiimulid kulude vähendamiseks ja regulatiivsed meetmed kasutustasude vähendamiseks.

4. Kui liikmesriik otsustab rakendada lõikes 1 osutatud stiimuliteks regulatiivseid meetmeid, on selle aluseks analüüs, kui suurt kulude vähendamist on võimalik saavutada. See ei piira reguleeriva asutuse artiklis 56 osutatud õigust vaadata kasutustasud üle.

5. Lõikes 2 osutatud lepingu tingimustes ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja rahastamiseks kokku lepitud maksete struktuuris lepib eelnevalt kokku ning need kehtivad kogu lepingutähtsajaks jooksul.

6. Liikmesriigid tagavad, et pädev asutus ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja teavitavad taotlejaid ja võimalikke taotlejaid, kui need selleks soovi avaldavad, ning neile antakse võimalus esitada oma seisukohad lepingu sisu kohta enne selle allkirjastamist. Leping avaldatakse ühe kuu jooksul alates selle sõlmimisest.

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tagab, et äriplaan on kooskõlas lepingu sätetega.

7. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad koostavad oma ja nende hallatavate varade registri, mida kasutatakse varade parandamiseks või asendamiseks vajaliku rahastamise hindamisel, ning haldavad seda registrit. Registrile lisatakse infrastruktuuri uuendamiseks ja ajakohastamiseks tehtavate kulutuste üksikasjad.

8. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad kehtestavad kulude raudteeveo-ettevõtjatele osutatavate teenuste eri kategooriatesse jaotamise meetodi. Liikmesriigid võivad nõuda eelnevat heakskiitu. Kõnealust meetodit ajakohastatakse aeg-ajalt parimate rahvusvaheliste tavade kohaselt.

Artikkel 31

Kasutustasude määramise põhimõtted

1. Raudteeinfrastruktuuri ja teenindusrajatiste kasutustasu makstakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale ja teenindusrajatise käitajale, kes rahastavad selle arvelt oma majandustegevust.

2. Liikmesriigid nõuavad, et raudteefrastruktuuri-ettevõtja ja teenindusrajatise käitaja esitavad reguleerivale asutusele kehtestatud kasutustasude kohta kõik vajalikud andmed, et reguleeriv asutus saaks täita talle artikliga 56 pandud ülesandeid. Raudteefrastruktuuri-ettevõtja ja teenindusrajatise käitaja on suutelised seoses sellega raudteeveo-ettevõtjatele tõendama, et raudteeveo-ettevõtjalt vastavalt artiklitele 30–37 tegelikult nõutud infrastruktuuri ja teenuse kasutustasud vastavad võrgustiku teadaandes sätestatud meetoditele ja eeskirjadele ning graafikutele, kui need on ette nähtud.

3. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 4 või 5 või artikli 32 kohaldamist, kehtestatakse kasutustasu juurdepääsu eest minimaalsele teenustepaketile ning teenindusrajatise ühendavale infrastruktuurile lähtuvalt kuludest, mis rongiliikluse korraldamisega otseselt kaasnevad.

Komisjon võtab enne 16. juuni 2015 meetmed rongiliikluse korraldamisega otseselt kaasnevate kulude arvutamise korra määramiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Raudteefrastruktuuri-ettevõtja võib otsustada, et kohandab oma praktika korraga järk-järgult kuni nelja aastase perioodi jooksul alates kõnealuste rakendusaktide jõustumisest.

4. Lõikes 3 osutatud infrastruktuuri kasutustasud võivad sisaldada tasu, mis kajastab ülekoormusperioodidel tekkivat läbilaskevõime nappust infrastruktuuri kindlaksmääratavas osas.

5. Lõikes 3 osutatud infrastruktuuri kasutustasusid võib muuta, et võtta arvesse rongi käitamise tulenevate keskkonnamõjudega seotud kulusid. Iga selline muudatus on kaasneva mõju suurusest lähtuvalt astmestatud.

Raudteefrastruktuuri-ettevõtjate, raudteeveo-ettevõtjate, reguleerivate asutuste ja pädevate asutuste kogemustele toetudes ning tunnustades olemasolevaid mürataseme alusel kasutustasude astmestamise süsteeme, võtab komisjon vastu rakendusmeetmed, millega kehtestatakse müraga seotud kulude puhul kasutustasude määramise kord (sealhulgas selliste tasude kohaldamise aeg) ning tagatakse, et infrastruktuuri kasutustasude astmestamisel võetakse vajaduse korral arvesse mõjutatud piirkonna tundlikkust, eelkõige mürast mõjutatud inimeste arvu ning mürataseme mõjutavaid rongikoosseise. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Nad ei tohi kaasa tuua põhjendamatu konkurentsi moonutamist raudteeveo-ettevõtjate vahel ega mõjutada raudteesektori üldist konkurentsivõimet.

Infrastruktuuri kasutustasude muutmine müraga seotud kulude arvessevõtmiseks peab toetama vagunite moderniseerimist nii, et need oleksid varustatud majanduslikult kõige otstarbekama vähe müra tekitava pidurisüsteemiga.

Keskonnakulude lisamine kasutustasude hulka, mis toob kaasa raudteefrastruktuuri-ettevõtja kogutulu kasvu, on siiski lubatud üksnes juhul, kui sellist kulude lisamist kasutustasude hulka kohaldatakse kooskõlas liidu õigusega maantee-kaubaveo puhul.

Kui keskonnakulude kasutustasude hulka lisamine annab lisatulu, otsustab kõnealuse tulu kasutamise üle liikmesriik.

Liikmesriigid tagavad, et vajalikku teavet säilitatakse ning et keskonnakulude kasutustasude hulka lisamise alus ja selle kohaldamine oleksid jälgitavad. Liikmesriigid esitavad kõnealuse teabe komisjonile taotlusel.

6. Selleks et vältida ebasoovitavaid ja ebalproportsionaalseid kõikumisi, võib lõigetes 3, 4 ja 5 osutatud kasutustasusid rongiliiklusele ja ajavahemikele mõistlikult jaotada. Infrastruktuuri kasutustasu suhteline määr on siiski seotud teenuste osutamisega seotud kuludega.

7. Kasutustasud, mis kehtestatakse juurdepääsu eest rööbasteele II lisa punktis 2 osutatud teenindusrajatiste piires ning sellistes rajatistes teenuste osutamise eest, ei või ületada teenuse osutamise kulu koos mõistliku kasumiga.

8. Kui II lisa punktides 3 ja 4 lisa- ja abiteenustena loetletud teenuseid osutab üksnes üks teenuseosutaja, ei ületa asjaomase teenuse eest kehtestatav kasutustasu selle osutamise kulusid koos mõistliku kasumiga.

9. Kasutustasu võib võtta läbilaskevõime eest ning seda kasutatakse infrastruktuuri hoolduseks. Selline kasutustasu ei või ületada raudteefrastruktuuri-ettevõtjal hoolduse tõttu saamata jäänud puhastulu.

10. II lisa punktides 2, 3 ja 4 osutatud teenuste osutamiseks kasutatava rajatise käitaja esitab artikli 27 kohaselt raudteefrastruktuuri-ettevõtjale teabe selliste kasutustasude kohta, mis lisatakse võrgustiku teadaandesse, või teatab, millisel veebisaidil on kõnealune teave tehtud tasuta kättesaadavaks elektroonilises vormingus.

Artikkel 32

Erandid kasutustasude määramise põhimõttest

1. Raudteefrastruktuuri-ettevõtja kulude täieliku tagasisaamise kindlustamiseks võib liikmesriik, kui turg seda talub, nõuda tõhusate, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate põhimõtete alusel lisatasusid, tagades seejuures raudtee turusegmentide optimaalse konkurentsivõime. Kasutustasude määramise süsteem peab arvesse võtma raudteeveo-ettevõtjate tootlikkuse kasvu.

Kasutustasude suurus ei või siiski välistada infrastruktuuri kasutamist selliste turusegmentide poolt, kes suudaksid tasuda vähemalt raudteeveoteenuse osutamisega otseselt kaasnevad kulud ja turu jaoks vastuvõetava tulumäära.

Enne lisatasude nõudmise heakskiitmist tagavad liikmesriigid, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad hindavad nende asjakohasust konkreetsete turusegmentide puhul, analüüsides vähemalt VI lisa punktis 1 loetletud segmendipaare ning kasutades neist asjakohaseid. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate kindlaksmääratud turusegmentid sisaldavad vähemalt järgmist kolme segmenti: kaubavedu, avaliku teenindamise lepingu raames osutatavad reisijateveo teenused ning ülejäänud reisijatevedu.

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad võivad lisaks eristada turusegmente veetava kauba või reisijate alusel.

Samuti määratakse kindlaks turusegmentid, mida raudteeveo-ettevõtjad hetkel ei teeninda, kuid mida nad võivad teenindada kasutustasude süsteemi kehtivusaja vältel. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ei lisa kasutustasude süsteemi kõnealuste turusegmentide lisatasusid.

Turusegmentide loetelu avaldatakse võrgustiku teadaandes ja vaadatakse läbi vähemalt iga viie aasta järel. Kooskõlas artikliga 56 kontrollib nimetatud loetelu artiklis 55 osutatud reguleeriv asutus.

2. Kolmandatesse riikidesse suunduvale või sealt saabuvale kaubaveole, mille jaoks kasutatakse võrgustikku, mille rööpmelaius erineb liidu peamise raudteevõrgustiku omast, võivad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad kulude täieliku tagasisaamise kindlustamiseks kehtestada kõrgemad kasutustasud.

3. Seoses eriinveestimisprojektidega, mida tulevikus kavandatakse või mis on lõpule viidud pärast 1988. aastat, võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kehtestada või kehtima jätta kõnealuste projektide pikaajalistest kuludest lähtuvad kõrgemad tasud, kui need projektid suurendavad tõhusust või tasuvust või mõlemat ning kui neid ei oleks olnud võimalik muul viisil ellu viia. Niisugune tasude määramine kord võib hõlmata ka uute investeeringute riski jaotamise kokkuleppeid.

4. Komisjoni otsuses 2009/561/EÜ⁽¹⁾ kirjeldatud raudteekoridoride infrastruktuuri kasutustasud astmestatakse, et stimuleerida rongide varustamist ETCSiga, mis vastab komisjoni otsusega 2008/386/EÜ⁽²⁾ vastu võetud versioonile või järgnevatele

(1) Komisjoni 22. juuli 2009. aasta otsus 2009/561/EÜ, millega muudetakse otsust 2006/679/EÜ seoses üleeuroopalise tavaraudteevõrgustiku kontrolli ja signaalimise alastsüsteemi koostalitlusvõime tehnilise kirjelduse rakendamisega (ELT L 194, 25.7.2009, lk 60).

(2) Komisjoni 23. aprilli 2008. aasta otsus 2008/386/EÜ, millega muudetakse lisa A otsuses 2006/679/EÜ, mis käsitleb üleeuroopalise tavaraudteevõrgustiku kontrolli ja signaalimise alastsüsteemi tehnilisi koostalitlusnõudeid, ning lisa A otsuses 2006/860/EÜ, mis käsitleb üleeuroopalise kiirraudteesüsteemi juhtkäskude ja signaalimise allsüsteemi koostalitluse tehnilist kirjeldust (ELT L 136, 24.5.2008, lk 11).

versioonidele. Niisugune astmestamine ei tohi kaasa tuua raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kogutulu muutumist.

Liikmesriigid võivad sellest kohustusest hoolimata otsustada, et infrastruktuuri kasutustasude astmestamist ei kohaldata otsuses 2009/561/EÜ kirjeldatud raudteeliinidele, millel tohivad sõita ainult ETCSiga varustatud rongid.

Liikmesriigid võivad otsustada laiendada astmestamist raudteeliinidele, mida ei ole kirjeldatud otsuses 2009/561/EÜ.

Pärast mõjuhinnangu koostamist võtab komisjon enne 16. juuni 2015 vastu meetmed, millega kehtestatakse kasutustasude astmestamisel järgitav kord vastavalt ajakavale, mis on kooskõlas otsuses 2009/561/EÜ sätestatud Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi arenduskavaga, ja tagades, et see ei too kaasa raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kogutulu muutumist. Nende rakendusmeetmetega kohandatakse astmestamise korda, mida kohaldatakse kohalikke või piirkondlikke teenuseid osutavate ja otsuses 2009/561/EÜ kirjeldatud raudteekoridoride piiratud osa kasutavate rongide suhtes. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Nad ei tohi kaasa tuua põhjendamatu konkurentsi moonutamist raudteeveo-ettevõtjate vahel ega mõjutada raudteesektori üldist konkurentsivõimet.

5. Diskrimineerimise vältimiseks tagavad liikmesriigid, et iga konkreetse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja keskmised, maksimum- ja miinimumtasud tema infrastruktuuri teatava kasutusviisi eest on võrreldavad ning sama turusegmenti võrreldavate teenuste suhtes kohaldatakse ühetaolisi kasutustasusid. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja näitab võrgustiku teadaandes, et kasutustasude määramise süsteem vastab nimetatud tingimustele, kuivõrd seda on võimalik teha konfidentsiaalset äriteavet avaldamata.

6. Kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kavatseb käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kasutustasude määramise süsteemi olulisi osi muuta, teeb ta muudatused teatavaks vähemalt kolm kuud enne võrgustiku teadaande avaldamise tähtpäeva kooskõlas artikli 27 lõikega 4.

Artikkel 33

Kasutustasude vähendamine

1. Ilma et see piiraks aluslepingu artiklite 101, 102, 106 ja 107 kohaldamist ning olenemata käesoleva direktiivi artikli 31 lõikes 3 sätestatud otsese kulude põhimõttest, vastab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt raudteeveo-ettevõtjalt mis tahes teenuste eest nõutavate kasutustasude vähendamine käesolevas artiklis sätestatud kriteeriumidele.

2. Välja arvatud lõikes 3 sätestatud juhtudel, võib kasutustasu vähendada üksnes tegeliku kokkuhoiu ulatuses, mida raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja on halduskulude osas saavutanud. Vähendamise määra kindlaksmääramisel ei tohi arvesse võtta kulude vähenemist, mida on kehtivas kasutustasus juba arvestatud.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad võivad konkreetsete liiklusvoogude puhul kehtestada skeeme, mida võimaldatakse kõikidele infrastruktuuri kasutajatele ning millega vähendatakse kasutustasusid piiratud aja jooksul, et soodustada uute raudteeveo-teenuste arengut, või vähendada kasutustasusid, et soodustada märkimisväärselt alakoormatud liinide kasutamist.

4. Vähendada võib üksnes konkreetse infrastruktuuri osa eest võetavaid kasutustasusid.

5. Samalaadsete teenuste suhtes kohaldatakse samalaadseid kasutustasu vähendamise skeeme. Kasutustasude vähendamise skeeme kohaldatakse raudteeveo-ettevõtjate suhtes mittediskrimineerival viisil.

Artikkel 34

Tasumata keskkonna-, õnnetus- ja infrastruktuurikulude hüvitamise skeemid

1. Liikmesriigid võivad raudteeinfrastruktuuri kasutamise suhtes kehtestada piiratud kehtivusajaga hüvituskeemid, mida rakendatakse nende keskkonna-, õnnetus- ja infrastruktuurikulude puhul, mille mittetasumine konkureerivate veoliikide puhul on tõendatav, kui need kulud ületavad vastavaid raudteekulusid.

2. Kui hüvitist saab ainuõigust omav raudteeveo-ettevõtja, kajastub hüvitis ka võrreldavates soodustustes kasutajatele.

3. Kasutatav meetoodika ja tehtud arvutused on avalikult kättesaadavad. Eelkõige peab olema võimalik näidata, milliseid konkureeriva transpordiinfrastruktuuri puhul välditavaid kulusid kaetakse, ning tagada, et skeem on ettevõtjatele juurdepääsetav mittediskrimineerivatel tingimustel.

4. Liikmesriigid tagavad skeemi vastavuse aluslepingu artiklitele 93, 107 ja 108.

Artikkel 35

Tulemuslikkuse kava

1. Infrastruktuuri kasutustasude määramise skeemide puhul stimuleeritakse raudteeveo-ettevõtjaid ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjat minimeerima häireid ning parandama raudteevõrgustiku toimivust tulemuslikkuse kava abil. Kava võib hõlmata sanktsioone võrgustiku toimivust häirivate tegude eest, hüvitusi ettevõtjatele, kes häiretest kahju saavad, ning preemiaid kavandatud suurema tulemuslikkuse eest.

2. Tulemuslikkuse kava aluspõhimõtted, mis on loetletud VI lisa punktis 2, kohaldatakse kogu võrgustiku ulatuses.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 60 vastu delegeeritud õigusakte VI lisa punkti 2 alapunkti c muutmiseks. Näiteks võib VI lisa punkti 2 alapunkti c muuta lähtuvalt raudteeturu arengust ning artiklis 55 osutatud reguleerivate asutuste, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ja raudteeveo-ettevõtjate saadud kogemustest. Kõnealuste muudatustega viiakse viivituse kategooriad vastavusse majandusharu parima praktikaga.

Artikkel 36

Reserveerimistasud

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad võivad võtta asjakohast tasu jaotatud läbilaskevõime eest, mis jääb kasutamata. Kõnealuse kasutamatajätmise tasu eesmärk on ergutada läbilaskevõime tõhusat kasutamist. Tasu nõudmine taotlejatelt, kellele on jaotatud rongiliin, on kohustuslik, kui nad ei kasuta jaotatud liini või selle osa korrapäraselt. Tasu kehtestamiseks avaldavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad oma võrgustiku teadaandes kasutamatajätmise kindlakstegemise kriteeriumid. Kooskõlas artikliga 56 kontrollib selliseid kriteeriume artiklis 55 osutatud reguleeriv asutus. Tasu maksab kas taotleja või kooskõlas artikli 41 lõikega 1 määratud raudteeveo-ettevõtja. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja on alati suuteline andma igale huvitatud isikule teavet infrastruktuuri läbilaskevõime kohta, mis on seda kasutavatele raudteeveo-ettevõtjatele juba jaotatud.

Artikkel 37

Koostöö seoses rohkem kui ühe võrgustiku suhtes kohaldatavate kasutustasude määramise süsteemidega

1. Liikmesriigid tagavad, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad teevad koostööd eesmärgiga võimaldada tõhusate kasutustasude määramise süsteemide kohaldamist ning ühinevad eesmärgiga määrata kasutustasud või koordineerida kasutustasude määramist liidu raudteesüsteemis rohkem kui ühte raudteeinfrastruktuuri võrgustikku hõlmava rongiliikluse suhtes. Eelkõige võtavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad eesmärgiks tagada rahvusvaheliste raudteeveo-teenuste konkurentsivõime optimeerimine ning raudteevõrgustike tõhus kasutamine. Selleks kehtestavad nad vajaliku menetluse, mille puhul järgitakse käesolevas direktiivis sätestatud eeskirju.

2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamiseks tagavad liikmesriigid, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad teevad koostööd, et võimaldada artiklis 32 osutatud lisatasude ja artiklis 35 osutatud tulemuslikkuse kavade tõhusat kohaldamist liidu raudteesüsteemis rohkem kui ühte võrgustikku hõlmava liikluse suhtes.

3. JAGU

Infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamine

Artikkel 38

Läbilaskevõimega seotud õigused

1. Infrastruktuuri läbilaskevõimet jaotab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja. Pärast läbilaskevõime määramist taotlejale ei saa saaja seda teisele ettevõtjale ega üksusele üle anda.

Igasugune kauplemine infrastruktuuri läbilaskevõimega on keelatud ning toob kaasa edaspidisest läbilaskevõime jaotamisest kõrvalejätmise.

Üleandmisena ei käsitata raudteeveo-ettevõtja poolt läbilaskevõime kasutamist sellise taotleja äritegevuse korraldamiseks, kes ei ole raudteeveo-ettevõtja.

2. Õiguse kasutada konkreetset infrastruktuuri läbilaskevõimet rongiliinina võib taotlejatele anda maksimaalselt üheks liiklusgraafikuperioodiks.

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ning taotleja võivad sõlmida artiklis 42 sätestatud raamkokkuleppe raudteeinfrastruktuuri asjaomase läbilaskevõime kasutamiseks pikema aja jooksul kui üks liiklusgraafikuperiood.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ja taotlejate õigused ja kohustused, mis on seotud läbilaskevõime jaotamisega, nähakse ette lepingutega või liikmesriikide õigusega.

4. Kui taotleja kavatseb taotleda raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõimet eesmärgiga osutada rahvusvahelist reisijateveo teenust, teavitab ta sellest asjaomaseid infrastruktuuri-ettevõtjaid ja reguleerivaid asutusi. Selleks et nad saaksid hinnata, kas rahvusvahelise veoteenuse eesmärk on vedada reisijaid erinevates liikmesriikides asuvate jaamade vahelisel marsruudil ning milline on võimalik majanduslik mõju olemasolevatele avaliku teenindamise lepingutele, tagavad reguleerivad asutused, et teavitatakse kõiki pädevaid asutusi, kes on sõlminud kõnealusel marsruudil raudtee-reisijateveo teenuse osutamiseks avaliku teenindamise lepingu, kõiki teisi asjaomaseid pädevaid asutusi, kellel on artikli 11 alusel õigus piirata juurdepääsu, ja avaliku teenindamise lepingu alusel kõnealusel rahvusvahelisel reisijateveo teenuse marsruudil tegutsevaid raudteeveo-ettevõtjaid.

Artikkel 39

Läbilaskevõime jaotamine

1. Liikmesriigid võivad sätestada infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise raamistiku, tingimusel et järgitakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja majandamise sõltumatus nõuet, mis on ette nähtud artikliga 4. Sätestatakse konkreetset läbilaskevõime jaotamise eeskirjad. Läbilaskevõimet jaotab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja. Eelkõige tagab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja, et infrastruktuuri läbilaskevõimet jaotatakse ausalt ja diskrimineerimata ning vastavalt liidu õigusele.

2. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad hoiavad neile esitatud teabe ärisaladust.

Artikkel 40

Koostöö enam kui üht võrgustikku hõlmava infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamisel

1. Liikmesriigid tagavad, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad teevad koostööd, et võimaldada liidu raudteesüsteemis enam kui üht võrgustikku hõlmava infrastruktuuri läbilaskevõime

tõhusat loomist ja jaotamist, sealhulgas artiklis 42 osutatud raamlepingute alusel. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad kehtestavad asjakohased menetlused, järgides käesolevas direktiivis sätestatud eeskirju, ja korraldavad vastavalt tegevuse enam kui üht võrgustikku hõlmavatel rongiliinidel.

Liikmesriigid tagavad, et kaasatakse kõikide nende raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate esindajad, kelle jaotamisotsused mõjutavad teisi raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaid, et kooskõlastada infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamist või jaotada kogu asjakohane läbilaskevõime rahvusvahelisel tasandil, ilma et see piiraks raudtee-kaubaveovõrgustikke käsitlevates liidu õiguses sisalduvate erieeskirjade kohaldamist. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad avaldavad koostöö raames kehtestatud läbilaskevõime jaotamise põhimõtted ja kriteeriumid oma võrgustiku teadaandes kooskõlas IV lisa punktiga 3. Kõnealustesse menetlustesse võib kaasata kolmandate riikide raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate asjakohaseid esindajaid.

2. Komisjoni teavitatakse peamistest kohtumistest, kus töötatakse välja infrastruktuuri jaotamise ühised põhimõtted ja tavad, ning teda kutsutakse seal vaatlejana osalema. Reguleerivad asutused saavad infrastruktuuri jaotamisel kasutatavate ühiste põhimõtete ja tavade väljatöötamise ning IT-põhiste jaotussüsteemide kohta piisavalt teavet, mis võimaldab neil teostada artikli 56 kohast regulatiivset järelevalvet.

3. Mis tahes kohtumisel või muus tegevuses, mille eesmärk on võimaldada infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamist võrgustikevaheliseks rongiliikluseks, võtavad otsuseid vastu üksnes raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate esindajad.

4. Lõikes 1 osutatud koostöös osalejad tagavad, et andmed koostööst osavõtu, tegutsemisviiside ning asjasse puutuvate kriteeriumide kohta, mida kasutatakse infrastruktuuri läbilaskevõime hindamiseks ja jaotamiseks, tehtaks avalikkusele kättesaadavaks.

5. Lõikes 1 osutatud koostööd tehes hindavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad vajadust rahvusvaheliste rongiliinide järele ning vajaduse korral panevad ette ja korraldavad kaubarongide liikluse soodustamiseks rahvusvahelisi rongiliine, mille kohta esitatakse vastavalt artiklile 48 ühekordne taotlus.

Sellised ettevalmistatud rahvusvahelised rongiliinid tehakse taotlejatele kättesaadavaks kõigi osalevate raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate kaudu.

Artikkel 41

Taotlejad

1. Infrastruktuuri läbilaskevõime taotlusi võivad esitada taotlejad. Sellise infrastruktuuri läbilaskevõime kasutamiseks määravad taotlejad raudteeveo-ettevõtja, kes sõlmib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaga lepingu kooskõlas artikliga 28. Sellega ei piirata taotlejate õigust sõlmida raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega lepinguid kooskõlas artikli 44 lõikega 1.

2. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võib taotlejatele kehtestada nõudeid, et tagada oma õiguspäraste ootuste täitumine oodatavate tulude ning infrastruktuuri kasutamise osas. Sellised nõuded on asjakohased, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad. Nõuded täpsustatakse võrgustiku teadaandes vastavalt IV lisa punkti 3 alapunktile b. Nõuded võivad hõlmata üksnes sellise finantstagatise andmist, mis ei tohi ületada asjakohast taotleja teadaoleva tegevusaktiivsusega seotud taset, ning kinnitust, et taotleja suudab koostada nõuetekohaseid infrastruktuuri läbilaskevõime taotlusi.

3. Enne 16. juuni 2015 võtab komisjon vastu rakendusmeetmed, milles sätestatakse lõike 2 kohaldamise kriteeriumid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 42

Raamkokkulepped

1. Ilma et see piiraks aluslepingu artiklite 101, 102 ja 106 kohaldamist, võivad taotleja ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja sõlmida raamkokkuleppe. Sellise raamkokkuleppega nähakse ette taotleja poolt soovitava ning talle pakutava infrastruktuuri läbilaskevõime pöhinäitajad ajavahemikul, mis on pikem kui üks liiklusgraafikuperiood.

Raamkokkuleppes ei sätestata rongiliinide üksikasju, kuid selles tuleks järgida taotleja õigustatud ärialaseid vajadusi. Liikmesriik võib nõuda raamkokkuleppe eelnevat heakskiitmist käesoleva direktiivi artiklis 55 osutatud reguleeriva asutuse poolt.

2. Raamkokkulepped ei tohi välistada asjaomase infrastruktuuri kasutamist teiste taotlejate poolt või muudeks teenusteks.

3. Raamkokkuleppe tingimusi peab olema võimalik muuta või piirata, võimaldamaks raudteeinfrastruktuuri paremini kasutada.

4. Raamkokkuleppe võib näha ette sanktsioone, kui peaks osutama vajalikuks kokkulepet muuta või lõpetada.

5. Raamkokkulepped sõlmitakse põhimõtteliselt viieks aastaks, mida saab pikendada raamkokkuleppe algse kestusega võrdse pikkusega ajavahemike kaupa. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võib erijuhtudel nõustuda lühemate või pikemate ajavahemikega. Pikem kui viieaastane ajavahemik peab olema põhjendatud ärilepingute, eriotstarbeliste investeeringute või riskidega.

6. Teenusteks, mis kasutavad artiklis 49 osutatud eriotstarbelist infrastruktuuri ja nõuavad taotleja poolt nõuetekohaselt põhjendatud olulisi ja pikaajalisi investeeringuid, võib raamkokkuleppeid sõlmida 15 aastaks. Pikem kui 15-aastane ajavahemik on lubatud üksnes erandjuhtudel, eelkõige suurte pikaajaliste investeeringute korral ning eelkõige juhul, kui sellisele investeeringule laienevad mitmeaastast amortisatsiooniplaani sisaldavad lepingulised kohustused.

Sellisel erandjuhul võib raamkokkuleppes kindlaks määrata üksikasjalikud läbilaskevõime pöhinäitajad, mis antakse raamkokkuleppe kehtivuse ajaks taotleja kasutusse. Kõnealused pöhinäitajad võivad olla rongiliinide kasutussagedus, maht ja kvaliteet. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võib reserveeritud läbilaskevõimet vähendada, kui selle kasutus vähemalt ühe kuu jooksul on olnud väiksem artiklis 52 sätestatud künnisest.

Alates 1. jaanuarist 2010 võib viieks aastaks sõlmida ühe korra pikendatava esialgse raamkokkuleppe, võttes aluseks teenust enne 1. jaanuari 2010 osutatavate taotlejate kasutatud läbilaskevõime pöhinäitajad, et võtta arvesse eriotstarbelisi investeeringuid või olemasolevaid ärilepinguid. Artiklis 55 osutatud reguleeriv asutus vastutab sellise kokkuleppe jõustumiseks loa andmise eest.

7. Iga raamkokkuleppe üldine sisu tehakse kättesaadavaks kõikidele huvitatud isikutele, hoides samas ärisaladust.

8. Reguleerivate asutuste, pädevate asutuste ja raudteeveo-ettevõtjate kogemustele ning artikli 57 lõikes 1 osutatud võrgustiku tegevusele toetudes võib komisjon vastu võtta meetmed, milles sätestatakse käesoleva artikli kohaldamise üksikasjalik kord ja kriteeriumid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 43

Jaotamisgraafik

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja peab kinni VII lisas sätestatud läbilaskevõime jaotamise graafikust.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 60 vastu delegeeritud õigusakte VII lisa teatavaks muutmiseks. Näiteks võib pärast kõigi raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega konsulteerimist muuta VII lisa, et võtta arvesse läbilaskevõime jaotamise protsessi toimimisega seotud kaalutlusi. Kõnealuste muudatuste aluseks on saadud kogemustele toetuv vajadus tagada tõhus jaotamisprotsess ning need kajastavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate operatiivseid probleeme.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad lepivad enne liiklusgraafiku kavandi osas konsultatsioonide alustamist teiste asjasse puutuvate raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega kokku, millised rahvusvahelised rongiliinid liiklusgraafikusse lülitatakse. Muudatusi tehakse vaid äärmise vajaduse korral.

Artikkel 44

Taotlused

1. Taotlejad võivad avaliku õiguse või eraõiguse alusel taotleda raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt lepingu sõlmimist, mis annab õiguse kasutada IV peatüki 2. jaos sätestatud kasutatustasust eest raudteeinfrastruktuuri.

2. Tavapärase liiklusgraafikuga seonduvad taotlused esitatakse VII lisas sätestatud tähtpäevadeks.

3. Raamkokkuleppe sõlminud taotleja võib taotluse esitada vastavalt kõnealusele kokkuleppele.

4. Enam kui ühte võrgustikku läbivate rongiliinide puhul tagavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad, et taotlejatel on võimalik esitada avaldus ühele asutusele, milleks on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate asutatud ühisasutus või üks raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja, kes kõnealuse rongiliiniga tegeleb. Sellisel raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjal on õigus taotleja nimel taotleda läbilaskevõimet teistelt asjasse puutuvatelt raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatelt. Kõnealune nõue ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta määruse (EL) nr 913/2010 (konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatava Euroopa raudteevõrgustiku kohta) ⁽¹⁾ kohaldamist.

Artikkel 45

Liiklusgraafikute koostamine

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja rahuldab võimaluste piires kõik infrastruktuuri läbilaskevõime taotlused, sealhulgas enam kui ühte võrgustikku läbivaid rongiliine hõlmavad taotlused, ning võtab võimaluste piires arvesse kõiki taotlejatele kehtestata- vaid piiranguid, sealhulgas mõju nende äritegevusele.

2. Liiklusgraafikute koostamisel ja kooskõlastamisel võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja eelistada eriotstarbelisi teenuseid, kuid üksnes artiklites 47 ja 49 sätestatud korras.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja konsulteerib liiklusgraafiku kavandi osas huvitatud isikutega ning annab neile oma seisukohtade esitamiseks aega vähemalt üks kuu. Huvitatud isikud on kõik infrastruktuuri läbilaskevõimet taotlenud isikud ja muud isikud, kes soovivad, et neil lubataks avaldada arvamust seoses liiklusgraafiku mõjuga nende võimalustele liiklusgraafiku- perioodil raudteeveoteenuseid osta.

4. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võtab vajalikud meetmed võimalike esilekerkinud probleemide lahendamiseks.

Artikkel 46

Kooskõlastusmenetlus

1. Artiklis 45 sätestatud liiklusgraafikute koostamise käigus püüab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja juhul, kui eri taotluste vahel tekib vastuolu, taotluste kooskõlastamise kaudu tagada kõikide nõudmiste parima ühildamise.

2. Kooskõlastamist nõudva olukorra tekkimisel on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjal õigus mõistlikes piires pakkuda taotletud läbilaskevõimest erinevat infrastruktuuri läbilaskevõimet.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja püüab asjasse puutuvate taotlejatega konsulteerides kõik võimalikud vastuolud lahendada. Selliseid konsultatsioone peetakse järgmise teabe alusel, mis avalikustatakse mõistliku aja jooksul tasuta kas kirjalikult või elektrooniliselt:

- a) rongiliinid, mida kõik teised taotlejad on samadel marsruutidel taotlenud;
- b) samadel marsruutidel kõigile teistele taotlejatele esialgselt jaotatud rongiliinid;
- c) kooskõlas lõikega 2 asjakohastel marsruutidel väljapakutud alternatiivsed rongiliinid;
- d) läbilaskevõime jaotamise käigus arvessevõetavate kriteeriumide kõik üksikasjad.

Kooskõlas artikli 39 lõikega 2 edastatakse kõnealune teave ilma teisi taotlejaid avalikustamata, välja arvatud juhul, kui asjaomased taotlejad on avalikustamiseks loa andnud.

4. Kooskõlastusmenetlust reguleerivad põhimõtted esitatakse võrgustiku teadaandes. Eelkõige seonduvad need raskustega rahvusvaheliste rongiliinide korraldamisel ning mõjuga, mida muutmine võib avaldada teistele raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele.

5. Kui infrastruktuuri läbilaskevõime taotlusi ei ole võimalik kooskõlastamata rahuldada, püüab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja rahuldada kõik taotlused kooskõlastamise kaudu.

6. Ilma et see piiraks kehtiva kaebemenetluse ning artikli 56 kohaldamist, tehakse infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamisega seotud vaidluste selliste vaidluste kiireks lahendamiseks kättesaadavaks vaidluste lahendamise süsteem. Kõnealune süsteem esitatakse võrgustiku teadaandes. Kõnealuse süsteemi kohaldamisel tehakse otsus hiljemalt kümne tööpäeva jooksul.

Artikkel 47

Ülekoormatud infrastruktuur

1. Kui pärast taotletavate rongiliinide kooskõlastamist ja taotlejatega konsulteerimist ei ole võimalik infrastruktuuri läbilaskevõime taotlusi nõuetekohaselt rahuldada, kuulutab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja viivitamata selle infrastruktuuri osa, kus kõnealune olukord tekkis, ülekoormatuks. Seda tehakse ka infrastruktuuri suhtes, mille puhul prognoositakse lähitulevikus läbilaskevõime ammendumist.

2. Kui infrastruktuur on kuulutatud ülekoormatuks, teeb raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja artiklis 50 osutatud läbilaskevõime analüüsi, välja arvatud juhul, kui juba rakendatakse artiklis 51 ette nähtud läbilaskevõime suurendamise kava.

⁽¹⁾ ELT L 276, 20.10.2010, lk 22.

3. Kui kasutustasud ei ole kehtestatud kooskõlas artikli 31 lõikega 4 või need ei ole andnud rahuldavat tulemust ning infrastruktuur on kuulutatud ülekoormatuks, võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamisel rakendada lisaks ka prioriteetsuskriteeriume.

4. Prioriteetsuskriteeriumide aluseks on teenuse olulisus ühiskonna jaoks võrreldes muu teenusega, mis sellest tulenevalt kõrvale jäetakse.

Et tagada asjakohaste veoteenuste areng kõnealusel raamistikus, rahuldamiseks eelkõige avalike teenustega seotud vajadusi või edendamaks riigisest ja rahvusvahelist raudtee-kaubavedu, võtavad liikmesriigid mittediskrimineerivatel tingimustel vajalikud meetmed, et tagada nimetatud teenuste eelistamine infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamisel.

Liikmesriigid võivad vajaduse korral maksta raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale hüvitist, mis katab võimaliku saamata jäänud tulu seoses teise lõigu alusel teatava läbilaskevõime eraldamisega teatavatele teenustele.

Kõnealuste meetmete ja hüvitiste puhul võetakse arvesse nimetatud kõrvalejätmise mõju teistes liikmesriikides.

5. Prioriteetsuskriteeriumide kindlaksmääramisel peetakse nõuetekohaselt silmas kaubaveoteenuste ning eelkõige rahvusvaheliste kaubaveoteenuste olulisust.

6. Ülekoormatud infrastruktuuri puhul kasutatav menetlus ning kriteeriumid esitatakse võrgustiku teadaandes.

Artikkel 48

Ühekordsed taotlused

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja vastab üksikuid rongiliine hõlmavatele ühekordsetele taotlustele niipea kui võimalik ning igal juhul viie tööpäeva jooksul. Olemasoleva vaba läbilaskevõime kohta esitatud teave tehakse kättesaadavaks kõikidele taotlejatele, kes võivad soovida kõnealust läbilaskevõimet kasutada.

2. Vajaduse korral hindavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad vajadust lõplikku liiklusgraafikusse jäetava reservläbilaskevõime järele, mis võimaldab ühekordsetele taotlustele kiiresti reageerida. See kehtib ka ülekoormatud infrastruktuuri suhtes.

Artikkel 49

Eriotstarbeline infrastruktuur

1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, on infrastruktuuri läbilaskevõime kasutatav kõikide selliste teenuseliikide puhul, mis vastavad rongiliini käiguhoidmiseks vajalikele põhinäitajatele.

2. Kui on olemas sobilikud alternatiivsed marsruudid, võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja pärast huvitatud isikutega konsulteerimist määrata teatava infrastruktuuri kasutamiseks teatavat liiki liiklusele. Ilma et see piiraks aluslepingu artiklite 101, 102 ja 106 kohaldamist, võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja pärast sellist määramist infrastruktuuri läbilaskevõime jagamisel eelistada kõnealust liiki liiklust.

Selline määramine ei takista kõnealuse infrastruktuuri kasutamist muud liiki liikluseks, kui läbilaskevõime on olemas.

3. Kui infrastruktuuri kasutamine on määratud vastavalt lõikele 2, kirjeldatakse seda võrgustiku teadaandes.

Artikkel 50

Läbilaskevõime analüüs

1. Läbilaskevõime analüüsi eesmärk on kindlaks teha infrastruktuuri läbilaskevõime kitsendused, mis takistavad läbilaskevõime taotlusi nõuetekohaselt rahuldamast, ning teha ettepanekud täiendavate taotluste rahuldamise võimaluste kohta. Kõnealuse analüüsiga tehakse kindlaks ülekoormuse põhjused ning meetmed, mida võidakse ülekoormuse leevendamiseks lühikeses ja keskmises perspektiivis võtta.

2. Läbilaskevõime analüüsis võetakse arvesse infrastruktuuri, töökorda, osutatavate teenuste liikide iseloomu ning kõikide nende tegurite mõju infrastruktuuri läbilaskevõimele. Kaalutavate meetmete seas on eelkõige teenuste ümbersuunamine, ümberajastamine, kiirusemuudatused ning infrastruktuuri parendused.

3. Läbilaskevõime analüüs viiakse lõpule kuue kuu jooksul alates infrastruktuuri tunnistamisest ülekoormatuks.

Artikkel 51

Läbilaskevõime suurendamise kava

1. Kuue kuu jooksul pärast läbilaskevõime analüüsi lõpuleviimist valmistab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ette läbilaskevõime suurendamise kava.

2. Läbilaskevõime suurendamise kava töötatakse välja pärast asjasse puutuva ülekoormatud infrastruktuuri kasutajatega konsulteerimist.

Selles esitatakse:

- a) ülekoormuse põhjused;
- b) liikluse eeldatavad arengusuunad;
- c) infrastruktuuri edasiarendamise piirangud;
- d) läbilaskevõime suurendamise võimalused ja kulud, sealhulgas eeldatavad muudatused juurdepääsusutes.

Võimalike määratletud meetmete tasuvusanalüüsist lähtudes määratakse sellega ka kindlaks meetmed, mida võetakse infrastruktuuri läbilaskevõime suurendamiseks, kaasa arvatud nende meetmete rakendamise ajakava.

Kõnealuse kava osas võib nõuda liikmesriigi eelnevat heakskiitu.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja lõpetab asjasse puutuva infrastruktuuri puhul artikli 31 lõike 4 kohaselt kasutustasude võtmise, kui:

- a) ta ei esita läbilaskevõime suurendamise kava või
 - b) ta ei astu samme läbilaskevõime suurendamise kavaks kindlaks määratud meetmete järgimiseks.
4. Olenemata käesoleva artikli lõikest 3 võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja artiklis 55 osutatud reguleeriva asutuse nõusolekul nende tasude võtmist jätkata, kui:

- a) läbilaskevõime suurendamise kava ei ole võimalik ellu viia temast sõltumatutel põhjustel või
- b) olemasolevad võimalused ei ole majanduslikult ega rahaliselt tasuvad.

Artikkel 52

Rongiliinide kasutamine

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja täpsustab võrgustiku teadaandes tingimused, mille kohaselt ta võtab jaotamismenetluse eelistuste kindlaksmääramisel arvesse rongiliinide varasemat kasutusmäära.
2. Eelkõige ülekoormatud infrastruktuuri osas nõuab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja iga sellise rongiliini loovutamist, mille kasutus on vähemalt ühe kuu jooksul jäänud alla võrgustiku teadaandega ette nähtud künnise, kui seda ei ole tinginud taotlejast sõltumatud mittemajanduslikud põhjused.

Artikkel 53

Infrastruktuuri läbilaskevõime hooldustöödeks

1. Liiklusgraafiku koostamise käigus esitatakse hooldustööde tegemiseks vajaliku infrastruktuuri läbilaskevõime taotlused.
2. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võtab nõuetekohaselt arvesse rööbastee korralisteks hooldustöödeks reserveeritud infrastruktuuri läbilaskevõime mõju taotlejatele.
3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja teatab huvitatud isikutele nii kiiresti kui võimalik sellest, et infrastruktuur ei ole mittekorrapärase hooldustööde tõttu juurdepääsetav.

Artikkel 54

Häirete puhul võetavad erimeetmed

1. Tehnilisest rikkest või õnnetusest tingitud rongiliikluse häirete puhul võtab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kõik vajalikud meetmed tavapärase olukorra taastamiseks. Selleks koostab ta hädaolukorra lahendamise plaani, milles loetletakse erinevad asutused, keda tuleb tõsiste vahejuhtumite või rongiliikluse tõsiste häirete puhul teavitada.
2. Eriolukorras ning infrastruktuuri ajutise kasutamiskõlbmatuse viivast rikkest tuleneval äärmisel vajadusel võib jaotatud rongiliine eelneva hoiatuseta ära võtta seni, kuni see on süsteemi parandamiseks vajalik.

Kui ta seda vajalikuks peab, võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja nõuda, et raudteeveo-ettevõtjad teeksid talle kättesaadavaks vahendid, mida ta peab tavapärase olukorra võimalikult kiireks taastamiseks kõige sobilikumaks.

3. Liikmesriigid võivad nõuda, et raudteeveo-ettevõtjad võtaksid osa ohutusnormide ja -eeskirjadele vastavuse tagamisest ja järelevalvest.

4. JAGU

Reguleeriv asutus

Artikkel 55

Reguleeriv asutus

1. Iga liikmesriik loob ühtse raudteesektori reguleeriva riikliku asutuse. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, on kõnealune asutus eraldiseisev asutus, mis on organisatsioonilise, funktsionaalse ja hierarhilise ülesehituse poolest ning otsuste tegemise seisukohast õiguslikult eraldiseisev ja sõltumatu teistest avalik-õiguslikest või eraõiguslikest üksustest. Samuti on ta organisatsiooniliselt, rahastamisotsuste osas, õigusliku struktuuri poolest ning otsustustes sõltumatu mis tahes raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast, tasusid määravast asutusest, läbilaskevõimet jaotavast asutusest või taotlejast. Lisaks on asutus funktsionaalselt sõltumatu kõigist pädevatest asutusest, kes on seotud avaliku teenindamise lepingu sõlmimisega.

2. Liikmesriigid võivad luua reguleerivaid asutusi, mis on pädevad mitmes reguleeritavas sektoris, kui sellised integreeritud reguleerivad asutused vastavad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud sõltumatuse nõudele. Samuti võidakse raudteesektori reguleeriv asutus organisatsiooniliselt liita nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 (aluslepingu artiklites 101 ja 102 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta) ⁽¹⁾ artiklis 11 osutatud liikmesriigi konkurentsiasutusega,

⁽¹⁾ EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1.

Märkus: nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 pealkirja on kohandatud, et võtta arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite numbratsiooni muutumist vastavalt Lissaboni lepingu artiklile 5, esialgne viide oli asutamislepingu artiklitele 81 ja 82.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/49/EÜ (ühenduse raudteede ohutuse kohta) ⁽¹⁾ alusel loodud ohutusasutusega või III peatükis osutatud tegevusluba väljaandva asutusega, kui selline ühisasutus vastab käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud sõltumatuse nõudele.

3. Liikmesriigid tagavad, et reguleeriva asutuse töötajate valik ja juhtimine tagavad asutuse sõltumatuse. Eelkõige tagavad nad, et reguleeriva asutuse poolt kooskõlas artikliga 56 vastu võetavate otsuste eest vastutavad isikud, näiteks juhatuse liikmed, nimetab selgete ja läbipaistvate ning nende sõltumatust tagavate eeskirjade alusel ametisse riigi valitsus, ministrite nõukogu või muu ametiasutus, kellele otseselt ei kuulu reguleeritavad ettevõtted.

Liikmesriigid otsustavad, kas need isikud nimetatakse ametisse tähtsajaliseks ja pikendatavaks ametiajaks või alaliselt, mis võimaldab neid töölt vabastada üksnes distsiplinaar põhjustel, mis ei ole seotud nende poolt tehtavate otsustega. Need isikud valitakse läbipaistva menetluse alusel, lähtudes nende teenetest, sealhulgas asjakohasest pädevusest ja vastavatest kogemustest, eelistatavalt raudteede või muude võrgustikutööstuste valdkonnas.

Liikmesriigid tagavad, et need isikud tegutsevad reguleeriva asutuse ülesandeid täites raudteesektoriga seotud turuhuvidest sõltumatult ja neil ei ole reguleeritavates ettevõtjates ega üksustes huve ega selliste asutustega sõlmitud ärisuhteid. Selleks esitavad need isikud igal aastal kohustuste deklaratsiooni ja huvide deklaratsiooni, näidates ära mis tahes otsesed või kaudsed huvid, mida võib pidada nende sõltumatust kahjustavaks ja mis võivad mõjutada ametiülesannete täitmist. Need isikud taandavad end otsuste tegemisest juhtudel, mis puudutavad ettevõtjat, kellega nad on olnud otseselt või kaudselt seotud ühe aasta jooksul enne menetluse alustamist.

Reguleeriva asutuse ülesandeid täites ei küsi nad üheltki riigiasutusest ega muult avalik-õiguslikult või eraõiguslikult üksuselt juhiseid ega järgi neid ning neil on täielik pädevus reguleeriva asutuse töötajate töölevõtmisel ja juhtimisel.

Ametiaja lõppemisel reguleerivas asutuses ei või nad töötada üheski reguleeritavatest ettevõtjatest ega üksustest ega olla seal juhtival ametikohal vähemalt ühe aasta jooksul.

Artikkel 56

Reguleeriva asutuse ülesanded

1. Ilma et see piiraks artikli 46 lõike 6 kohaldamist, on taotlejal õigus, kui ta leiab, et teda on ebaõiglaselt koheldud, diskrimineeritud või muul viisil kahjustatud, esitada reguleerivale

asutusele kaebus eelkõige raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja või vajaduse korral raudteeveo-ettevõtja või teenindusrajatise käitaja otsuste peale, mis käsitlevad:

- a) võrgustiku teadaannet selle esialgsel ja lõplikul kujul;
- b) selles esitatud kriteeriumeid;
- c) jaotamismenetlust ja selle tulemust;
- d) kasutustasude määramise skeemi;
- e) temalt nõutavate või nõuda kavatssetavate infrastruktuuri kasutustasude suurust;
- f) artiklite 10–13 kohast juurdepääsukorda;
- g) teenustele juurdepääsu ja teenuste eest kasutustasude määramist kooskõlas artikliga 13.

2. Ilma et see piiraks liikmesriikide konkurentsiasutuse õigusi konkurentsi tagamisel raudteeteenuste turul, on reguleerival asutusel pädevus jälgida konkurentsiolukorda raudteeteenuste turul ning eelkõige kontrollida omal algatusel lõike 1 punkte a–g, et hoida ära taotlejate diskrimineerimist. Ta kontrollib eelkõige, kas võrgustiku teadaanne sisaldab diskrimineerivaid sätteid või kas sellega antakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele kaalutusõigus, mida on võimalik kasutada taotlejate diskrimineerimiseks.

3. Reguleeriv asutus teeb samuti tihedat koostööd Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivis 2008/57/EÜ (ühenduse raudteesüsteemi koostalitlusvõime kohta) ⁽²⁾ määratletud riikliku ohutusasutusega ja käesolevas direktiivis määratletud tegevuslubasid väljaandva asutusega.

Liikmesriigid tagavad, et need asutused arendavad omavahelises koostöös välja teabejagamise- ja koostööraamistikku, mille eesmärk on hoida ära kahjulikke mõjusid konkurentstile või ohutusele raudteeturul. See raamistik hõlmab ka mehhanismi, millega reguleeriv asutus esitab riiklikule ohutusasutusele ja tegevuslubasid väljaandvale asutusele soovitusi küsimustes, mis võivad mõjutada konkurentsi raudteeturul, ning millega riiklik ohutusasutus esitab reguleerivale asutusele ja tegevuslubasid väljaandvale asutusele soovitusi küsimustes, mis võivad mõjutada ohutust. Ilma et see piiraks iga asutuse sõltumatust oma asjaomases pädevusalas, uurib asjaomane asutus enne otsuste vastuvõtmist iga sellist soovitusi. Kui asjaomane asutus kavatsseb nendest soovitustest kõrvale kalduda, põhjendab ta seda oma otsustes.

⁽¹⁾ ELT L 164, 30.4.2004, lk 44.

⁽²⁾ ELT L 191, 18.7.2008, lk 1.

4. Liikmesriigid võivad otsustada, et reguleerivale asutusele tehakse ülesandeks võtta vastu mittesiduvaid arvamusi artikli 8 lõikes 3 osutatud äriplaani esialgsete versioonide, osutatud lepingu ning läbilaskevõime suurendamise kava kohta, märkides eelkõige, kas nimetatud dokumendid on kooskõlas konkurentsiolukorraga raudteeteenuste turul.

5. Reguleerival asutusel on materiaalsete ja inimressursside kujul oma ülesannete täitmiseks vajalik organisatsiooniline suutlikkus, mis on proportsionaalne raudteesektori tähtsusega liikmesriigis.

6. Reguleeriv asutus tagab, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt kehtestatud kasutustasud on IV peatüki 2. jaoga vastavuses ning mittediskrimineerivad. Taotlejate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja läbirääkimised infrastruktuuri kasutustasude üle on lubatud üksnes juhul, kui need toimuvad reguleeriva asutuse järelevalve all. Reguleeriv asutus sekkub, kui läbirääkimised läheksid tõenäoliselt vastuollu käesoleva peatüki nõuetega.

7. Reguleeriv asutus konsulteerib korrapäraselt ja igal juhul vähemalt iga kahe aasta järel raudtee-kaubaveo ja -reisijateveo teenuste kasutajate esindajatega, et võtta arvesse nende arvamusi raudteeturu kohta.

8. Reguleerival asutusel on õigus asjasse puutuvast liikmesriigis nõuda raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt, taotlejalt ja mis tahes kolmandalt isikult asjakohast teavet.

Taotletud teave esitatakse reguleeriva asutuse poolt kehtestatud mõistliku aja jooksul, mis ei ületa üht kuud, välja arvatud juhul, kui reguleeriv asutus sellega erijuhtudel nõustub ja annab loa ajaliselt piiritletud pikenduseks, mis ei ületa kaht täiendavat nädalat. Reguleerival asutusel võimaldatakse jõustada selliseid taotlusi sobivate karistuste, sealhulgas trahvidega. Reguleerivale asutusele esitatav teave hõlmab kõiki andmeid, mida reguleeriv asutus vajab kaebustega seotud ülesannete täitmiseks ja seoses konkurentsi jälgimisega raudteeteenuste turul kooskõlas lõikega 2. See hõlmab andmeid, mida on vaja statistika tegemiseks ja turu jälgimiseks.

9. Reguleeriv asutus vaatab ühe kuu jooksul alates kaebuse saamisest kaebuse läbi ning vastavalt vajadusele palub asjakohast teavet ja alustab konsulteerimist kõikide osapooltega. Ta teeb kaebuste suhtes otsuse, võtab meetmeid olukorra heastamiseks ja teavitab asjaomaseid osapooli oma põhjendatud otsusest eelnevalt kindlaks määratud mõistliku aja jooksul, kuid igal juhul kuue nädala jooksul alates kogu asjakohase teabe saamisest. Ilma et see piiraks liikmesriikide konkurentsiastutuste õigusi konkurentsi tagamisel raudteeteenuste turul, teeb reguleeriv asutus vajaduse korral omal algatusel otsuse asjakohaste

meetmete kohta kõnealustel turgudel taotlejate diskrimineerimise, turu moonutamise ja mis tahes muu negatiivse arengu korrigeerimiseks, võttes eelkõige arvesse lõike 1 punkte a–g.

Reguleeriva asutuse otsus on siduv kõikidele asjaomastele isikutele ja see ei kuulu teise haldusasutuse kontrolli alla. Reguleeriv asutus on suuteline jõustama oma otsuseid sobivate karistuste, sealhulgas trahvidega.

Kui kaebus on esitatud seoses infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamisest keeldumisega või tingimustega, mille alusel läbilaskevõimet pakutakse, kinnitab reguleeriv asutus, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja otsust ei ole tarvis muuta, või nõuab selle otsuse muutmist vastavalt reguleeriva asutuse antud juhistele.

10. Liikmesriigid tagavad, et reguleeriva asutuse otsuseid on võimalik kohtus vaidlustada. Kaebus võib peatada reguleeriva asutuse otsuse üksnes siis, kui reguleeriva asutuse otsusest tulenev kohene mõju võib põhjustada kaebuse esitajale pöördumatut või ilmselgelt liiga suurt kahju. Käesolev säte ei piira kaebust menetlevale kohtule konstitutsioonilise seadusega antud asjakohaseid volitusi.

11. Liikmesriigid tagavad, et reguleeriva asutuse otsused avaldatakse.

12. Reguleerival asutusel on õigus teostada raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate, teenindusrajatiste käitajate ja vajaduse korral raudteeveo-ettevõtjate auditeerimist või algatada nende suhtes välisaudit, et kontrollida raamatupidamisarvestuste lahusust käsitleva artikli 6 sätete täitmist. Selleks on reguleerival asutusel õigus nõuda asjakohast teavet. Eelkõige on reguleerival asutusel õigus nõuda, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad, teenindusrajatiste käitajad ja kõik ettevõtjad või muud üksused, kes tegelevad raudteeveoga, raudteeveo eri kategooriate integreerimisega või infrastruktuuri majandamisega, nagu on osutatud artikli 6 lõigetes 1 ja 2 ning artiklis 13, esitavad täielikult või osaliselt VIII lisas loetletud raamatupidamisandmed nii üksikasjalikult, nagu peetakse vajalikuks ja proportsionaalseks.

Ilma et see piiraks riigiabi eest vastutavate siseriiklike asutuste pädevust, võib reguleeriv asutus ka kõnealuse raamatupidamisarvestuse alusel teha järeldusi seoses riigiabi käsitlevate küsimustega, millest ta teavitab kõnealuseid asutusi.

13. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 60 vastu delegeeritud õigusakte VIII lisa teatavaks muutmiseks. Näiteks võib VIII lisa muuta, et kohandada seda vastavalt raamatupidamis- ja järelevalvetavade arengule, ja/või seda täiendada raamatupidamisarvestuste eristamise tõendamiseks vajalike lisaelementidega.

Artikkel 57

Reguleerivate asutuste koostöö

1. Reguleerivad asutused vahetavad teavet oma töö ja otsustuspõhimõtete ning tavade kohta ja vahetavad eelkõige teavet oma peamiste menetlusküsimuste ja üle võetud liidu raudteeõiguse tõlgendamise probleemide kohta. Nad teevad muul viisil koostööd, et otsustamist kogu liidu ulatuses ühtlustada. Sel eesmärgil osalevad nad ja teevad koostööd korrapäraselt kokku tulevas võrgustikus. Komisjon on võrgustiku liige; ta kooskõlastab ja toetab selle tööd ning vastavalt vajadusele esitab võrgustikule soovitusi. Ta tagab asjakohaste reguleerivate asutuste aktiivse koostöö.

Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruses (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽²⁾ sätestatud andmekaitse-eeskirjadega toetab komisjon eespool osutatud teabevahetust võrgustiku liikmete vahel, seda võimaluse korral elektrooniliste vahenditega, austades asjaomaste ettevõtjate poolt avaldatud ärisaladuste konfidentsiaalsust.

2. Reguleerivad asutused teevad tihedat koostööd, sealhulgas töökorralduse abil, et aidata üksteist turu järelevalve teostamisel ning kaebuste või uurimistega seotud küsimustes.

3. Kui kaebus või omaalgatuslik uurimine on seotud rahvusvahelisele raudteeliinile juurdepääsuga või tasu määramisega, ja ka seoses konkurentsi jälgimisega rahvusvaheliste raudteeveoteenuste turul, konsulteerib asjaomane reguleeriv asutus kõigi teiste liikmesriikide reguleerivate asutustega, mida asjaomane rahvusvaheline rongiliin läbib, ja vajaduse korral komisjoniga, ning taotleb neilt enne otsuse tegemist kogu vajaliku teabe.

4. Lõike 3 kohaselt konsulteeritavad reguleerivad asutused esitavad kogu teabe, mida neil endil on siseriiklikust õigusest tulenevalt õigus küsida. Kõnealust teavet võib kasutada üksnes lõikes 3 osutatud kaebuse või uurimisega seotud küsimuste lahendamiseks.

5. Reguleeriv asutus, kellele kaebus esitatakse või kes teostab omaalgatuslikku uurimist, edastab kogu asjakohase teabe vastutavale reguleerivale asutusele, et kõnealune asutus võtaks asjaosaliste suhtes meetmeid.

6. Liikmesriigid tagavad, et kõik artikli 40 lõike 1 kohased raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ühenduste esindajad esitavad viivitamata kogu teabe, mida on vaja käesoleva artikli lõikes 3

osutatud kaebuse või uurimisega seotud küsimuste lahendamiseks või mida taotleb selle liikmesriigi reguleeriv asutus, kus kõnealune esindaja asub. Kõnealusel reguleerival asutusel on õigus edastada selline asjakohast rahvusvahelist rongiliini hõlmav teave lõikes 3 osutatud reguleerivatele asutustele.

7. Reguleeriva asutuse taotlusel võib komisjon osaleda lõigetes 2–6 loetletud tegevustes, et hõlbustada nende lõigete kohast reguleerivate asutuste koostööd.

8. Reguleerivad asutused töötavad välja ühised põhimõtted ja tavad, mida nad järgivad käesoleva direktiivi kohaselt neile antud otsustamisõiguse kasutamisel. Tuginedes reguleerivate asutuste kogemusele ning lõikes 1 osutatud võrgustiku tegevusele, ning kui see on vajalik reguleerivate asutuste tõhusa koostöö tagamiseks, võib komisjon vastu võtta meetmeid, et kindlaks määrata sellised ühised põhimõtted ja tavad. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 62 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

9. Reguleerivad asutused vaatavad läbi artikli 37 ja artikli 40 lõike 1 kohaste raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ühenduste otsused ja tavad, millega rakendatakse käesoleva direktiivi sätteid või mis muul viisil aitavad hõlbustada rahvusvahelisi raudteevõrke.

V PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 58

Avaliku hankemenetluse eeskirjad

Käesoleva direktiivi sätteid ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/17/EÜ (millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused) ⁽³⁾ kohaldamist.

Artikkel 59

Erandid

1. Kuni 15. märtsini 2013 ei pruugi Iirimaa kui liikmesriik, mis asub saarel ja millel on raudteeühendus ainult ühe teise liikmesriigiga, ja Ühendkuningriigi Põhja-Iirimaa osas samadel alustel

a) teha sõltumatule asutusele ülesandeks määrata kindlaks võrdne ja mittediskrimineeriv juurdepääs infrastruktuurile, nagu on ette nähtud artikli 7 lõike 1 esimeses lõigus, kui võrd kõnealune artikkel kohustab liikmesriike looma sõltumatuid asutusi artikli 7 lõikes 2 osutatud ülesannete täitmiseks;

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 134, 30.4.2004, lk 1.

b) kohaldada nõudeid, mis on sätestatud artiklis 27, artikli 29 lõikes 2, artiklites 38, 39 ja 42, artikli 46 lõikes 4, artikli 46 lõikes 6, artiklis 47, artikli 49 lõikes 3, artiklites 50–53, 55 ja 56, tingimusel et infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise või kasutustasude määramise otsuste peale on võimalik esitada kaebus sõltumatule asutusele, kui raudteeveo-ettevõtja seda kirjalikult nõuab, ning kõnealune sõltumatu asutus teeb otsuse kahe kuu jooksul alates kogu vajaliku teabe esitamisest ning tema otsust on võimalik kohtus vaidlustada.

2. Kui mitu artikli 17 kohaselt tegevusluba omavat raudteeveo-ettevõtjat või lirimaa ja Põhja-lirimaa puhul sel moel mujal tegevusloa saanud raudteeveo-ettevõtja esitab ametliku taotluse osutada konkureerivaid raudteeveoteenuseid lirimaa või Põhja-lirimaa territooriumil, territooriumile või territooriumilt, otsustatakse kõnealuse erandi kohaldamise jätkamine kooskõlas artikli 62 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Lõikes 1 osutatud erandit ei kohaldata, kui lirimaa või Põhja-lirimaa raudteeveoteenuseid osutav raudteeveo-ettevõtja esitab ametliku taotluse osutada raudteeveoteenuseid mõne muu liikmesriigi territooriumil, territooriumile või territooriumilt, välja arvatud lirimaa Põhja-lirimaa raudteeveoteenuseid osutava raudteeveo-ettevõtja puhul või Ühendkuningriigid lirimaa raudteeveoteenuseid osutava raudteeveo-ettevõtja puhul.

Aasta jooksul alates kas käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud otsuse saamisest või käesoleva lõike teises lõigus osutatud ametliku taotluse esitamisest võtavad asjaomased liikmesriigid (lirimaa või Ühendkuningriik Põhja-lirimaa osas) vastu õigusaktid lõikes 1 osutatud artiklite rakendamiseks.

3. Lõikes 1 osutatud erandit võib uuendada kuni viieaastase ajavahemike kaupa. Hiljemalt 12 kuu jooksul enne erandi kehtivusaja möödumist võib kõnealust erandit kasutada liikmesriik esitada komisjonile taotluse erandi uuendamiseks. Iga sellist taotlust põhjendatakse. Komisjon vaatab sellise taotluse läbi ja teeb otsuse kooskõlas artikli 62 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega. Kõnealust menetlust kohaldatakse kõikide taotlusega seotud otsuste suhtes.

Komisjon võtab otsuse tegemisel arvesse geopoliitilise olukorra arengut ja erandi uuendamist taotlenud liikmesriigi territooriumil, territooriumile või territooriumilt toimuvate raudteevõrkude arengut.

Artikkel 60

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 20 lõikes 5, artikli 35 lõikes 3, artikli 43 lõikes 2 ja artikli 56 lõikes 13 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud

õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 15. detsember 2012. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 20 lõikes 5, artikli 35 lõikes 3, artikli 43 lõikes 2 ja artikli 56 lõikes 13 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 20 lõike 5, artikli 35 lõike 3, artikli 43 lõike 2 ja artikli 56 lõike 13 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 61

Kohaldatavad meetmed

Komisjon kontrollib liikmesriigi või reguleeriva asutuse taotlusel või omal algatusel 12 kuu jooksul erimeetmete võtmisest erimeetmeid, mida siseriiklikud asutused on võtnud käesoleva direktiivi kohaldamiseks ja mis käsitlevad raudteeinfrastruktuurile ja teenustele juurdepääsu tingimusi, raudteeveo-ettevõtjatele tegevuslubade andmist, infrastruktuuri kasutustasude määramist ning läbilaskevõime jaotamist. Komisjon teeb nelja kuu jooksul alates vastava taotluse saamisest artikli 62 lõikes 2 osutatud menetluse korras otsuse, kas asjaomase meetme kohaldamist võib jätkata.

Artikkel 62

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5. Kui komitee artikli 10 lõike 4, artikli 11 lõike 4, artikli 12 lõike 5, artikli 13 lõike 9, artikli 17 lõike 5, artikli 31 lõigete 3 ja 5, artikli 32 lõike 4 ja artikli 57 lõike 8 kohaselt vastu võetava rakendusakti eelnõu kohta arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 63

Aruanne

1. Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2012 Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele aruande II peatüki rakendamise kohta. Nimetatud aruandes hinnatakse ka turu arengut, sealhulgas raudteeveoturu edasise avamise ettevalmistuste seis. Aruandes analüüsib komisjon samuti erinevaid turu korraldamise mudeleid ja käesoleva direktiivi mõju avaliku teenindamise lepingutele ning nende rahastamisele. Seda tehes võtab komisjon arvesse määruse (EÜ) nr 1370/2007 rakendamist ja liikmesriikidele iseloomulikke erinevusi (võrgustike tihedus, reisirajate arv, sõidu keskmine pikkus). Komisjon esitab vajaduse korral seadusandlike meetmete ettepanekud seoses riigisisese raudtee-reisijateveo turu avamisega ja selleks, et töötada välja asjakohased tingimused mittediskrimineeriva juurdepääsu tagamiseks infrastruktuurile, lähtudes kehtivast infrastruktuuri majandamise ja vedude lahususe nõudest, ning hindab selliste meetmete mõju.

2. Reguleerivate asutuste võrgustiku kaudu saadud kogemuste põhjal esitab komisjon hiljemalt 16. detsember 2014 Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele aruande reguleerivate asutuste vahelise koostöö kohta. Komisjon esitab vajaduse korral ettepaneku täiendavate meetmete kohta, et tagada terviklikum regulatiivne järelevalve Euroopa raudteeturu üle, eriti rahvusvaheliste teenuste puhul. Sel eesmärgil kaalutakse vajaduse korral ka seadusandlikke meetmeid.

Artikkel 64

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks, sealhulgas ettevõtjate, käitajate, taotlejate, asutuste ja muude asjaomaste üksuste vastavusseviimiseks, vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 16. juuni 2015. Liikmesriigid edastavad nende sätete teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendes või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad nad märkuse, mille kohaselt kehtivates õigus- ja haldusnormides tehtud viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Käesoleva direktiivi II ja IV peatüki ülevõtmise ja rakendamise kohustust ei kohaldata Küprose ega Malta suhtes seni, kuni nende territooriumil puudub raudteesüsteem.

Artikkel 65

Kehtetuks tunnistamine

Direktiivid 91/440/EMÜ, 95/18/EÜ ja 2001/14/EÜ, mida on muudetud IX lisa A osas loetletud direktiividega, tunnistatakse kehtetuks alates 15. detsember 2012, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi IX lisa B osas nimetatud direktiivide siseriikliku õigusesse ülevõtmise tähtpäevade suhtes.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt X lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 66

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 67

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 21. november 2012

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

A. D. MAVROYIANNIS

I LISA

RAUDTEEINFRASTRUKTUURI ELEMENTIDE LOETELU

Raudteeinfrastruktuur koosneb järgmistest osadest, tingimusel et need moodustavad osa rööpmestikust, k.a haruteed, kuid v.a raudteed, mis asuvad tehnohoolduspunktidest ja veduri- või vagunidepoodes, ja eraraudteed:

- raudteemaa;
 - rööbastee ja muldkeha, eelkõige mulded, süvendid, veeviimariid, rennid, truubid, tugiseinad, taimed mulde nõlvade kaitseks jne; reisi- ja kaubaplatvormid, seahulgas reisi- ja kaubajaamad; teepeenrad ja jalgteed; piirded, hekid ja tarad; tulekaitsevööndid; seadmed pöörangute, ristmete jne soojendamiseks; lumeväravad;
 - tehno rajatised: sillad, truubid ja muud ülesõidusillad, tunnelid, kaetud süvendid ja muud ülekäigutunnelid; tugiseinad ja rajatised kaitseks laviinide, langevate kivide jne eest;
 - raudteeületuskohad, k.a maanteeliikluse ohutuse tagamise seadmed;
 - pealisehitis, eriti: rööpad, riströöpad ja kontrarööpad; liiprid ja teetõkkeseadmed, rööpmestiku väiksemad tarvikud, ballast, k.a kivikillustik ja liiv; pöörangud, ristmed jne; pöördesillad ja teisaldussillad (v.a need, mis teenindavad ainult vedureid);
 - juurdepääsuteed reisijatele ja kaupadele, k.a juurdepääsu võimaldavad sõiduteed ja juurdepääs jalgsi saabuvatele või lahkuvatele reisijatele;
 - jaamavahe, jaamade ja sorteerimisjaamade ohutus-, signalisatsiooni- ja telekommunikatsiooniseadmed, k.a elektrivarusseadmed signaliseerimiseks ja telekommunikatsiooniks; ehitised sellistele seadmetele; vaguniaeglustid;
 - valgustusseadmed liikluse toimimiseks ja ohutuse tagamiseks;
 - kontaktvõrgustik: alajaamad, alajaamade ja kontaktjuhtmete vahelised toitekaablid, õhuliinid ja mastid; toiterööpad;
 - infrastruktuuriüksuse kasutatavad ehitised, k.a transporditasude kogumiseks kasutatavad rajatiste osad.
-

II LISA

RAUDTEEVEO-ETTEVÕTJATELE OSUTATAVAD TEENUSED

(osutatud artiklis 13)

1. Minimaalne juurdepääsupakett sisaldab järgmist:
 - a) raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime taotluste käsitlemine;
 - b) õigus kasutada eraldatud läbilaskevõimet;
 - c) raudteeinfrastruktuuri, sealhulgas pöörangute ja haruteede kasutamine;
 - d) liikluskorraldus, sealhulgas signaalimine, suunamine, dispetšjuhtimine ja side ning teabe andmine rongi liikumise kohta;
 - e) elektrikontaktvõrgustiku kasutamine kohtades, kus see on võimalik;
 - f) muu teave, mida on tarvis selle teenuse osutamiseks, mille jaoks läbilaskevõime on jaotatud.
2. Juurdepääs, sealhulgas rööbasteele, antakse järgmistele olemasolevatele teenindusrajatistele ning nendes rajatistes osutatavatele teenustele:
 - a) jaamad, jaamahooned ja muud rajatised reisijate jaoks, sealhulgas reiseabe tablood ja sobivalt paigutatud piletikassad;
 - b) kaubajaamad;
 - c) sorteerimisjaamad ja rongide koostamise rajatised, sealhulgas manööverdusrajatised;
 - d) ladustused;
 - e) hooldusrajatised, välja arvatud hooldusrajatised, milles tehakse baashooldust kiirrongidele või muudele erirajatisi vajavatele veeremi liikidele;
 - f) muud tehnorajatised, sealhulgas puhastus- ja pesuhooned;
 - g) raudteelase tegevusega seotud mere- ja siseveesadamate rajatised;
 - h) hädaabi osutamise rajatised;
 - i) kütuse tankimise rajatised ja neis hoitava kütuse tarnimine, mille eest makstav tasu näidatakse arvel eraldi.
3. Lisateenused võivad hõlmata järgmist:
 - a) voelektri kasutamine, mille eest makstav tasu näidatakse arvel elektri kontaktvõrgustiku kasutustasust eraldi, ilma et sellega piirataks direktiivi 2009/72/EÜ kohaldamist;
 - b) reisirongide eelsoojendus;
 - c) erilepingud:
 - ohtlike kaupade veo juhtimiseks,
 - abi osutamiseks erirongide liiklemisel.
4. Abiteenused võivad hõlmata järgmist:
 - a) juurdepääs sidevõrgustikule;
 - b) täiendava teabe andmine;
 - c) veeremi tehnokontroll;
 - d) piletimüügiteenused jaamahoonetes;
 - e) baashoolduse teenus, mida osutatakse kiirrongide või muude erirajatisi vajavate veeremi liikide jaoks mõeldud hooldusrajatistes.

*III LISA***FINANTSSUUTLIKKUS****(osutatud artiklis 20)**

Tegevusluba taotleva ettevõtja poolt kooskõlas artikliga 20 esitatav teave hõlmab järgmisi aspekte:

- a) kasutusel olevad vahendid, kaasa arvatud pangakonto saldo, tagatisena lubatud arvelduskrediidid ja laenud;
 - b) tagatisena kasutusel olevad vahendid ja varad;
 - c) käibekapital;
 - d) asjakohased kulud, kaasa arvatud sõidukite, maa, hoonete, seadeldiste ja veeremi soetamise kulud;
 - e) maksud ettevõtja varalt;
 - f) tasutud maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed.
-

IV LISA

VÕRGUSTIKU TEADAANDE SISU

(osutatud artiklis 27)

Artiklis 27 osutatud võrgustiku teadaanne sisaldab järgmist teavet.

1. Jagu, milles kirjeldatakse raudteeveo-ettevõtjatele pakutava infrastruktuuri omadusi ning sellele juurdepääsu tingimusi. Selles jaos esitatakse teave viiakse igal aastal kooskõlla direktiivi 2008/57/EÜ artikli 35 kohaselt avaldatavate raudteeinfrastruktuuriregistriga või osutatakse neile registreeritud.
2. Jagu kasutustasu määramise põhimõtete ja tariifide kohta. See hõlmab nõuetekohaseid üksikasju kasutustasude määramise skeemi kohta, piisavat teavet kasutustasude kohta ning ka muud asjakohast teavet seoses juurdepääsuga II lisas loetletud üksnes ühe teenuse osutaja poolt pakutavatele teenustele. Selles esitatakse üksikasjalik teave artiklite 31–36 kohaldamise meetodite, eeskirjade ja vajaduse korral graafikute kohta nii kulude kui ka tasude puhul. See sisaldab teavet kasutustasude muutmise kohta, mis on juba otsustatud või mida kavandatakse järgmisel viiel aastal, kui selline teave on kättesaadav.
3. Jagu läbilaskevõime jaotamise põhimõtete ja kriteeriumide kohta. Selles sätestatakse põhinäitajad raudteeveo-ettevõtjatele pakutava infrastruktuuri läbilaskevõime ning selle kasutuspiirangute kohta, sealhulgas eeldatav hoolduseks vajalik läbilaskevõime. Selles sätestatakse ka läbilaskevõime jaotamisega seotud menetlus ja tähtjad. See sisaldab läbilaskevõime jaotamismenetluses kasutatavaid konkreetseid kriteeriume, eelkõige:
 - a) menetlust, mida kasutades taotlejad saavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt läbilaskevõimet taotleda;
 - b) taotlejate suhtes kehtivaid nõudeid;
 - c) taotlemise ja jaotamise ajakava ning menetlust, mida järgitakse ajakava kohta teabe taotlemisel, ning menetlust kavandatud ja erakorraliste hooldustööde ajakava koostamiseks;
 - d) kooskõlastamismenetlust reguleerivaid põhimõtteid ja selle menetluse raames kättesaadavaks tehtavat vaidluste lahendamise süsteemi;
 - e) infrastruktuuri ülekoormuse korral kasutatavat menetlust ja kriteeriume;
 - f) üksikasjalikke andmeid infrastruktuuri kasutuspiirangute kohta;
 - g) tingimusi, mille alusel võetakse jaotamismenetluses eelistuste määratlemiseks arvesse varasemat läbilaskevõime ärakasutamist.See sisaldab üksikasjalikke andmeid meetmete kohta, mida võetakse kaubaveo-teenuste, rahvusvaheliste vedude ning *ad hoc*-menetluse alla kuuluvate taotluste nõuetekohaseks käsitlemiseks. See sisaldab läbilaskevõime taotluste vormi. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja avaldab ka üksikasjaliku teabe rahvusvaheliste rongiliinide jaotusmenetluse kohta.
4. Jagu, mis sisaldab teavet käesoleva direktiivi artiklis 25 osutatud tegevusloa taotluse kohta ja direktiivi 2004/49/EÜ kohaselt väljastatud ohutuslubade kohta või viidet veebisaidile, mille selline teave on tasuta kättesaadav elektroonilises vormingus.
5. Jagu, mis sisaldab teavet vaidluste lahendamise menetluse ja kaebuste esitamise kohta seoses juurdepääsuga raudteeinfrastruktuurile ja teenustele ning artikli 35 kohasele tulemuslikkuse kavale.
6. Jagu, mis sisaldab teavet II lisas osutatud teenindusrajatistele juurdepääsu ja sellekohase kasutustasu määramise kohta. Käitajad, kelle teenindusrajatise raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad ei kontrolli, esitavad teabe rajatisele juurdepääsu ja teenuste osutamise eest makstavate kasutustasude kohta, ning võrgustiku teadaandesse lisamiseks teabe juurdepääsu tehniliste tingimuste kohta või viite veebisaidile, millel selline teave on tasuta kättesaadav elektroonilises vormingus.
7. Artikli 42 kohaselt sõlmitava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ning taotleja vahelise raamkokkuleppe näidis.

V LISA

PÄDEVATE ASUTUSTE JA RAUDTEEINFRASTRUKTUURI-ETTEVÕTJATE VAHELISTE LEPINGUTE PÕHIMÕTTED JA PARAMEETRID**(osutatud artiklis 30)**

Lepingus täpsustatakse artikli 30 sätteid ja leping sisaldab vähemalt järgmisi elemente:

- 1) lepingu reguleerimisala seoses infrastruktuuri ja teenindusrajatistega, mis on struktureeritud kooskõlas II lisaga. See hõlmab infrastruktuuri haldamise kõiki aspekte, sh juba kasutatava infrastruktuuri hooldust ja uuendamist. Vajaduse korral võib see hõlmata ka uue infrastruktuuri ehitamist;
- 2) II lisas loetletud infrastruktuuriteenuste, hoolduse ja uuendamise ning kuhjunud tegemata hooldustööde ja uuendamise eest tehtavate maksete või nende jaoks eraldatavate vahendite struktuur. Vajaduse korral võib see hõlmata ka uuele infrastruktuurile eraldatavate maksete või vahendite struktuuri;
- 3) kasutajakesksed tulemuslikkuse eesmärgid, mis esitatakse järgmisi elemente hõlmavate näitajate ja kvaliteedikriteeriumide kujul:
 - a) rongiliikluse tulemuslikkus, näiteks rongiliini kiiruse ja töökindluse seisukohast, ja tarbijate rahulolu;
 - b) võrgustiku läbilaskevõime;
 - c) varahaldus;
 - d) tegevuse maht;
 - e) ohutustase ja
 - f) keskkonnakaitse;
- 4) võimalike kuhjunud tegemata hooldustööde maksumus ning varad, mille kasutamine lõpetatakse järk-järgult ja millega seetõttu kaasnevad erinevad finantsvood;
- 5) artikli 30 lõikes 1 osutatud stiimulid, välja arvatud sellised stiimulid, mida kohaldatakse artikli 30 lõike 3 kohaste reguleerivate meetmete abil;
- 6) raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja esitatava teabega seotud miinimumnõuded, mida kohaldatakse sisu ja aruande esitamise sageduse ning sealhulgas igal aastal avaldatava teabe suhtes;
- 7) lepingu kokkuleppeline kestus, mis asjakohastel juhtudel on ajaliselt ühtlustatud ja kooskõlas raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja äriplaani kestusega, ning liikmesriigi kehtestatud kasutustasude määramise raamistik ja eeskirjad;
- 8) eeskirjad oluliste tegevushäirete ja hädaolukorra kõrvaldamiseks, mis hõlmavad hädaolukorra lahendamise plaani, lepingu varajast lõpetamist ja kasutajate õigeaegset teavitamist;
- 9) parandusmeetmed, mida võetakse juhul, kui üks osaline rikub lepingulisi kohustusi, või riiklike vahendite kättesaadavust mõjutavates eriolukordades. See hõlmab uute läbirääkimiste ja lepingu varajase lõpetamise tingimusi ja menetlust.

VI LISA

RAUDTEEINFRASTRUKTUURI KULUDE JA KASUTUSTASUDEGA SEOTUD NÕUDED**(osutatud artikli 32 lõikes 1 ja artiklis 35)**

1. Kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja koostab turusegmentide loetelu eesmärgiga kehtestada kasutustasude süsteemis lisatasusid vastavalt artikli 32 lõikele 1, võtab ta arvesse vähemalt järgmiseid segmendipaare:
 - a) reisijateveo teenused/kaubaveoteenused;
 - b) ohtlike kaupu vedavad rongid/muud kaubarongid;
 - c) riigisisesed teenused/rahvusvahelised teenused;
 - d) kombineeritud veod/otseveod rongiga;
 - e) reisijateveo linnaliin või piirkondlik liin/linnadevaheline liin;
 - f) marsruutrongid/kogumisrongid;
 - g) regulaarne rongiteenus/mitteregulaarne rongiteenus.
2. Artiklis 35 osutatud tulemuslikkuse kava puhul lähtutakse järgmistest põhimõtetest:
 - a) selleks et saavutada toimivuse kokkulepitud tase ja mitte seada ohtu teenuse elujõulisust, lepib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja taotlejatega kokku tulemuslikkuse kava põhiparameetrites, eelkõige viivituste maksumuses, tulemuslikkuse kava kohaste tasumisele kuuluvate maksete künnistes, mida kohaldatakse raudteeveo-ettevõtja nii üksikute kui ka kõigi rongiliinide suhtes teatava aja jooksul;
 - b) raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja teavitab raudteeveo-ettevõtjaid viivituste arvutamise aluseks olevast liiklusgraafikust vähemalt viis päeva enne rongi liikumist. Vääramatut jõu või liiklusgraafiku hilisema muutmise korral võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kehtestada lühema teavitusaaja;
 - c) kõik viivitused jagatakse ühte järgmise klassi ja alaklassi:
 1. raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolne käitamise/kavandamise juhtimine;
 - 1.1. liiklusgraafiku koostamine;
 - 1.2. rongi koostamine;
 - 1.3. tegevusega seotud vead;
 - 1.4. eelisõigust käsitlevate eeskirjade vale kohaldamine;
 - 1.5. personal;
 - 1.6. muud põhjused;
 2. raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja infrastruktuurirajatised;
 - 2.1. signaalimiseks kasutatavad rajatised;
 - 2.2. signaalimiseks kasutatavad rajatised raudteeülesõidukohal;
 - 2.3. telekommunikatsiooniseadmed;
 - 2.4. toiteplokid;
 - 2.5. rööbastee;
 - 2.6. struktuurid;
 - 2.7. personal;
 - 2.8. muud põhjused;
 3. raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast tingitud tsiviilehituslikud põhjused;
 - 3.1. korralised ehitustööd;

- 3.2. eeskirjade eiramine ehitustööde tegemisel;
- 3.3. defektsest rööbasteest tulenev kiirusepiirang;
- 3.4. muud põhjused;
4. teistest raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatest tulenevad põhjused;
 - 4.1. eelmisest raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast tulenevad põhjused;
 - 4.2. järgmisest raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast tulenevad põhjused;
5. raudteeveo-ettevõtjast tulenevad ärilised põhjused;
 - 5.1. peatumisaja ületamine;
 - 5.2. raudteeveo-ettevõtja taotlus;
 - 5.3. laadimistööd;
 - 5.4. eeskirjade eiramine laadimisel;
 - 5.5. rongi äriine ettevalmistamine;
 - 5.6. personal;
 - 5.7. muud põhjused;
6. raudteeveo-ettevõtja veerem;
 - 6.1. graafiku kavandamine/ümberkorraldamine;
 - 6.2. rongi koostamine raudteeveo-ettevõtja poolt;
 - 6.3. reisivagunitega seotud probleemid (reisijatevedu);
 - 6.4. vagunitega seotud probleemid (kaubavedu);
 - 6.5. raudteeveeremite, vedurite ja mootorvagunitega seotud probleemid;
 - 6.6. personal;
 - 6.7. muud põhjused;
7. teistest raudteeveo-ettevõtjatest tulenevad põhjused;
 - 7.1. järgmisest raudteeveo-ettevõtjast tulenevad põhjused;
 - 7.2. eelmisest raudteeveo-ettevõtjast tulenevad põhjused;
8. välised põhjused, mis ei tulene raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast ega raudteeveo-ettevõtjast;
 - 8.1. streik;
 - 8.2. haldusformaalsused;
 - 8.3. väline mõju;
 - 8.4. ilmastikust ja loodusest tingitud põhjused;
 - 8.5. järgmise võrgustiku välistest tingimustest tulenev viivitus;
 - 8.6. muud põhjused;
9. teised põhjused, mis ei tulene raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast ega raudteeveo-ettevõtjast;
 - 9.1. ohtlikud vahejuhtumid, õnnetused ja ohud;

- 9.2. sama rongi hilinemisest tingitud rööbastee hõivatus;
- 9.3. mõne teise rongi hilinemisest tingitud rööbastee hõivatus;
- 9.4. ümberpööramine;
- 9.5. ühendus;
- 9.6. täiendava uurimise vajadus;
- d) võimaluse korral omistatakse viivitused ühele organisatsioonile, võttes arvesse nii häire põhjustamise eest vastutuse võtmist kui ka võimet taastada tavapärase liiklusolud;
- e) maksete arvutamisel võetakse arvesse samalaadsete täpsusnõuetega rongiteenuste keskmisi viivitusi;
- f) raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja teatab raudteeveo-ettevõtjatele võimalikult kiiresti tulemuslikkuse kava kohaste maksete arvutuse. Selle arvutuse tegemisel võetakse arvesse kõiki maksimaalselt ühe kuu jooksul hilinevad ronge;
- g) ilma et see piiraks kehtivate kaebemenetluste ning artikli 56 sätete kohaldamist, tehakse tulemuslikkuse kavaga seotud vaidluste korral kättesaadavaks vaidluste lahendamise süsteem, et kõnealused vaidlused kiiresti lahendada. Nimetatud vaidluste lahendamise süsteem on kõigi asjaomaste poolte suhtes erapooletu. Kõnealuse süsteemi kohaldamisel tehakse otsus hiljemalt kümne tööpäeva jooksul;
- h) kord aastas avaldavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad raudteeveo-ettevõtjatele osutatava teenuse keskmise aastase toimimise taseme, võttes aluseks tulemuslikkuse kavas kokku lepitud põhiparameetrid.
-

VII LISA

JAOTAMISGRAAFIK**(osutatud artiklis 43)**

1. Liiklusgraafik kehtestatakse üks kord kalendriaastas.
 2. Liiklusgraafikut muudetakse detsembrikuu teise laupäeva keskööl. Kui muudatusi või kohandusi tehakse pärast talve, et võtta vajaduse korral eelkõige arvesse piirkondliku reisiliikluse graafiku muudatusi, tehakse seda juunikuu teise laupäeva keskööl ning nimetatud kuupäevade vahelisel ajal selliste ajavahemikega, kui tarvis. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad võivad kokku leppida muid kuupäevi ning teavitavad komisjoni, kui see võiks mõjutada rahvusvahelist liiklust.
 3. Liiklusgraafikusse lisatava läbilaskevõime taotluste vastuvõtmise lõpptähtpäev ei tohi olla varasem kui 12 kuud enne kõnealuse liiklusgraafiku jõustumiskuupäeva.
 4. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad tagavad, et hiljemalt 11 kuud enne liiklusgraafiku jõustumist on koostöös teiste asjaomaste raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega kehtestatud esialgsed rahvusvahelised rongiliinid. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad tagavad, et edasise menetluse käigus järgitakse neid võimalikult suurel määral.
 5. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja koostab liiklusgraafiku kavandi hiljemalt neli kuud pärast taotlejate poolt pakkumiste esitamise tähtpäeva.
-

VIII LISA

REGULEERIVALE ASUTUSELE NÕUDMISEL ESITATAV RAAMATUPIDAMISARVESTUS**(osutatud artikli 56 lõikes 12)**

1. Raamatupidamisarvestuste lahusus:
 - a) eraldi kasumiaruanded ja bilansid kaubaveo, reisijateveo ja infrastruktuuri majandamise kohta;
 - b) põhjalik teave avaliku sektori vahendite ja muude hüvitiste üksikute allikate ja kasutamise kohta läbipaistvalt ja üksikasjalikult, sealhulgas põhjalik ülevaade äriühingu rahavoogudest, et saaks kindlaks teha, kuidas on kasutatud avaliku sektori kõnealuseid vahendeid ja muid hüvitisi;
 - c) kooskõlas reguleeriva asutuse nõuetega kulu- ja kasuliigid, et oleks võimalik kindlaks teha, kas neid eri tegevusi ristsubsideeriti;
 - d) meetod, mida kasutatakse kulude jaotamiseks eri tegevusvaldkondade vahel;
 - e) kui reguleeritav ettevõtja on osa kontsernist, kõik ettevõttesiseste maksete üksikasjad.
 2. Raudteele juurdepääsu kasutustasude jälgimine:
 - a) erinevad kululiigid, eelkõige esitatakse piisavalt teavet eri teenuste või teenusegruppide piirkulude/otseste kulude kohta nii, et infrastruktuuri kasutustasusid oleks võimalik jälgida;
 - b) piisav teave, mis võimaldab jälgida teenuste (või teenusegruppide) eest makstud üksikuid kasutustasusid. Reguleeriva asutuse nõudmisel sisaldab see teavet üksikute teenuste mahu, hinna ning sise- ja välisklientidelt saadud kogutulu kohta;
 - c) üksikute teenuste (või teenusegruppide) kulu ja tulu, võttes aluseks reguleeriva asutuse nõutava asjakohase kulumetodi, et teha kindlaks võimalik konkurentsi pärssiv hinnakujundus (ristsubsideerimine, turuvallutuslik hinnakujundus ja liiga kõrge hinna kehtestamine).
 3. Finantstulemuslikkuse näitajad:
 - a) finantstulemuslikkuse aruanne;
 - b) kulude eelarvestuse kokkuvõte;
 - c) hoolduskulude eelarvestuse aruanne;
 - d) talitluskulude aruanne;
 - e) kasumiaruanne;
 - f) põhjendavad märkused, millega vajaduse korral täiendatakse ja selgitatakse aruandeid.
-

IX LISA

A OSA

KEHTETUKS TUNNISTATUD DIREKTIIVID KOOS MUUDATUSTEGA**(osutatud artiklis 65)**

Nõukogu direktiiv 91/440/EMÜ
(EÜT L 237, 24.8.1991, lk 25)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/12/EÜ
(EÜT L 75, 15.3.2001, lk 1)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/51/EÜ
(ELT L 164, 30.4.2004, lk 164)

Nõukogu direktiiv 2006/103/EÜ
(ELT L 363, 20.12.2006, lk 344)

ainult lisa punkt B

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/58/EÜ
(ELT L 315, 3.12.2007, lk 44)

ainult artikkel 1

Nõukogu direktiiv 95/18/EÜ
(EÜT L 143, 27.6.1995, lk 70)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/13/EÜ
(EÜT L 75, 15.3.2001, lk 26)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/49/EÜ
(ELT L 164, 30.4.2004, lk 44)

ainult artikkel 29

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/14/EÜ
(EÜT L 75, 15.3.2001, lk 29)

Komisjoni otsus 2002/844/EÜ
(EÜT L 289, 26.10.2002, lk 30)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/49/EÜ
(ELT L 164, 30.4.2004, lk 44)

ainult artikkel 30

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/58/EÜ
(ELT L 315, 3.12.2007, lk 44)

ainult artikkel 2

B OSA

SISERIIKLIKU ÕIGUSESSE ÜLEVÕTMISE TÄHTPÄEVAD**(osutatud artiklis 65)**

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev
91/440/EMÜ	1. jaanuar 1993
95/18/EÜ	27. juuni 1997
2001/12/EÜ	15. märts 2003
2001/13/EÜ	15. märts 2003
2001/14/EÜ	15. märts 2003
2004/49/EÜ	30. aprill 2006
2004/51/EÜ	31. detsember 2005
2006/103/EÜ	1. jaanuar 2007
2007/58/EÜ	4. juuni 2009

X LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 91/440/EMÜ	Direktiiv 95/18/EÜ	Direktiiv 2001/14/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 2 lõige 1	Artikli 1 lõige 1	Artikli 1 lõike 1 esimene lõik	Artikli 1 lõige 1
		Artikli 1 lõige 2	Artikli 1 lõige 2
Artikli 2 lõige 2	Artikli 1 lõige 2	Artikli 1 lõige 3	Artikli 2 lõige 1
			Artikli 2 lõige 2
			Artikli 2 lõige 3
			Artikli 2 lõiked 4–9
Artikli 2 lõige 4			Artikli 2 lõige 10
			Artikli 2 lõige 11
Artikkel 3	Artikli 2 punktid b ja c	Artikkel 2	Artikli 3 punktid 1–8
			Artikli 3 punktid 9–13
			Artikli 3 punktid 14 ja 15
			Artikli 3 punktid 16 ja 17
			Artikli 3 punktid 18–28
			Artikli 3 punktid 29 ja 30
Artikkel 4			Artikkel 4
Artikkel 5			Artikli 5 lõiked 1–3
			Artikli 5 lõige 4
Artikli 6 lõiked 1 ja 2			Artikli 6 lõiked 1 ja 2
Artikli 9 lõige 4			Artikli 6 lõige 3
Artikli 6 lõike 1 teine lõik			Artikli 6 lõige 4
Artikli 6 lõige 3 ja II lisa		Artikli 4 lõige 2 ja artikli 14 lõige 2	Artikli 7 lõige 1
			Artikli 7 lõige 2

Direktiiv 91/440/EMÜ	Direktiiv 95/18/EÜ	Direktiiv 2001/14/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 7 lõiked 1, 3 ja 4		Artikli 6 lõige 1	Artikli 8 lõiked 1, 2 ja 3 Artikli 8 lõige 4
Artikli 9 lõiked 1 ja 2			Artikli 9 lõiked 1 ja 2
Artikli 10 lõiked 3 ja 3a			Artikli 10 lõiked 1 ja 2
Artikli 10 lõige 3b			Artikli 11 lõiked 1, 2 ja 3 Artikli 11 lõige 4
Artikli 10 lõiked 3c ja 3e			Artikli 11 lõiked 5 ja 6
Artikli 10 lõige 3f			Artikli 12 lõiked 1–4 Artikli 12 lõige 5
Artikkel 10b		Artikkel 5	Artikkel 13 Artikkel 14 Artikkel 15 Artikkel 16
	Artikkel 3		Artikkel 16
	Artikli 4 lõiked 1–4		Artikli 17 lõiked 1–4
	Artikkel 5		Artikkel 18
	Artikkel 6		Artikkel 19
	Artikli 7 lõige 1		Artikli 20 lõige 1
	Lisa I jao punkt 1		Artikli 20 lõige 2 Artikli 20 lõige 3
	Artikkel 8		Artikkel 21
	Artikkel 9		Artikkel 22
	Artikli 4 lõige 5		Artikli 23 lõige 1
	Artikkel 10		Artikli 23 lõiked 2 ja 3
	Artikkel 11		Artikkel 24
	Artikkel 15		Artikkel 25
		Artikli 1 lõike 1 teine lõik	Artikkel 26
		Artikkel 3	Artikkel 27
Artikli 10 lõige 5			Artikkel 28

Direktiiv 91/440/EMÜ	Direktiiv 95/18/EÜ	Direktiiv 2001/14/EÜ	Käesolev direktiiv
		Artikli 4 lõige 1 ja lõiked 3–6	Artikkel 29
		Artikli 6 lõiked 2–5	Artikkel 30
		Artikkel 7	Artikkel 31
		Artikkel 8	Artikkel 32
		Artikkel 9	Artikkel 33
		Artikkel 10	Artikkel 34
		Artikkel 11	Artikkel 35
		Artikkel 12	Artikkel 36
			Artikkel 37
		Artikkel 13	Artikkel 38
		Artikli 14 lõiked 1 ja 3	Artikkel 39
		Artikkel 15	Artikkel 40
		Artikkel 16	Artikkel 41
		Artikkel 17	Artikkel 42
		Artikkel 18	Artikkel 43
		Artikkel 19	Artikkel 44
		Artikli 20 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 45 lõiked 1, 2 ja 3
			Artikli 45 lõige 4
		Artikli 20 lõige 4	Artikli 45 lõige 5
		Artikkel 21	Artikkel 46
		Artikkel 22	Artikkel 47
		Artikkel 23	Artikkel 48
		Artikkel 24	Artikkel 49
		Artikkel 25	Artikkel 50

Direktiiv 91/440/EMÜ	Direktiiv 95/18/EÜ	Direktiiv 2001/14/EÜ	Käesolev direktiiv
		Artikkel 26	Artikkel 51
		Artikkel 27	Artikkel 52
		Artikkel 28	Artikkel 53
		Artikkel 29	Artikkel 54
		Artikli 30 lõige 1	Artikkel 55
		Artikli 30 lõige 2	Artikli 56 lõige 1
		Artikkel 31	Artikkel 57
Artikkel 12			Artikkel 58
Artikkel 14a		Artikli 33 lõiked 1, 2 ja 3	Artikkel 59
			Artikkel 60
		Artikli 34 lõige 2	Artikkel 61
Artikkel 11a		Artikli 35 lõiked 1, 2 ja 3	Artikkel 62
Artikli 10 lõige 9			Artikkel 63
		Artikkel 38	Artikkel 64
			Artikkel 65
	Artikkel 17	Artikkel 39	Artikkel 66
Artikkel 16	Artikkel 18	Artikkel 40	Artikkel 67
			I lisa
		II lisa	II lisa
	Lisa		III lisa
		I lisa	IV lisa
			V lisa
			VI lisa
		III lisa	VII lisa
			VIII lisa

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2012/35/EL,

21. november 2012,

millega muudetakse direktiivi 2008/106/EÜ meremeeste väljaõppe miinimumtaseme kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Meremeeste väljaõpet ja diplomeerimist reguleeritakse Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste 1978. aasta rahvusvahelise konventsiooniga („STCW konventsioon“), mis jõustus 1984. aastal ning mida muudeti oluliselt 1995. aastal.

(2) STCW konventsioon sai esimest korda liidu õiguse osaks nõukogu 22. novembri 1994. aasta direktiiviga 94/58/EÜ meremeeste väljaõppe miinimumtaseme kohta ⁽³⁾. Liidu meremeeste väljaõppe ja diplomeerimise eeskirju kohandati pärast STCW konventsiooni hilisemate muudatustega

ning loodi ka liidu ühine mehhanism kolmandate riikide meremeeste väljaõppe ja tunnistuste andmise süsteemide hindamiseks. Need eeskirjad sisalduvad uuestisõnastamise tulemusel Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/106/EÜ ⁽⁴⁾.

(3) 2010. aastal Manilas toimunud STCW konventsiooni osaliste konverentsil muudeti STCW konventsiooni oluliselt („Manila muudatused“), nimelt tunnistustega seotud peettuste vältimise, tervisenõuete, turvaalase väljaõppe (sealhulgas piraatluse ja relvastatud röövi osas) ja tehnikaga seotud väljaõppe valdkondades. Manila muudatustega lisati konventsiooni ka vanemmadruste kutsenõuded ning kehtestati uusi kutsenõudeid, näiteks elektrimehhanikutele.

(4) Kõik liikmesriigid on STCW konventsiooni osalised ning ükski neist ei olnud Manila muudatuste vastu selleks ettenähtud korra kohaselt. Seepärast peaksid liikmesriigid kohandama oma riigisiseseid eeskirjad Manila muudatustega. Vastuolud liikmesriikide rahvusvaheliste kohustuste ja liidu raames võetud kohustuste vahel tuleks ära hoida. Laevanduse rahvusvahelist iseloomu arvesse võttes tuleks meremeeste väljaõppe ja diplomeerimise liidu eeskirjad hoida kooskõlas rahvusvaheliste eeskirjadega. Seepärast tuleks Manila muudatuste kajastamiseks muuta direktiivis 2008/106/EÜ mitut sätet.

(5) Meremeeste parem väljaõpe peaks hõlmama asjakohast teoreetilist ja praktilist väljaõpet, et tagada meremeeste kvalifikatsiooni sobivus turva- ja ohutusnõuete täitmiseks ning see, et nad suudavad reageerida häda- ja ohuolukordadele.

(6) Tuleks töötada välja kvaliteedinõuded ja kvaliteedisüsteemid ning neid rakendada, võttes vajaduse korral arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta soovitus Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistiku loomise kohta kutsehariduse ja koolituse valdkonnas ⁽⁵⁾ ning sellega seoses liikmesriikide poolt vastu võetud meetmeid.

⁽¹⁾ ELT C 43, 15.2.2012, lk 69.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2012. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 13. novembri 2012. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 319, 12.12.1994, lk 28.

⁽⁴⁾ ELT L 323, 3.12.2008, lk 33.

⁽⁵⁾ ELT C 155, 8.7.2009, lk 1.

- (7) Euroopa tööturu osapooled on leppinud kokku meremeeste minimaalse puhkeaja osas ning selle kokkuleppe rakendamiseks on võetud vastu direktiiv 1999/63/EÜ⁽¹⁾. Selles direktiivis võimaldatakse meremeeste minimaalse puhkeaja puhul ka erandite lubamist. Erandite lubamise maksimaalne ajaline pikkus, sagedus ja ulatus peaks aga olema piiratud. Manila muudatustega kavatseti muu hulgas kehtestada objektiivsed piirangud eranditele, mida tehakse vahipersonali minimaalse puhkeaja suhtes, ning meresõiduohutuse, meresõidu turvalisuse ning mere-reostuse vältimise ülesannetega seotud meremeeste minimaalse puhkeaja suhtes eesmärgiga hoida ära väsimust. Manila muudatused tuleks lisada direktiivi 2008/106/EÜ selliselt, et tagatakse kooskõla direktiiviga 1999/63/EÜ, mida on muudetud direktiiviga 2009/13/EÜ⁽²⁾.
- (8) Tunnistades veelgi enam kõigi meremeeste elu- ja töötin-gimuste miinimumnõuete kindlaksmääramise tähtsust, jõustub direktiiv 2009/13/EÜ (nagu on direktiivis sätes-tatud) siis, kui jõustub 2006. aasta meretöönormide konventsioon.
- (9) Direktiiv 2008/106/EÜ hõlmab ka kolmandate riikide meremeeste väljaõppe ja tunnistuste andmise süsteemide tunnustamise mehhanismi. Komisjon tunnustab vastavalt menetlusele, milles teda abistavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1406/2002⁽³⁾ loodud Euroopa Mereohutuse Amet („amet“) ning laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS), mis asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 2099/2002⁽⁴⁾. Nimetatud menetluse kohaldamisest saadud kogemustest nähtub, et
- asjaomast korda tuleks muuta, nimelt komisjoni otsuse tegemise tähtaja osas. Kuna tunnustamiseks peab amet läbi viima kontrolli, mida on vaja planeerida ja teoks teha, ning enamikul juhtudel on asjaomasel kolmandal riigil vaja teha ka olulisi muudatusi STCW konventsiooni nõuete täitmiseks, siis ei ole võimalik kogu menetlust lõpetada kolme kuu jooksul. Kogemuste põhjal tundub, et realistlikum ajavahemik selleks on 18 kuud. Seepärast tuleks komisjoni poolt otsuse tegemise tähtaega vastavalt muuta, samas tuleks paindlikkuse säilitamiseks jätta taot-levale liikmesriigile võimalus tunnustada kolmanda riigi STCW süsteemi ajutiselt. Lisaks ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direk-tiivi 2005/36/EÜ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta)⁽⁵⁾ kohaseid sätteid kutsekvalifikatsioonide tunnus-tamise kohta meremehetunnistuste tunnustamisele direk-tiivi 2008/106/EÜ alusel.
- (10) Olemasolevad statistilised andmed liidu meremeeste kohta on puudulikud ja sageli ebatäpsed, mis teeb poliitiliste otsuste tegemise selles sektoris veelgi raskemaks. Üksikasjalikud andmed meremeeste diplomeerimise kohta ei lahenda kogu probleemi, kuid sellest oleks kindlasti abi. STCW konventsiooni kohaselt on konventsioo-niosalised kohustatud pidama registreid kõigi tunnistuste ja kinnituslehtede ning asjakohaste pikendamiste või muude neid mõjutavate meetmete kohta. Liikmesriigid on kohustatud pidama registrit väljaantud tunnistuste ja kinnituslehtede kohta. Selleks, et saada võimalikult põhja-likku teavet tööhõive olukorrast liidus, ja ainult selleks, et hõlbustada liikmesriikide ja komisjoni poliitikakujunda-mist, tuleks nõuda, et liikmesriigid saadaksid komisjonile nende meremeeste meresõidudiplomite registris juba sisalduvast teabest valitud teavet. See teave tuleks edas-tada ainult statistilise analüüsi eesmärgil ja seda ei tohi kasutada haldus-, õigusosalistel ega kontrollimise eesmärki-del. Selline teave peab olema kooskõlas liidu andmekait-senõuetega ning seetõttu tuleks direktiivi 2008/106/EÜ lisada vastav säte.
- (11) Selle teabe analüüsi tulemusi tuleks kasutada selleks, et prognoosida suundmusi tööturul, eesmärgiga parandada meremeeste võimalusi seoses karjääri kavandamise ning kutsehariduse ja koolituse võimaluste kasutamise-ga. Neid tulemusi tuleks kasutada ka kutsehariduse ja koolituse parandamiseks.

(1) Nõukogu direktiiv 1999/63/EÜ, 21. juuni 1999, milles käsitletakse Euroopa Ühenduse Reederite Ühingu (ECSA) ja Euroopa Liidu Transporditöölise Ametiühingute Liidu (FST) sõlmitud kokkulepet meremeeste tööaja korralduse kohta (EÜT L 167, 2.7.1999, lk 33).

(2) Nõukogu direktiiv 2009/13/EÜ, 16. veebruar 2009, millega raken-datakse Euroopa Ühenduse Reederite Ühingu (ECSA) ja Euroopa Liidu Transporditöölise Ametiühingute Liidu (ETF) sõlmitud kokku-lepet 2006. aasta meretöönormide konventsiooni kohta (ELT L 124, 20.5.2009, lk 30).

(3) EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1.

(4) EÜT L 324, 29.11.2002, lk 1.

(5) ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

- (12) Selleks, et koguda andmeid meremeheameti kohta vastavalt selle arengule ja tehnoloogiale, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte direktiivi 2008/106/EÜ V lisa kohandamise kohta. Nende delegeeritud õigusaktide kasutamist tuleks piirata selliste juhtudega, kus STCW konventsiooni ja koodeksi muudatuste tõttu tuleb muuta nimetatud lisa. Lisaks ei tohiks nende delegeeritud õigusaktidega muuta samas lisas viidatud sätteid andmete anonüümseks muutmise kohta. On eriti tähtis, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (13) Liidu laevandussektorit iseloomustab suur merendusala areng, mis aitab toetada selle konkurentsivõimet. Meremeeste väljaõppe kvaliteet on tähtis konkurentsivõime jaoks selles sektoris ja selleks, et äratada liidu kodanikes, eriti noortes, huvi merendusega seotud elukutsede vastu.
- (14) Meremeeste väljaõppe kvaliteedistandardite toetamiseks on vaja parandada meetmeid meresõidudiplomite ja kutsetunnistustega seotud pettuste vältimiseks.
- (15) Selleks et tagada direktiivi 2008/106/EÜ rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamise volitused meremeeste väljaõppe ja diplomeerimise valdkonnas. Samal põhjusel tuleks komisjonile anda rakendamise volitused ka seoses statistiliste andmetega meremeeste kohta, mida liikmesriigid peavad komisjonile edastama. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamise volituste teostamise suhtes ⁽¹⁾.
- (16) Kontrollimenetlust tuleks kasutada selleks, et võtta vastu direktiivi 2008/106/EÜ V lisas viidatud statistilise teabe asjakohase haldamise tagamiseks vajalikud tehnilised nõuded, ja et võtta vastu rakendusotsused, mis käsitlevad kolmandate riikide STCW süsteemide tunnustamist ja tunnustuse tühistamist.
- (17) Manila muudatused jõustusid 1. jaanuaril 2012, kuid üleminekukorda võib kohaldada 1. jaanuarini 2017. Selleks, et üleminek uutele eeskirjadele kulgeks sujuvalt, tuleks käesolevas direktiivis sätestada sama üleminekukord, kui kehtestati Manila muudatustega.
- (18) IMO meresõiduohutuse komitee 89. istungil märgiti, et Manila muudatuste rakendamist tuleks selgitada, võttes arvesse sellega kehtestatud üleminekukorda ja STCW konventsiooni 4. resolutsiooni, milles tunnustatakse vajadust saavutada 1. jaanuariks 2017 täielik vastavus. Sellist selgitust anti IMO ringkirjades STCW.7/Circ.16 ja STCW.7/Circ.17. Eriti märgitakse ringkirjas STCW.7/Circ.16, et meremeeste puhul, kellel on vahetult enne 1. jaanuari 2012 kehtinud STCW konventsiooni sätetega kooskõlas väljastatud tunnistused ja kes ei ole täitnud Manila muudatuste nõudeid, samuti meremeeste puhul, kelle tunnustatud meresõidupraktika või väljaõpe või koolitus algas enne 1. juulit 2013, ei peaks pikendatud tunnustus kehtima kauem kui 1. jaanuarini 2017.
- (19) Tuleks vältida edasisi viivitusi Manilas muudatuste liidu õigusesse inkorporeerimisel, et säilitada liidu meremeeste konkurentsivõime ning ohutus laevadel ajakohase koolituse abil.
- (20) Manila muudatuste ühetaoliseks rakendamiseks liidus on soovitatav, et liikmesriigid võtaksid direktiivi ülevõtmisel arvesse IMO ringkirjades STCW.7/Circ.16 ja STCW.7/Circ.17 antud suuniseid.
- (21) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt meremeeste väljaõpet ja diplomeerimist käsitlevate olemasolevate liidu ja rahvusvaheliste eeskirjade ühtlustamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning meetme ulatuse või toime tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁽¹⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

(22) Seepärast tuleks direktiivi 2008/106/EÜ vastavalt muuta,

riikide konverentsil otsusega nr 2, selle ajakohastatud kujul;

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2008/106/EÜ muudatused

Direktiivi 2008/106/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) punktid 18 ja 19 asendatakse järgmisega:

„18) „raadioeeskirjad” – raadioeeskirjad, mis on lisatud või mida loetakse lisatuks rahvusvahelisele telekommunikatsiooni konventsioonile selle muudetud kujul;

19) „reisilaev” – laev, mis on määratletud 1974. aasta inimeste meresõiduohutuse rahvusvahelises konventsioonis („SOLAS 74”) selle muudetud kujul;”;

b) punkt 24 asendatakse järgmisega:

„24) „STCW koodeks” – meremeeste väljaõppe, diplomaerimise ja vahiteenistuse (STCW) koodeks, nagu on vastu võetud 1995. aasta konverentsi 2. resolutsiooniga selle ajakohastatud kujul;”;

c) punkt 27 jäetakse välja;

d) punkt 28 asendatakse järgmisega:

„28) „meresõidupraktika” – meresõidudiplomi, kutsetunnistuse või muu erialast ettevalmistust tõendava dokumendi saamise või pikendamise seotud teenistus laeva pardal;”;

e) lisatakse järgmised punktid:

„32) „GMDSS raadioside operaator” – isik, kellel on I lisa IV peatüki kohane kvalifikatsioon;

33) „ISPS-koodeks” – laevade ja sadamarajatiste turvalisuse rahvusvaheline koodeks (ISPS), mis võeti vastu 12. detsembril 2002. aastal SOLAS 74 osalis-

34) „laeva turvaülem” – kapteni ees vastutav isik laeva pardal, kelle laevandusettevõtja on määranud vastutama laeva turvalisuse eest, sealhulgas laeva turvaplaani rakendamise ja jätkamise ning sidepidamise eest laevandusettevõtja turvaülema ja sadamarajatiste turvaülematega;

35) „turvaalased kohustused” – kõik turvalisusega seotud ülesanded ja kohustused laevadel, nagu on määratletud SOLAS 74 (selle muudetud kujul) XI peatüki punktis 2 ning laevade ja sadamarajatiste turvalisuse rahvusvahelises (ISPS) koodeksis;

36) „meresõidudiplom” – kaptenile, ohvitserile või ülemaailmse merepääste- ja ohutussüsteemi (GMDSS) raadioside operaatorile I lisa II, III, IV või VII peatüki kohaselt välja antud ja kinnitatud tunnistus, mis lubab selle seaduslikul omanikul töötada ametikohal ning täita selles määratletud vastutustasandiga seotud ülesandeid;

37) „kutsetunnistus” – meremehele välja antud muu tunnistus kui meresõidudiplom, milles on märgitud, et ta täidab käesolevas direktiivis sätestatud asjakohaseid väljaõppe, pädevuse ja meresõidupraktika nõudeid;

38) „tõendavad dokumendid” – muud dokumendid kui meresõidudiplom või kutsetunnistus, mille abil tõendatakse, et käesoleva direktiivi asjaomased nõuded on täidetud;

39) „elektrimehaanik” – I lisa III peatükile vastava kvalifikatsiooniga laevaohvitser;

40) „vanemmadrus” – I lisa II peatükile vastava kvalifikatsiooniga reakoosseisu liige;

41) „motorist” – I lisa III peatükile vastava kvalifikatsiooniga reakoosseisu liige;

42) „elektrik” – I lisa III peatükile vastava kvalifikatsiooniga reakoosseisu liige.”

2) Artikli 3 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklis 2 osutatud laevadel teenivad meremehed saavad vähemalt käesoleva direktiivi I lisas sätestatud STCW konventsiooni nõuetele vastava väljaõppe ja et neil on artikli 1 punktides 36 ja 37 määratletud tunnistused ja/või artikli 1 punktis 38 määratletud tõendavad dokumendid.”

3) Artikkel 4 jäetakse välja.

4) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Meresõidudiplomid, kutsetunnistused ja kinnituslehed”;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et meresõidudiplomid ja kutsetunnistused antakse ainult käesoleva artikli nõuetele vastavatele kandidaatidele.”;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Meresõidudiplomid ja kutsetunnistused antakse välja STCW konventsiooni lisa reegli I/2 punkti 3 kohaselt.”;

d) lisatakse järgmine lõige:

„3a. Meresõidudiplomeid annavad välja üksnes liikmesriigid pärast vajalike dokumentaalsete tõendite autentsuse ja kehtivuse kontrolli ning kooskõlas käesoleva artikli sätetega.”;

e) lõike 5 lõppu lisatakse järgmine lause:

„Kinnituslehed, millega kinnitatakse kooskõlas I lisa reeglitega V/1-1 ja V/1-2 meresõidudiplomit ja kutsetunnistust kaptenitele ja ohvitseridele, antakse välja ainult juhul, kui kõik STCW konventsiooni ja käesoleva direktiivi nõuded on täidetud.”;

f) lõiked 6 ja 7 asendatakse järgmisega:

„6. Liikmesriik, kes tunnustab kaptenitele ja ohvitseridele STCW konventsiooni lisa reeglite V/1-1 ja V/1-2 kohaselt antud meresõidudiplomit või kutsetunnistust käesoleva direktiivi artikli 19 lõikes 2 sätestatud menet-

luse alusel, peab kõnealuse tunnistuse varustama tunnustamist tõendava kinnituslehega alles pärast selle autentsuse ja kehtivuse kontrolli. Kinnituslehe koostamisel kasutatakse STCW koodeksi jaotise A-I/2 punktis 3 esitatud vormi.

7. Lõigetes 5 ja 6 osutatud kinnituslehed:

a) võib välja anda eraldi dokumentidena;

b) võib välja anda üksnes liikmesriik;

c) tähistatakse kordumatu numbriga, v.a need kinnituslehed, mis tõendavad meresõidudiplomi väljaandmist ning mille võib tähistada asjaomase meresõidudiplomi numbriga, kui see on kordumatu, ning

d) kaotavad kehtivuse, kui kaptenitele ja ohvitseridele STCW konventsiooni lisa reeglite V/1-1 ja V/1-2 kohaselt väljastatav kinnitatud meresõidudiplom või kutsetunnistus kaotab kehtivuse või kui selle välja andnud liikmesriik või kolmas riik võtab selle tagasi, peatab või tunnustab kehtetuks ning igal juhul viie aasta möödudes alates selle väljaandmise kuupäevast.”;

g) lisatakse järgmised lõiked:

„11. Tunnistuse taotlejad esitavad piisavad tõendid:

a) oma isiku kohta;

b) et nad ei ole nooremad, kui on taotletava meresõidudiplomi või kutsetunnistuse puhul ette nähtud I lisa eeskirjadega;

c) et nad täidavad STCW koodeksi jaotises A-I/9 ette nähtud tervisenõuded;

d) et nad on sooritanud meresõidupraktika ja saanud muu kohustusliku väljaõppe, mis on taotletava meresõidudiplomi või kutsetunnistuse puhul ette nähtud I lisa esitatud reeglitega, ning

e) et nad täidavad I lisa eeskirjades loetletud pädevusnõuded, mis on ette nähtud nende ametikohtade, teenistusülesannete ja tasemetega, mis märgitakse meresõidudiplomi kinnituslehele.

Käesolevat lõiget ei kohaldata STCW konventsiooni reegli I/10 põhjal kinnituslehtede tunnustamiste.

12. Iga liikmesriik kohustub:

- a) pidama registrit või registreid kaptenite, ohvitseride ja vajaduse korral reakoosseisu liikmete kõigi meresõidudiplomite ja kutsetunnistuste ning kinnituslehtede kohta, mis on välja antud, mille kehtivusaeg on lõppenud või mis on pikendatud, peatatud või tühistatud või kuulutatud kaotatuks või hävinuks, samuti väljaantud soodslubade kohta;
- b) tegema kättesaadavaks selliseid meresõidudiplomeid, kinnituslehti ja soodslube käsitlevad andmed teiste liikmesriikidele, STCW konventsiooni osalistele ning äriühingutele, kes taotlevad selliste meresõidudiplomite ja/või kaptenitele ja ohvitseridele vastavalt I lisa reeglitele V/1-1 ja V/1-2 väljastatud tunnistuste autentsuse ja kehtivuse kontrolli, mille on esitanud neile meremehed, kes taotlevad tunnustamist STCW konventsiooni reegli I/10 kohaselt või otsivad laeval tööd.

13. Alates 1. jaanuarist 2017 tehakse teave, mis peab olema kättesaadav lõike 12 punkti b kohaselt, kättesaadavaks elektrooniliselt.”

5) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 5a

Komisjoni teavitamine

Ainult statistilise analüüsi eesmärgil ja eranditult kasutamiseks liikmesriikide ja komisjoni poolt poliitiliste otsuste tegemisel teeb iga liikmesriik komisjonile igal aastal kättesaadavaks käesoleva direktiivi V lisa nimetatud teabe meresõidudiplomite ja meresõidudiplomite tunnustamist tõendavate kinnituslehtede kohta, samuti vabatahtlikkuse alusel teabe reakoosseisu liikmetele kooskõlas STCW konventsiooni lisa II, III ja VII peatükiga väljastatud kutsetunnistuste kohta.”

6) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Liikmesriik lepib asjaomaste liikmesriikidega või konventsiooniosalistega kokku nende laevade puhul,

mille suhtes kohaldatakse kohalikku rannasõitu (sh rannasõitu STCW konventsiooniosalise liikmesriigi või muu osalisriigi rannikuvetes osaliste poolt määratletud kohaliku rannasõidu piires) käsitlevaid STCW konventsiooni sätteid, määrates kindlaks nii asjaomaste mere- teede kui ka muude sätete üksikasjad.”;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„3a. Teised liikmesriigid võivad tunnustada liikmesriigi või STCW konventsiooni osalise poolt kindlaks määratud ulatusega kohalikuks rannasõiduks välja antud meremeeste meresõidudiplomeid töötamiseks nende kindlaksmääratud ulatusega kohalikus rannasõidus, kui asjaomased liikmesriigid või konventsiooniosalised sõlmivad kokkuleppe, määrates kindlaks asjaomaste mereteede ja muude tingimuste üksikasjad.

3b. Liikmesriigid, kes määravad kindlaks kohalikud rannasõidud, teevad kooskõlas käesoleva artikli nõuetega järgmist:

a) järgivad STCW koodeksi jaotises A-I/3 määratletud kohalikke rannasõite reguleerivaid põhimõtteid;

b) märgivad kohaliku rannasõidu ulatuse artikli 5 kohaselt välja antud kinnituslehele.”

7) Artikli 8 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võtavad ja rakendavad asjakohaseid meetmeid, et vältida pettust ja muud õigusvastast tegevust seoses väljastatud tunnistuste ja kinnituslehtedega, ning näevad ette tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad sanktsioonid.”

8) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid kehtestavad korra erapooletuks uurimiseks juhtudel, kui liikmesriigi välja antud meresõidudiplomi ja kutsetunnistuse või kinnituslehe omaniku kohta teatakse sellisest ebapädevusest, tegevusest, tegevusetusest või turvalisuse kahjustamisest seoses meresõidudiplomist ja kutsetunnistusest tulenevate kohustustega, mis võib kujutada otsust ohtu inimestele, varale või merekeskkonnale, samuti korra meresõidudiplomite ja kutsetunnistuste äravõtmiseks, peatamiseks ja tühistamiseks nimetatud põhjustel ning pettuse vältimiseks.

2. Liikmesriigid võtavad ja jõustavad asjakohased meetmed, et vältida pettust ja muud õigusvastast tegevust seoses väljaantud meresõidudiplomide ja kutsetunnistuste ning kinnituslehtedega.”;

b) lõike 3 sissejuhatav tekst asendatakse järgmisega:

„Karistus või distsiplinaarmedetmed määratakse ja täidetakse järgmistel juhtudel.”.

9) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kõiki valitsusväliste asutuste või nendele alluvate üksuste tehtud väljaõppe, atesteerimise, diplomeerimise, samuti tervisetõendite andmise ning tunnistuste kinnitamise ja pikendamise seotud toiminguid kontrollitakse pidevalt kvaliteedisüsteemi abil, et tagada määratletud eesmärkide, sh instruktorite ja hindajate erialast ettevalmistust ja kogemusi käsitlevate eesmärkide saavutamine vastavalt STCW koodeksi jaotisele A-I/8;”;

ii) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) kui valitsusasutused või üksused tegelevad selliste tegevustega, kasutatakse vastavalt STCW koodeksi jaotisele A-I/8 kvaliteedisüsteemi;”;

iii) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) väljaõppe eesmärgid ning nendega seotud saavutatavad pädevusnõuded on selgelt määratletud ning et STCW konventsiooniga nõutavate eksamite ja atesteerimise läbimiseks vajalike teadmiste ja oskuste tase on kindlaks määratud;”;

b) lõikele 2 lisatakse järgmine punkt:

„d) kõik STCW konventsiooni ja koodeksi kohaldatavad sätted, sh muudatused, on hõlmatud kvaliteedisüsteemiga. Liikmesriigid võivad lisada sellesse süsteemi ka muid käesoleva direktiivi kohaldatavaid sätteid.”;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Asjaomane liikmesriik edastab iga lõike 2 kohaselt läbi viidud atesteerimise kohta aruande komisjonile STCW koodeksi jaotises A-I/7 ette nähtud vormis kuue kuu jooksul alates hindamise kuupäevast.”

10) Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Tervisenõuded

1. Liikmesriigid kehtestavad meremeeste tervisenõuded ja tervisetõendite väljaandmise korra vastavalt käesolevale artiklile ja STCW koodeksi jaotisele A-I/9, võttes vajaduse korral arvesse STCW koodeksi jaotist B-I/9.

2. Liikmesriigid tagavad, et meremeeste nõuetekohase tervisliku seisundi hindamise eest vastutav isik oleks arst, keda asjaomane liikmesriik on tunnustanud tegema STCW koodeksi jaotise A-I/9 kohast meremeeste arstlikku kontrolli.

3. Meremehel, kellel on STCW konventsiooni kohaselt välja antud meresõidudiplom või kutsetunnistus ja kes teenib merel, peab olema ka käesoleva artikli sätete ja STCW koodeksi jaotise A-I/9 kohaselt välja antud kehtiv tervisetõend.

4. Tervisetõendi taotleja:

a) on vähemalt 16 aastat vana;

b) esitab piisavad tõendid oma isiku kohta ning

c) vastab asjaomases liikmesriigis kehtivatele tervisenõuetele.

5. Tervisetõend kehtib maksimaalselt kaks aastat, välja arvatud juhul, kui meremees on alla 18aastane, millisel juhul on maksimaalne kehtivusaeg üks aasta.

6. Kui tervisetõendi kehtivusaeg lõppeb reisi ajal, kohaldatakse STCW konventsiooni lisa reeglit I/9.

7. Kiireloomulistel juhtudel võib liikmesriik lubada meremehel töötada ilma kehtiva tervisetõendita. Sellistel juhtudel kohaldatakse STCW konventsiooni lisa reeglit I/9.”

11) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

a) artikli pealkiri asendatakse järgmisega:

„Meresõidudiplomite ja kutsetunnistuste pikendamine”;

b) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Meresõidupraktika jätkamiseks tankeritel täidavad kaptenid ja ohvitserid käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõudeid ning peavad vähemalt iga viie aasta järel tõendama jätkuvat ametialast pädevust tööks tankeril vastavalt STCW koodeksi jaotise A-I/11 lõikele 3.”;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Iga liikmesriik võrdleb enne 1. jaanuari 2017 välja antud meresõidudiplomite taotlejatele seatud pädevusnõudeid asjakohasele meresõidudiplomile STCW koodeksi A osas seatud nõuetega ning teeb kindlaks nimetatud meresõidudiplomite omanike täiendusõppe või atesteerimise vajaduse.”;

d) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kaptenite, ohvitseride ja raadioside operaatorite teadmiste ajakohastamiseks tagavad liikmesriigid, et inimeste ohutust merel, turvalisust ja merekeskkonna kaitsmist käsitlevate siseriiklike ja rahvusvaheliste õigusaktide viimaste muudatuste tekst oleks kättesaadav laevadele, millel on õigus sõita nende lipu all, järgides samas artikli 14 lõike 3 punkti b ja artiklit 18.”

12) Artikli 13 lõige 2 jäetakse välja.

13) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmised punktid:

„f) kõik nende laevadel töötavad meremehed on läbinud STCW konventsiooniga ette nähtud täiendusõppe;

g) nende laevadel tagatakse alati tõhus suuline suhtlus vastavalt muudetud SOLAS 74 V peatüki reegli 14 lõigetele 3 ja 4.”;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Laevandusettevõtjad tagavad, et kaptenid, ohvitserid ja muu personal, kellele on nende ro-ro-reisilaeval pandud erikohustused ja -vastutus, peavad vastaval ametikohal vajalike oskuste omandamiseks ning kohustuste ja vastutuse võtmiseks olema läbinud tutvustava koolituse, mille läbiviimisel võetakse arvesse STCW koodeksi jaotist B-I/14.”

14) Artikkel 15 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 15

Töökõlblikkus

1. Üleväsimuse ärahoidmiseks liikmesriik:

a) kehtestab ja jõustab vahipersonali ning nende meremeeste puhkeajad, kelle kohustuste hulka kuuluvad lõigete 3–13 kohased meresõiduohutuse ja meresõidu turvalisusega ning merereostuse vältimisega seotud ülesanded;

b) nõuab vahikordade korraldamist selliselt, et vahipersonali tõhusust ei vähendaks üleväsimus ja et kohustused oleksid organiseeritud nii, et reisi esimeses vahikorras oleval meremehel ja sellele järgnevatel vahikordades oleval meremehel oleksid piisavalt väljapuhunud ja muidu sobivad tööülesannete täitmiseks.

2. Liikmesriik tagab, et uimastite ja alkoholi kuritarvitamise vältimiseks on võetud kohased meetmed vastavalt käesoleva artikli sätetele.

3. Liikmesriik võtab arvesse ohtusid, mida toob kaasa meremeeste väsimus, eriti nende meremeeste väsimus, kelle kohustuste hulka kuulub laeva ohutu ja turvaline toimimine.

4. Isikutele, kes on määratud töötama vahitüürimehena või navigatsioonivahis oleva reaktiivsuse liikmena või kelle kohustuste hulka kuuluvad meresõiduohutuse, meresõidu turvalisuse ning merereostuse vältimise ülesanded, võimaldatakse puhkeajad, mis ei ole lühem kui

a) kümme tundi puhkust 24-tunnise ajavahemiku jooksul ning

b) 77 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul.

5. Puhkeaega ei või jagada rohkem kui kaheks osaks, millest üks peab olema vähemalt kuue tunni pikkune, ning kahe järjestikuse puhkeaja vaheline aeg ei või ületada 14 tundi.

6. Lõigetes 4 ja 5 sätestatud puhkeaja nõudeid ei pea järgima häireolukordades või muudes möödapääsmatutes operatiivolukordades. Ülevaatused, tuletõrje- ja päästepaadiharjutused ning siseriiklike seaduste ja määrustega ja rahvusvaheliste dokumentidega ette nähtud harjutused korraldatakse viisil, mis minimaalselt häirib puhkeaega ega põhjusta väsimust.

7. Liikmesriigid nõuavad vahiteenistusgraafikute paigaldamist kergesti juurdepääsetavatesse kohtadesse. Vahiteenistusgraafikud koostatakse standardvormis laeva töökeeles või töökeeltes ja inglise keeles.

8. Valveaja korral, kui meremees peab olema valmis tegutsema näiteks juhul, kui masinaruumis ei ole kedagi, tuleb meremehele anda piisavalt korvav puhkeaeg, kui tema tavalist puhkeaega on töölekutsumiste tõttu häiritud.

9. Liikmesriik nõuab, et meremeeste igapäevase puhkeaja arvestust peetakse standardvormis laeva töökeeles või töökeeltes ja inglise keeles, et oleks võimalik jälgida ja kontrollida käesoleva artikli täitmist. Meremehele antakse tema kohta käiva arvestuse väljavõte, mille kinnitavad kapten või kapteni volitatud isik ja asjaomane meremees.

10. Olenemata lõigetes 3–9 sätestatud eeskirjadest on laeva kaptenil õigus nõuda meremehelt töötundide tegemist, mis on vajalikud laeva, laeval olevate isikute või lasti ohutuse otsustes huvides või teiste merehädas olevate laevade või isikute abistamiseks. Kapten võib vastavalt peatada puhkeajagraafiku kohaldamise ning nõuda meremehelt vajalike töötundide tegemist kuni normaalse olukorra taastumiseni. Normaalse olukorra taastumise järel tagab kapten võimalikult kiiresti, et graafikujärgsel puhkeajal töötanud meremeestele antakse piisav puhkeaeg.

11. Võttes vajalikul määral arvesse töötajate tervise ja ohutuse kaitse üldpõhimõtteid ja kooskõlas direktiiviga 1999/63/EÜ võivad liikmesriigid olla siseriiklikud õigusaktid või pädeva asutuse menetlus selliste kollektiivlepingute lubamiseks või registreerimiseks, mis näevad ette erandeid käesoleva artikli lõike 4 punktis b ja lõikes 5 sätestatud

puhkeajast, tingimusel et puhkeaeg on vähemalt 70 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul ja järgitakse käesoleva artikli lõigetes 12 ja 13 sätestatud ajapiiranguid. Võimaluse korral järgitakse selliste erandite puhul kehtestatud norme, kuid võib arvestada sagedasemaid või pikemaid puhkeperioode või korvavat puhkeaega vahiteenistuses osalevatele meremeestele või meremeestele, kes töötavad lühireise tegevatel laevadel. Erandite puhul võetakse võimaluse korral arvesse STCW koodeksi jaotises B-VIII/1 sätestatud suuniseid väsimuse tekkimise ärahoidmiseks. Erandid käesoleva artikli lõike 4 punktis a sätestatud minimaalsest puhkeajast ei ole lubatud.

12. Lõikes 11 osutatud erandid lõike 4 punktiga b ette nähtud puhkeajast ei ole lubatud rohkem kui kahel järjestikusel nädalal. Kahe järjestikuse erandliku ajavahemiku vahele jääv aeg laeva pardal ei või olla lühem kui erandi kahekordne kestus.

13. Lõikes 11 osutatud võimalike erandite puhul lõikes 5 sätestatud võib lõike 4 punktiga a ette nähtud minimaalse puhkeaja iga 24-tunnise ajavahemiku jooksul jagada kuni kolmeks puhkeajavahemikuks, millest üks on vähemalt kuue tunni pikkune ja kumbki ülejäänud kahest ajavahemikust vähemalt üks tund. Kahe järjestikuse puhkeaja vaheline aeg ei tohi ületada 14 tundi. Erandeid ei kohaldata tihedamini kui kahel 24-tunnisel ajavahemikul seitsmepäevase ajavahemiku jooksul.

14. Liikmesriigid kehtestavad alkoholi kuritarvitamise vältimiseks kaptenitele, ohvitseridele ja teistele meremeestele nende ametikohustuste hulka kuuluvate meresõiduohutuse, meresõidu turvalisuse ja merekeskkonna kaitse ülesannete täitmise ajal suurimaks lubatud alkoholisisalduseks veres 0,05 % või 0,25 promilli ühes liitris väljahingatavas õhus või lubavad maksimaalselt sellise koguse alkoholi, mis põhjustab osutatud alkoholisisalduse.”

15) Artikli 17 lõike 1 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) annavad välja artiklis 5 osutatud tunnistusi;”.

16) Artiklit 19 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Meresõidudiplomite ja kutsetunnistuste tunnustamine”;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Meremehi, kellel ei ole liikmesriikide poolt väljastatud meresõidudiplomeid ja/või liikmesriikide poolt kaptenitele ja ohvitseridele STCW konventsiooni reeglite V/1-1 ja V/1-2 kohaselt väljastatud kutsetunnistusi, võidakse lubada teenima liikmesriigi lipu all sõitvatele laevadele, kui otsus nende meresõidudiplomite ja kutsetunnistuste tunnustamise kohta on vastu võetud käesoleva artikli lõigetes 2–6 sätestatud menetluste kohaselt.”;

c) lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriik, kes kavatseb tunnustada kinnituslehega oma lipu all sõitvate laevadel teenimiseks lõikes 1 osutatud meresõidudiplomeid ja/või kutsetunnistusi, mille kolmas riik on andnud kaptenile, ohvitserile või raadioside operaatorile, esitab komisjonile oma põhjendatud taotluse kõnealuse kolmanda riigi tunnustamiseks.”;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjon otsustab kolmanda riigi tunnustamise. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega 18 kuu jooksul alates tunnustamist käsitleva taotluse esitamisest. Taotluse esitanud liikmesriik võib otsustada kolmanda riigi tunnustusi ühepoolselt tunnustada, kuni käesoleva lõike raames võetakse vastu otsus.”

17) Artikli 20 lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Komisjon teeb otsuse tunnustuse kehtetuks tunnustamise kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Asjaomane liikmesriik võtab otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed.”

18) Artikli 22 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Välja arvatud artiklis 2 osutatud laevad, kohaldatakse kõigi laevade suhtes, olenemata sellest, mis riigi lipu all need sõidavad, liikmesriigi sadamas sadamariigi kontrolli, mida teostavad ametnikud, keda liikmesriik on nõuetekohaselt volitanud kontrollima, et kõigil laeva pardal teenivatel meremeestel, kellel peavad olema meresõidudiplom ja/või kutsetunnistus ja/või STCW konventsiooni kohaselt tõendavad dokumendid, on selline meresõidu-

diplom või kehtiv soodusluba ja/või kutsetunnistus ja/või tõendavad dokumendid.”

19) Artikli 23 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kontrollitakse, et kõigil laeval teenivatel meremeestel, kellel STCW konventsiooni kohaselt peab olema meresõidudiplom ja/või kutsetunnistus, oleks selline meresõidudiplom või kehtiv soodusluba ja/või kutsetunnistus või et nad esitaksid dokumendid, mis tõendavad, et lipuriigi asutustele on esitatud taotlus meresõidudiplomi tunnustamist tõendava kinnituslehe saamiseks.”;

20) Artikli 23 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

a) sissejuhatav tekst asendatakse järgmisega:

„2. Kooskõlas STCW koodeksi A osaga hinnatakse seda, kas meremehed suudavad vajaduse korral täita STCW konventsiooniga ette nähtud vahiteenistuse- ja turvaalaseid nõudeid, kui on selgelt alust arvata, et nimetatud nõudeid ei täideta, kuna on juhtunud üks järgmistest sündmustest:”;

b) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) laeva on muul moel käitatud viisil, mis ohustab isikuid, vara või keskkonda, või viisil, mis seab ohtu turvalisuse;”.

21) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 25a

Statistilistel eesmärkidel kogutav teave

1. Liikmesriigid edastavad ainult statistilise analüüsi eesmärkidel komisjonile V lisa loetletud teabe. Sellist teavet ei tohi kasutada haldus-, õiguslastel ega kontrollimise eesmärkidel ning seda võivad kasutada eranditult ainult liikmesriigid ja komisjon poliitiliste otsuste tegemisel.

2. Kõnealuse teabe teevad liikmesriigid komisjonile elektrooniliselt kättesaadavaks igal aastal ning see hõlmab kuni eelmise aasta 31. detsembrini registreeritud teavet. Kõik omandiõigused teabele selle töötlemata kujul jäävad liikmesriikidele. Sellise teabe põhjal koostatud töödeldud statistika tehakse avalikult kättesaadavaks kooskõlas määruse (EÜ) nr 1406/2002 artiklis 4 sisalduvate sätetega läbipaistvuse ja teabe kaitse kohta.

3. Isikuandmete kaitse tagamiseks muudavad liikmesriigid V lisa kohaselt enne komisjonile edastamist komisjoni antud või heaks kiidetud tarkvara abil anonüümseks kõik isikuandmed. Komisjon kasutab ainult sellist anonüümseks muudetud teavet.

4. Liikmesriigid ja komisjon tagavad, et meetmed sellise teabe kogumiseks, edastamiseks, salvestamiseks, analüüsimiseks ja levitamiseks kavandatakse selliselt, et muuta võimalikuks statistiline analüüs.

Esimese löike kohaldamise eesmärgil võtab komisjon vastu statistiliste andmete asjakohase haldamise tagamiseks vajalike tehnilisi nõudeid käsitlevad üksikasjalikud meetmed. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.”

22) Artikkel 27 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 27

Muutmine

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 27a vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva direktiivi V lisa liikmesriikide poolt kohustuslikult edastatava teabe konkreetse ja asjaomase sisu ning üksikasjade osas tingimusel, et need aktid piirduvad STCW konventsiooni ja koodeksi muudatuste arvesse võtmisega ning järgivad andmekaitset käsitlevaid kaitsemeetmeid. Selliste delegeeritud õigusaktidega ei tohi muuta sätteid andmete anonüümseks muutmise kohta, mida nõutakse artikli 25a lõikes 3.”

23) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 27a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 27 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 3. jaanuarist 2013. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt 4. aprilliks 2017. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament või nõukogu võib artiklis 27 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 27 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.”

24) Artikkel 28 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 28

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 2099/2002 (*). Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) (**). tähenduses.

2. Käesolevale löikele viitamise korral kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5. Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

(*) EÜT L 324, 29.11.2002, lk 1.

(**) ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.”

25) Artikkel 29 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 29

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad karistusüsteemid artiklite 3, 5, 7, 9–15, 17, 18, 19, 22, 23, 24 ning I lisa kohaselt vastu võetud riiklike õigusnormide rikkumise eest ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. Ette nähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.”

26) Artikkel 30 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 30

Üleminekusätted

Nende meremeeste puhul, kelle tunnustatud meresõidu-praktika või väljaõpe või kooolitus algas enne 1. juulit 2013, võivad liikmesriigid kuni 1. jaanuarini 2017 jätkata meresõidudiplomide väljaandmist, tunnustamist ja kinnitamist kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega, nagu toimiti enne 3. jaanuari 2013.

Kuni 1. jaanuarini 2017 võivad liikmesriigid jätkata meresõidudiplomide ja kinnituslehtede uuendamist ja pikendamist kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega, nagu toimiti enne 3. jaanuari 2013.”

27) Artikkel 33 jäetakse välja.

28) See punkt ei puuduta eestikeelset versiooni.

29) Lisasid muudetakse järgmiselt:

- a) direktiivi 2008/106/EÜ I lisa asendatakse käesoleva direktiivi I lisaga;
- b) direktiivi 2008/106/EÜ II lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi II lisale;
- c) käesoleva direktiivi III lisa tekst lisatakse direktiivile 2008/106/EÜ kui V lisa.

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2008/106/EÜ artikli 30 (nagu seda on muudetud käesoleva direktiivi artikli 1 punktiga 26) kohaldamist, jõustavad liikmesriigid käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 4. juuliks 2014 ja käesoleva direktiivi artikli 1 punkti 5 osas hiljemalt 4. jaanuariks 2015. Nad edastavad kõnealuste sätete teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendes või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 21. november 2012

Euroopa Parlamendi nimel
president
 M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
 A. D. MAVROYIANNIS

I LISA

„I LISA

STCW KONVENTSIOONI VÄLJAÕPPENÕUDED, MILLELE ON OSUTATUD ARTIKLIS 3

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

1. Käesolevas lisas osutatud reegleid täiendatakse STCW koodeksi A osas sisalduvate kohustuslike sätetega, v.a VIII peatüki reegel VIII/2.

Kõiki viiteid reeglis sisalduvale nõudele käsitatakse viitena STCW koodeksi A osa vastavale jaotisele.

2. STCW koodeksi A osa sisaldab pädevusnõudeid, mida kandidaat peab täitma, et saada või pikendada meresõidudiplomit vastavalt STCW konventsiooni sätetele. Selgitamaks seost alternatiivtunnistuste väljaandmist käsitlevate VII peatüki sätete ning tunnistuste väljaandmist käsitlevate II, III ja IV peatüki sätete vahel, rühmitatakse pädevusnõuetega ette nähtud võimed vastavalt järgmisele seitsmele teenistusülesandele:

- 1) navigeerimine;
- 2) lasti käitlemine ja paigutamine;
- 3) laeva ekspluateerimise kontrollimine ja pardal olevate inimeste eest hoolitsemine;
- 4) laevamehaanika;
- 5) elektrotehnika, elektroonika ja automaatika;
- 6) hooldus ja remont;
- 7) raadioside

järgmistel vastutustasanditel:

- 1) juhtimistasand;
- 2) operatiivtasand;
- 3) toetustasand.

Teenistusülesanded ja vastutustasandid on määratletud STCW koodeksi A osa II, III ja IV peatükis ette nähtud pädevusnõuete tabelite alapealkirjadega.

II PEATÜKK

KAPTEN JA TEKIMEESKOND

Reegel II/1

500-se ja suurema kogumahutavusega laeva vahitüürimehe tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded

1. 500-se ja suurema kogumahutavusega merelaeva vahitüürimehel peab olema meresõidudiplom.
2. Tunnistuse taotleja:
 - 2.1. on vähemalt 18 aastat vana;
 - 2.2. on heakskiidetud õppekava ühe osana läbinud vähemalt 12 kuu pikkuse meresõidupraktika, mis hõlmab STCW koodeksi jaotise A-II/1 nõuetele vastavat väljaõpet laeva pardal ja mis on kantud heakskiidetud praktikapäevikusse, või muu vähemalt 36 kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika;

- 2.3. on nõutud meresõidupraktika jooksul vähemalt kuus kuud täitnud navigatsioonivahiga seotud kohustusi kapteni või pädeva ohvitseri järelevalve all;
- 2.4. vastab IV peatüki reeglites sätestatud nõuetele raadioeeskirjade kohaseks raadioteenistuse täitmiseks;
- 2.5. on saanud heakskiidetud väljaõppe ning täidab STCW koodeksi jaotises A-II/1 ette nähtud pädevusnõudeid ning
- 2.6. täidab STCW koodeksi jaotise A-VI/1 punktis 2, jaotise A-VI/2 punktides 1–4, jaotise A-VI/3 punktides 1–4 ja jaotise A-VI/4 punktides 1–3 ette nähtud pädevusnõudeid.

Reegel II/2

500-se ja suurema kogumahutavusega laeva kapteni ja vanemtüürimehe tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded

3 000-se ja suurema kogumahutavusega laeva kapten ja vanemtüürimees

1. 3 000-se ja suurema kogumahutavusega merelaeva kaptenil ja vanemtüürimehel peab olema meresõidudiplom.
2. Tunnistuse taotleja:
 - 2.1. täidab 500-se ja suurema kogumahutavusega laeva vahitüürimehe tunnistuse saamiseks kehtestatud nõudeid ning on läbinud heakskiidetud meresõidupraktika oma ametikohal, mis:
 - 2.1.1. vanemtüürimehe puhul on vähemalt 12 kuu pikkune ning
 - 2.1.2. kapteni puhul on vähemalt 36 kuu pikkune; seda tähtaega võib lühendada, kuid mitte lühemaks kui 24 kuud, kui vähemalt 12 kuud meresõidupraktikast on teenitud vanemtüürimehena, ning
 - 2.2. on saanud heakskiidetud väljaõppe ning täidab STCW koodeksi jaotises A-II/2 3 000-se ja suurema kogumahutavusega laeva kaptenile ja vanemtüürimehele ette nähtud pädevusnõudeid.

500 – 3 000-se kogumahutavusega laeva kapten ja vanemtüürimees

3. 500 – 3 000-se kogumahutavusega merelaeva kaptenil ja vanemtüürimehel peab olema meresõidudiplom.
4. Tunnistuse taotleja:
 - 4.1. kui tegemist on vanemtüürimehe tunnistusega, täidab 500-se ja suurema kogumahutavusega laeva vahitüürimehe tunnistuse saamiseks kehtestatud nõudeid;
 - 4.2. kui tegemist on kapteni tunnistusega, täidab 500-se ja suurema kogumahutavusega laeva vahitüürimehe tunnistuse saamiseks kehtestatud nõudeid ning on läbinud oma ametikohal vähemalt 36 kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika; seda tähtaega võib lühendada, kuid mitte alla 24 kuu pikkuseks, kui vähemalt 12 kuud meresõidupraktikast on teenitud vanemtüürimehena, ning
 - 4.3. on saanud heakskiidetud väljaõppe ning täidab STCW koodeksi jaotises A-II/2 500 – 3 000-se kogumahutavusega laeva kapteni ja vanemtüürimehe suhtes ette nähtud pädevusnõudeid.

Reegel II/3

Väiksema kui 500-se kogumahutavusega laeva vahitüürimehe ja kapteni tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded

Laevad, mida ei kasutata kohalikul rannasõidul

1. Kohalikus rannasõidus mitte kasutatava, väiksema kui 500-se kogumahutavusega merelaeva vahitüürimehel peab olema 500-se ja suurema kogumahutavusega laeva meresõidudiplom.

2. Kohalikus rannasõidus mitte kasutatava, väiksema kui 500-se kogumahutavusega merelaeva kaptenil peab olema 500 – 3 000-se kogumahutavusega laeva kapteni meresõidudiplom.

Laevad, mida kasutatakse kohalikus rannasõidus

Vahitüürimees

3. Kohalikus rannasõidus kasutatava, väiksema kui 500-se kogumahutavusega merelaeva vahitüürimehel peab olema meresõidudiplom.
4. Kohalikus rannasõidus kasutatava, väiksema kui 500-se kogumahutavusega merelaeva vahitüürimehe tunnistuse taotleja:
 - 4.1. on vähemalt 18 aastat vana;
 - 4.2. on sooritanud:
 - 4.2.1. eriväljaõppe, mis hõlmab asjaomase liikmesriigi poolt nõutavat piisava pikkusega asjakohast meresõidupraktikat, või
 - 4.2.2. vähemalt 36 kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika tekimeeskonnas;
 - 4.3. vastab IV peatüki reeglites sätestatud nõuetele raadioeeskirjade kohaseks raadioteenistuse täitmiseks;
 - 4.4. on saanud heakskiidetud väljaõppe ning täidab STCW koodeksi jaotises A-II/3 kohalikus rannasõidus kasutatava, väiksema kui 500-se kogumahutavusega laeva vahitüürimehe suhtes ette nähtud pädevusnõudeid, ning
 - 4.5. täidab STCW koodeksi jaotise A-VI/1 punktis 2, jaotise A-VI/2 punktides 1–4, jaotise A-VI/3 punktides 1–4 ja jaotise A-VI/4 punktides 1–3 ette nähtud pädevusnõudeid.

Kapten

5. Kohalikus rannasõidus kasutatava, väiksema kui 500-se kogumahutavusega merelaeva kaptenil peab olema meresõidudiplom.
6. Kohalikus rannasõidus kasutatava, väiksema kui 500-se kogumahutavusega merelaeva kapteni tunnistuse taotleja:
 - 6.1. on vähemalt 20 aastat vana;
 - 6.2. on läbinud vähemalt 12 kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika vahitüürimehena;
 - 6.3. on saanud heakskiidetud väljaõppe ning täidab STCW koodeksi jaotises A-II/3 kohalikus rannasõidus kasutatava, väiksema kui 500-se kogumahutavusega laeva kapteni suhtes ette nähtud pädevusnõudeid, ning
 - 6.4. täidab STCW koodeksi jaotise A-VI/1 punktis 2, jaotise A-VI/2 punktides 1–4, jaotise A-VI/3 punktides 1–4 ja jaotise A-VI/4 punktides 1–3 ette nähtud pädevusnõudeid.

Erandid

7. Kui administratsioon leiab, et laeva suurus ja selle liiklemise tingimused on sellised, et käesoleva reegli ja STCW koodeksi jaotise A-II/3 kõikide nõuete täitmine on ebaotstarbekas või ebapraktiline, võidakse sellise laeva või laeva-tüübi kapten ja vahitüürimees vabastada selles ulatuses mõnede nõuete täitmisest, pidades silmas kõikide samades vetes tegutsevate laevade ohutust.

Reegel II/4

Navigatsioonivahis oleva reagoosseisu liikme tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded

1. Kõigil 500-se ja suurema kogumahutavusega merelaeva navigatsioonivahis olevatel reagoosseisu liikmetel, v.a väljaõpet saavad reagoosseisu liikmed ja sellised reagoosseisu liikmed, kelle vahikohustused ei eelda väljaõpet, peab olema kõnealuste kohustuste täitmiseks asjakohane tunnistus.

2. Tunnistuse taotleja:
 - 2.1. on vähemalt 16 aastat vana;
 - 2.2. on sooritanud:
 - 2.2.1. heakskiidetud meresõidupraktika, mis hõlmab vähemalt kuue kuu pikkust väljaõpet ja kogemusi, või
 - 2.2.2. kas enne merele minekut või laeva pardal läbi viidud eriväljaõppe, mis hõlmab heakskiidetud pikkusega meresõidupraktikat, mis ei tohi olla lühem kui kaks kuud, ning
 - 2.3. täidab STCW koodeksi jaotises A-II/4 ette nähtud pädevusnõudeid.
3. Punktidega 2.2.1 ja 2.2.2 nõutav meresõidupraktika, väljaõpe ja kogemused peavad olema seotud navigatsioonivahi ülesannetega ning hõlmama kohustuste täitmist kapteni, vahitüürimehe või pädeva reakoosseisu liikme otsese järelevalve all.

Reegel II/5

Vanemmadruse tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded

1. 500-se ja suurema kogumahutavusega merelaeva vanemadrusel peab olema asjakohane tunnistus.
2. Tunnistuse taotleja:
 - 2.1. on vähemalt 18 aastat vana;
 - 2.2. täidab navigatsioonivahis oleva reakoosseisu liikme tunnistuse saamiseks kohustuslikke miinimumnõudeid;
 - 2.3. omab heakskiidetud meresõidupraktikat tekimeeskonnas, olles pädev teenima navigatsioonivahis oleva reakoosseisu liikmena:
 - 2.3.1. pikkusega vähemalt 18 kuud või
 - 2.3.2. pikkusega vähemalt 12 kuud ja on saanud heakskiidetud väljaõppe ning
 - 2.4. täidab STCW koodeksi jaotises A-II/5 ette nähtud pädevusnõudeid.
3. Liikmesriik võrdleb enne 1. jaanuari 2012 välja antud vanemadrusetunnistusele seatud pädevusnõudeid sellele tunnistusele STCW koodeksi jaotises A-II/5 kehtestatud nõuetega ning teeb kindlaks nimetatud tunnistuste omanike täiendusõppe vajaduse.
4. Kuni 1. jaanuarini 2017 võivad liikmesriigid, kes on osalised Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1946. aasta konventsioonis vanemadruste sertifitseerimise kohta (nr 74), jätkata tunnistuste ja kinnituslehtede uuendamist ja pikendamist kooskõlas nimetatud konventsiooni sätetega.
5. Asjaomane liikmesriik võib leida, et meremehed vastavad käesoleva reegli nõuetele, kui nad on teeninud tekimeeskonnas asjakohasel ametikohal vähemalt 12 kuud viimase 60 kuu jooksul enne käesoleva direktiivi jõustumist.

III PEATÜKK

MASINAMEESKOND

Reegel III/1

Mehitatud masinaruumi või perioodiliselt mehitamata masinaruumi vahimehaaniku tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded

1. 750 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega merelaeva mehitatud masinaruumi või perioodiliselt mehitamata masinaruumi vahimehaanikul peab olema meresõidudiplom.

2. Tunnistuse taotleja:

- 2.1. on vähemalt 18 aastat vana;
- 2.2. on läbinud praktiliste oskuste kombineeritud väljaõppe ja ta on heakskiidetud õppekava ühe osana läbinud vähemalt 12 kuu pikkuse meresõidupraktika, mis hõlmab STCW koodeksi jaotise A-III/1 nõuetele vastavat väljaõpet laeva pardal ja mis on kantud heakskiidetud praktikapäevikusse, või on läbinud praktiliste oskuste kombineeritud väljaõppe ja on heakskiidetud õppekava ühe osana läbinud vähemalt 36 kuu pikkuse meresõidupraktika, millest vähemalt 30 kuud on meresõidupraktika masinaruumis;
- 2.3. on nõutud meresõidupraktika jooksul vähemalt kuus kuud täitnud masinaruumivahiga seotud kohustusi vanemmehaaniku või pädeva laevamehaaniku järelevalve all;
- 2.4. on saanud heakskiidetud väljaõppe ning täidab STCW koodeksi jaotises A-III/1 ette nähtud pädevusnõudeid ning
- 2.5. täidab STCW koodeksi jaotise A-VI/1 punktis 2, jaotise A-VI/2 punktides 1–4, jaotise A-VI/3 punktides 1–4 ja jaotise A-VI/4 punktides 1–3 ette nähtud pädevusnõudeid.

*Reegel III/2***3 000 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega laeva vanemmehaaniku ja teise mehaaniku tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded**

1. 3 000 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega merelaeva vanemmehaanikul ja teisel mehaanikul peab olema meresõidudiplom.

2. Tunnistuse taotleja:

- 2.1. täidab 750 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega merelaeva vahimehaaniku tunnistuse saamiseks kehtestatud nõudeid ning on läbinud heakskiidetud meresõidupraktika oma ametikohal, mis:
 - 2.1.1. teise mehaaniku puhul on vähemalt 12 kuud pädeva laevamehaanikuna ning
 - 2.1.2. vanemmehaaniku puhul vähemalt 36 kuud, kuid seda ajavahemikku võib lühendada kuni 24 kuuni, kui vähemalt 12 kuud meresõidupraktikast on teenitud teise mehaanikuna, ning
- 2.2. on saanud heakskiidetud väljaõppe ning täidab STCW koodeksi jaotises A-III/2 ette nähtud pädevusnõudeid.

*Reegel III/3***750 – 3 000 kW peamasinate efektiivse koguvõimsusega laeva vanemmehaaniku ja teise mehaaniku tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded**

1. 750 – 3 000 kW peamasinate efektiivse koguvõimsusega merelaeva vanemmehaanikul ja teisel mehaanikul peab olema meresõidudiplom.

2. Tunnistuse taotleja:

- 2.1. täidab vahimehaaniku tunnistuse saamiseks kehtestatud nõudeid ja:
 - 2.1.1. kui taotletakse teise mehaaniku tunnistust, on läbinud vähemalt 12 kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika kas praktikant-laevamehaanikuna või laevamehaanikuna, ning
 - 2.1.2. kui taotletakse vanemmehaaniku tunnistust, on läbinud vähemalt 24 kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika, millest vähemalt 12 kuud peab olema teenitud, olles pädev teenima teise mehaanikuna, ning
- 2.2. on saanud heakskiidetud väljaõppe ning täidab STCW koodeksi jaotises A-III/3 ette nähtud pädevusnõudeid.

3. Kõik laevamehaanikud, kellel on õigus teenida 3 000 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega laevadel teise mehaanikuna, võivad teenida vanemmehaanikuna laevadel, mille peamasinate efektiivne koguvõimsus on väiksem kui 3 000 kW, tingimusel et tunnistusel on sellekohane kinnitus.

Reegel III/4

Mehitatud masinaruumis vahis oleva või perioodiliselt mehitamata masinaruumis kohustusi täitva reakoosseisu liikme tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded

1. Kõigil reakoosseisu liikmetel, kes on masinavahis või täidavad kohustusi ajutiselt mehitamata masinaruumis laeval, mille peamasinate efektiivne koguvõimsus on 750 kW ja suurem, v.a väljaõpet saavad reakoosseisu liikmed ja reakoosseisu liikmed, kelle vahikohustused ei eelda väljaõpet, peab kõnealuste kohustuste täitmiseks olema asjakohane tunnistus.
2. Tunnistuse taotleja:
 - 2.1. on vähemalt 16 aastat vana;
 - 2.2. on sooritanud:
 - 2.2.1. heakskiidetud meresõidupraktika, mis hõlmab vähemalt kuue kuu pikkust väljaõpet ja kogemusi, või
 - 2.2.2. kas enne merele minekut või laeva pardal läbi viidud eriväljaõppe, mis hõlmab heakskiidetud pikkusega meresõidupraktikat, mis ei tohi olla lühem kui kaks kuud, ning
 - 2.3. täidab STCW koodeksi jaotises A-III/4 ette nähtud pädevusnõudeid.
3. Punktidega 2.2.1 ja 2.2.2 nõutavad meresõidupraktika, väljaõppe ja kogemused peavad olema seotud masinavahi ülesannetega ning hõlmama kohustuste täitmist pädeva laevamehaaniku või pädeva reakoosseisu liikme otsese järelevalve all.

Reegel III/5

Mehitatud masinaruumis vahis oleva või perioodiliselt mehitamata masinaruumis kohustusi täitva motoristi tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded

1. 750 kW ja suurema peamasinate efektiivse koguvõimsusega merelaeva motoristil peab olema meresõidudiplom.
2. Tunnistuse taotleja:
 - 2.1. on vähemalt 18 aastat vana;
 - 2.2. täidab mehitatud masinaruumis vahis oleva või perioodiliselt mehitamata masinaruumis kohustusi täitva reakoosseisu liikme tunnistuse saamiseks kohustuslikke miinimumnõudeid;
 - 2.3. omab heakskiidetud meresõidupraktikat masinaruumis, olles pädev teenima masinaruumis vahis oleva reakoosseisu liikmena:
 - 2.3.1. vähemalt 12 kuud või
 - 2.3.2. vähemalt 6 kuud ja on saanud heakskiidetud väljaõppe ning
 - 2.4. täidab STCW koodeksi jaotises A-III/5 ette nähtud pädevusnõudeid.
3. Liikmesriik võrdleb enne 1. jaanuari 2012 välja antud masinaruumis teeniva reakoosseisu liikme tunnistusele seatud pädevusnõudeid sellele tunnistusele STCW koodeksi jaotises A-III/5 kehtestatud nõuetega ning teeb kindlaks nimetatud tunnistuste omanike täiendusõppe vajaduse.
4. Liikmesriik võib leida, et meremehed vastavad käesoleva reegli nõuetele, kui nad on teeninud masinameeskonnas asjakohasel ametikohal vähemalt 12 kuud viimase 60 kuu jooksul enne käesoleva direktiivi jõustumist.

*Reegel III/6***Elektrimehaaniku tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded**

1. Vähemalt 750 kW peamasinat efektiivse koguvõimsusega merelaeva elektrimehaanikul peab olema meresõidudiplom.
2. Tunnistuse taotleja:
 - 2.1. on vähemalt 18 aastat vana;
 - 2.2. on läbinud vähemalt 12 kuu pikkuse praktiliste oskuste kombineeritud väljaõppe ja heakskiidetud meresõidu-praktika, millest vähemalt kuus kuud on meresõidupraktika ühe osana heakskiidetud õppekavast, mis vastab STCW koodeksi jaotise A-III/6 nõuetele ja mis on kantud heakskiidetud praktikapäevikusse, või muul juhul on läbinud vähemalt 36 kuu pikkuse praktiliste oskuste kombineeritud väljaõppe ja heakskiidetud meresõidupraktika, millest vähemalt 30 kuud on meresõidupraktika masinaruumis;
 - 2.3. on saanud heakskiidetud väljaõppe ning täidab STCW koodeksi jaotises A-III/6 ette nähtud pädevusnõudeid ning
 - 2.4. täidab STCW koodeksi jaotise A-VI/1 punktis 2, jaotise A-VI/2 punktides 1–4, jaotise A-VI/3 punktides 1–4 ja jaotise A-VI/4 punktides 1–3 ette nähtud pädevusnõudeid.
3. Liikmesriik võrdleb enne 1. jaanuari 2012 välja antud elektrimehaanikutunnistusele seatud pädevusnõudeid vastavale tunnistusele STCW koodeksi jaotises A-III/6 kehtestatud nõuetega ning teeb kindlaks nimetatud tunnistuste omanike täiendusõppe vajaduse.
4. Liikmesriik võib leida, et meremehed vastavad käesoleva reegli nõuetele, kui nad on teeninud laeva pardal asjakohasel ametikohal vähemalt 12 kuud viimase 60 kuu jooksul enne käesoleva direktiivi jõustumist ning täidavad STCW koodeksi jaotises A-III/6 ette nähtud pädevusnõudeid.
5. Olenemata eespool punktides 1–4 esitatud nõuetest võib liikmesriik leida, et nõuetekohase ettevalmistusega isikud võivad täita teatavaid jaotises A-III/6 osutatud ülesandeid.

*Reegel III/7***Elektriku tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded**

1. 750 kW ja suurema peamasinat efektiivse koguvõimsusega merelaeva elektrikul peab olema meresõidudiplom.
2. Tunnistuse taotleja:
 - 2.1. on vähemalt 18 aastat vana;
 - 2.2. on sooritanud heakskiidetud meresõidupraktika, mis hõlmab vähemalt 12 kuu pikkust väljaõpet ja kogemusi, või
 - 2.3. on saanud heakskiidetud väljaõppe, mis hõlmab heakskiidetud pikkusega meresõidupraktikat, mis ei ole lühem kui kuus kuud, või
 - 2.4. tal on kvalifikatsioon, mis vastab STCW koodeksi tabelis A-III/7 kirjeldatud tehnilisele pädevusele, ning heakskiidetud pikkusega meresõidupraktika, mis ei ole lühem kui kolm kuud, ning
 - 2.5. täidab STCW koodeksi jaotises A-III/7 ette nähtud pädevusnõudeid.
3. Liikmesriik võrdleb enne 1. jaanuari 2012 välja antud elektrikutunnistusele seatud pädevusnõudeid sellele tunnistusele STCW koodeksi jaotises A-III/7 kehtestatud nõuetega ning teeb kindlaks nimetatud tunnistuste omanike täiendusõppe vajaduse.
4. Liikmesriik võib leida, et meremehed vastavad käesoleva reegli nõuetele, kui nad on teeninud laeva pardal asjakohasel ametikohal vähemalt 12 kuud viimase 60 kuu jooksul enne käesoleva direktiivi jõustumist ning täidavad STCW koodeksi jaotises A-III/7 ette nähtud pädevusnõudeid.

5. Olenemata eespool punktides 1–4 esitatud nõuetest võib liikmesriik leida, et nõuetekohase ettevalmistusega isikud võivad täita teatavaid jaotises A-III/7 osutatud ülesandeid.

IV PEATÜKK

RAADIOSIDE JA RAADIOSIDE OPERAATORID

Selgitav märkus

Raadiovahiga seotud kohustuslikud sätted on esitatud raadioeeskirjades ja muudetud SOLAS 74 konventsioonis. Raadioseadmete hooldust käsitlevad sätted on esitatud muudetud SOLAS 74 konventsioonis ja Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni vastu võetud suunistes.

Reegel IV/1

Taotlus

1. Käesolevat peatükki, v.a punktis 2 sätestatud juhul, kohaldatakse muudetud SOLAS 74 konventsiooniga ette nähtud ülemaailmse merepääste- ja ohutussüsteemis (GMDSS) osalevate laevade raadioside operaatorite suhtes.
2. Raadioside operaatorid ei pea järgima käesoleva peatüki sätteid sellistel laevadel, mis ei pea vastama SOLAS 74 konventsiooni IV peatükis esitatud GMDSSi käsitlevatele nõuetele. Nende laevade raadioside operaatorid peavad siiski järgima raadioeeskirju. Liikmesriigid tagavad, et kõnealustele raadioside operaatoritele antakse välja raadioeeskirjadega ette nähtud asjakohased tunnistused ja et neid tunnistusi tunnustatakse.

Reegel IV/2

GMDSSi side eest vastutava raadioside operaatori tunnistuse saamiseks kohustuslikud miinimumnõuded

1. Kõigil sellisel laeval raadioteenistusega seotud isikutel, mis peab osalema GMDSSis, peab olema GMDSSi asjakohane tunnistus, mille liikmesriik on välja andnud või mida ta tunnustab vastavalt raadioeeskirjadele.
2. Lisaks sellele peab igaüks, kes taotleb käesoleva reegli kohaselt meresõidudiplomit teenistuseks laeval, millel vastavalt muudetud SOLAS 74 konventsioonile peavad olema raadioseadmed:
 - 2.1. olema vähemalt 18 aastat vana ning
 - 2.2. olema saanud heakskiidetud väljaõppe ning täitma STCW koodeksi jaotises A-IV/2 ette nähtud pädevusnõudeid.

V PEATÜKK

TEATAVATE LAEVATÜÜPIDE PERSONALI ERIVÄLJAÕPPE NÕUDED

Reegel V/1-1

Nafta- ja kemikaalitankerite kaptenite, laevaohvitseride ja reakoosseisu liikmete väljaõppe ja ettevalmistuse kohustuslikud miinimumnõuded

1. Laevaohvitseridel ja reakoosseisu liikmetel, kelle erikohustused ja vastutus on seotud nafta- ja kemikaalitankerite lasti või lastimisseadmetega, peab olema tunnistus nafta- ja kemikaalitankerite lastimisega seotud põhiväljaõppe kohta.
2. Nafta- ja kemikaalitankerite lastimisega seotud põhiväljaõppe tunnistuse taotleja on saanud põhiväljaõppe vastavalt STCW koodeksi jaotise A-VI/1 sätetele ning:
 - 2.1. vähemalt kolme kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika nafta- või kemikaalitankeril ning täidab STCW koodeksi jaotise A-V/1-1 punktis 1 ette nähtud pädevusnõudeid või
 - 2.2. on saanud nafta- või kemikaalitankerite lastimisega seotud heakskiidetud põhiväljaõppe ning täidab STCW koodeksi jaotise A-V/1-1 punktis 1 ette nähtud pädevusnõudeid.
3. Kaptenil, vanemmehaanikul, vanemtüürimehel, teisel mehaanikul ja kõigil isikutel, kes otseselt vastutavad naftatankeritel lasti laadimise, lossimise, reisi jooksul hooldamise ja käitlemise, mahutite puhastamise ja muude lastiga seotud toimingute eest, on naftatankerite lastimisega seotud täiendusõppe tunnistus.

4. Naftatankerite lastimisega seotud täiendusõppe tunnistuse taotleja:
- 4.1. täidab nafta- ja kemikaalitankerite lastimisega seotud põhiväljaõppe nõudeid ning
 - 4.2. olles pädev saama nafta- ja kemikaalitankerite lastimisega seotud põhiväljaõppe kohast tunnistust, läbib
 - 4.2.1. vähemalt kolme kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika naftatankeril või
 - 4.2.2. mittekoosseisulise töötajana naftatankeril vähemalt ühe kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika, mis hõlmab vähemalt kolme laadimist ja kolme lossimist ja on kantud heakskiidetud praktikapäevikusse, võttes arvesse STCW koodeksi jaotises B-V/1 sätestatud suuniseid, ning
 - 4.3. on läbinud naftatankerite lastimisega seotud heakskiidetud täiendusõppe ning täidab STCW koodeksi jaotise A-V/1-1 punktis 2 ette nähtud pädevusnõudeid.
5. Kaptenil, vanemmehaanikul, vanemtüürimehel, teisel mehaanikul ja kõigil isikutel, kes otseselt vastutavad kemikaalitankeritel lasti laadimise, lossimise, reisi jooksul hooldamise ja käitlemise, mahutite puhastamise ja muude lastiga seotud toimingute eest, peab olema kemikaalitankerite lastimisega seotud täiendusõppe tunnistus.
6. Kemikaalitankerite lastimisega seotud täiendusõppe tunnistuse taotleja:
- 6.1. täidab nafta- ja kemikaalitankerite lastimisega seotud põhiväljaõppe nõudeid ning
 - 6.2. olles pädev saama nafta- ja kemikaalitankerite lastimisega seotud põhiväljaõppe kohast tunnistust, läbib
 - 6.2.1. vähemalt kolme kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika kemikaalitankeril või
 - 6.2.2. mittekoosseisulise töötajana kemikaalitankeril vähemalt ühe kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika, mis hõlmab vähemalt kolme laadimist ja kolme lossimist ja on kantud heakskiidetud praktikapäevikusse, võttes arvesse STCW koodeksi jaotises B-V/1 sätestatud suuniseid, ning
 - 6.3. on läbinud kemikaalitankerite lastimisega seotud heakskiidetud täiendusõppe ning täidab STCW koodeksi jaotise A-V/1-1 punktis 3 ette nähtud pädevusnõudeid.
7. Liikmesriigid tagavad, et punkti 2, 4 või 6 kohaselt vajaliku väljaõppe saanud meremeestele antakse asjakohane kutsetunnistus või kinnitatakse olemasolev pädevustunnistus või kutsetunnistus.

Reegel V/1-2

Veeldatud gaasi tankerite kaptenite, laevaohvitseride ja reakoosseisu liikmete väljaõppe ja ettevalmistuse kohustuslikud miinimumnõuded

1. Laevaohvitseridel ja reakoosseisu liikmetel, kelle erikohustused ja vastutus on seotud veeldatud gaasi tankerite lasti või lastimisseadmetega, peab olema tunnistus veeldatud gaasi tankerite lastimisega seotud põhiväljaõppe kohta.
2. Veeldatud gaasi tankerite lastimisega seotud põhiväljaõppe tunnistuse taotleja on saanud põhiväljaõppe vastavalt STCW koodeksi jaotise A-V/1-1 sätetele ning ta on:
 - 2.1. läbinud vähemalt kolme kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika veeldatud gaasi tankeril ning täidab STCW koodeksi jaotise A-V/1-2 punktis 1 ette nähtud pädevusnõudeid, või
 - 2.2. saanud veeldatud gaasi tankerite lastimisega seotud heakskiidetud põhiväljaõppe ning täidab STCW koodeksi jaotise A-V/1-2 punktis 1 ette nähtud pädevusnõudeid.

3. Kaptenil, vanemmehaanikul, vanemtüürimehel, teisel mehaanikul ja kõigil isikutel, kes otseselt vastutavad veeldatud gaasi tankeritel lasti laadimise, lossimise, reisi jooksul hooldamise ja käitlemise, mahutite puhastamise ja muude lastiga seotud toimingute eest, on veeldatud gaasi tankerite lastimisega seotud täiendusõppe tunnistus.
4. Veeldatud gaasi tankerite lastimisega seotud täiendusõppe tunnistuse taotleja:
 - 4.1. täidab veeldatud gaasi tankerite lastimisega seotud põhiväljaõppe nõudeid ning
 - 4.2. olles pädev saama veeldatud gaasi tankerite lastimisega seotud põhiväljaõppe kohast tunnistust,
 - 4.2.1. on läbinud vähemalt kolme kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika veeldatud gaasi tankeril või
 - 4.2.2. mittekoosseisulise töötajana veeldatud gaasi tankeril vähemalt ühe kuu pikkuse heakskiidetud meresõidu-praktika, mis hõlmab vähemalt kolme laadimist ja kolme lossimist ja on kantud heakskiidetud praktika-päevikusse, võttes arvesse STCW koodeksi jaotises B-V/1 sätestatud suuniseid, ning
 - 4.3. on läbinud veeldatud gaasi tankerite lastimisega seotud heakskiidetud täiendusõppe ning täidab STCW koodeksi jaotise A-V/1-2 punktis 2 ette nähtud pädevusnõudeid.
5. Liikmesriigid tagavad, et punkti 2 või 4 kohaselt väljaõppe saanud meremeestele antakse asjakohane kutsetunnistus või kinnitatakse olemasolev meresõidudiplom või kutsetunnistus.

Reegel V/2

Reisilaevade kaptenite, laevaohvitseride, reakoosseisu liikmete ja muu personali väljaõppe ja ettevalmistuse kohustuslikud miinimumnõuded

1. Käesolevat reeglit kohaldatakse rahvusvaheliste reisidega seotud reisilaeva pardal teenivate kaptenite, laevaohvitseride, reakoosseisu liikmete ja muu personali suhtes. Liikmesriigid määravad kindlaks kõnealuste nõuete kohaldatavuse kohalikeks reisideks kasutatavatel reisilaevadel teeniva personali suhtes.
2. Enne oma kohustuste täitmist reisilaeva pardal peavad meremehed olema läbinud punktides 4–7 ette nähtud väljaõppe vastavalt oma ametikohale, kohustustele ja vastutusele.
3. Meremehed, kes peavad olema saanud punktides 4, 6 ja 7 ette nähtud väljaõppe, on kohustatud läbima asjakohase täiendusõppe vähemalt iga viie aasta järel või peavad esitama tõendid, et on viimase viie aasta jooksul saavutanud nõutud pädevustaseme.
4. Kaptenid, laevaohvitserid ja muu personal, kes häireplaani kohaselt on määratud aitama reisijaid reisilaeval häireolukordades, peavad olema saanud STCW koodeksi jaotise A-V/2 punktis 1 ette nähtud väljaõppe, mis käsitleb rahvahulga ohjamist.
5. Personal, kes on otseselt seotud reisilaeva reisijate teenindamisega reisijate ruumides, peab olema saanud STCW koodeksi jaotise A-V/2 punktis 2 ette nähtud ohutusalase väljaõppe.
6. Kapten, vanemmehaanik, vanemtüürimees, teine mehaanik ja kõik isikud, kes häireplaani kohaselt vastutavad reisilaeval olevate reisijate ohutuse eest häireolukordades, peavad olema saanud STCW koodeksi jaotise A-V/2 punktis 3 ette nähtud heakskiidetud väljaõppe, mis käsitleb kriiside lahendamist ja inimeste käitumist.
7. Kaptenid, vanemtüürimehed, vanemmehaanikud, teised mehaanikud ja kõik isikud, kes vastutavad ro-ro-reisilaeval otseselt reisijate laevale minemise ja laevalt lahkumise eest, lasti laadimise, lossimise ja kinnitamise eest ning laevakeres olevate avauste sulgemise eest, peavad olema saanud STCW koodeksi jaotise A-V/2 punktis 4 ette nähtud heakskiidetud väljaõppe, mis käsitleb reisijate ja lasti ohutust ning laevakere kindlust.
8. Liikmesriigid tagavad, et kõik isikud, keda peetakse pädevaks käesoleva reegli sätete kohaselt, saavad väljaõppet tõendava dokumendi.

VI PEATÜKK

OHUOLUKORDADE, TÖÖOHUTUSE, TURVALISUSE, ARSTIABI JA PÄÄSTMISEGA SEOTUD TÖÖKOHUSTUSED*Reegel VI/1***Kõigi meremeeste ohutusosalase üldõppe, põhiväljaõppe ja õpetuse kohustuslikud miinimumnõuded**

1. Meremehed saavad STCW koodeksi jaotise A-VI/1 kohase ohutusosalase üld- ja põhiväljaõppe ning peavad vastama selles ette nähtud asjakohastele pädevusnõuetele.
2. Kui tunnistuse väljaandmiseks vajalik ettevalmistus ei hõlma põhiväljaõpet, antakse välja kutsetunnistus, mis tõendab, et selle omanik on osalenud põhiväljaõppe kursusel.

*Reegel VI/2***Päästepaadi või -parve, valvepaadi ja kiirvalvepaadi kasutamiseks vajaliku kutsetunnistuse väljaandmiseks kohustuslikud miinimumnõuded**

1. Päästepaadi või -parve ja valvepaadi, v.a kiirvalvepaat, kasutamiseks vajaliku kutsetunnistuse taotleja:
 - 1.1. on vähemalt 18 aastat vana;
 - 1.2. on läbinud vähemalt 12 kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika või on osalenud heakskiidetud õppekursusel ja tal on vähemalt kuue kuu pikkune heakskiidetud meresõidupraktika ning
 - 1.3. täidab STCW koodeksi jaotise A-VI/2 punktides 1–4 esitatud pädevusnõudeid päästepaadi või -parve ja valvepaadi kasutamiseks vajalikku pädevust tõendava kutsetunnistuse saamiseks.
2. Kiirvalvepaadi kasutamiseks vajaliku kutsetunnistuse taotleja:
 - 2.1. omab päästepaadi või -parve ja valvepaadi, v.a kiirvalvepaat, kasutamiseks vajalikku kutsetunnistust;
 - 2.2. on osalenud heakskiidetud väljaõppekursusel ning
 - 2.3. täidab STCW koodeksi jaotise A-VI/2 punktides 7–10 kiirvalvepaadi kasutamiseks vajalikku pädevust tõendava kutsetunnistuse saamiseks esitatavaid pädevusnõudeid.

*Reegel VI/3***Tuletõrjealase täiendusõppe kohustuslikud miinimumnõuded**

1. Tulekustutusõid juhtima määratud meremehed on edukalt läbinud tulekustutusmeetodeid käsitleva täiendusõppe, milles erilist rõhku pööratakse töö korraldamisele, taktikale ja juhtimisele kooskõlas STCW koodeksi jaotise A-VI/3 punktide 1–4 sätetega, ning täidavad nimetatud jaotises esitatud pädevusnõudeid.
2. Kui tunnistuse väljaandmiseks vajalik ettevalmistus ei hõlma tuletõrjealast täiendusõpet, antakse välja kutsetunnistus, mis tõendab, et selle omanik on osalenud tuletõrjealasel täiendusõppekursusel.

*Reegel VI/4***Esmaabi andmise ja arstiabi seotud kohustuslikud miinimumnõuded**

1. Meremehed, kes on määratud andma laeval esmaabi, täidavad STCW koodeksi jaotise A-VI/4 punktides 1, 2 ja 3 sätestatud pädevusnõudeid, mis käsitlevad esmaabi andmist.
2. Meremehed, kes vastutavad arstiabi andmise eest laeval, täidavad STCW koodeksi jaotise A-VI/4 punktides 4, 5 ja 6 esitatud pädevusnõudeid, mis käsitlevad arstiabi andmist laeval.
3. Kui tunnistuse väljaandmiseks vajalik ettevalmistus ei hõlma esmaabi andmist või arstiabi käsitlevat väljaõpet, antakse välja kutsetunnistus, mis tõendab, et selle omanik on osalenud esmaabi andmist või arstiabi käsitlevatel kursusel.

*Reegel VI/5***Laeva turvaülema kutsetunnistuse kohustuslikud miinimumnõuded**

1. Laeva turvaülema kutsetunnistuse taotlejal on:
 - 1.1. vähemalt 12 kuu pikkune heakskiidetud meresõidupraktika või asjakohane meresõidupraktika ja teadmised laeva toimimisest ning
 - 1.2. ta täidab laeva turvaülema kutsetunnistuse saamiseks esitatavaid pädevusnõudeid, mis on sätestatud STCW koodeksi jaotise A-VI/5 punktides 1–4.
2. Liikmesriigid tagavad, et kõik isikud, keda peetakse pädevaks käesoleva reegli sätete kohaselt, saavad kutsetunnistuse.

*Reegel VI/6***Kõigi meremeeste turvaalase väljaõppe ja õpetuse kohustuslikud miinimumnõuded**

1. Meremehed saavad STCW koodeksi jaotise A-VI/6 punktide 1–4 kohase turvaalase üldväljaõppe ja turvateadlikkusalase väljaõppe ning peavad vastama selles ette nähtud asjakohastele pädevusnõuetele.
2. Kui tunnistuse väljaandmiseks vajalik ettevalmistus ei hõlma turvateadlikkust, antakse välja kutsetunnistus, mis tõendab, et selle omanik on osalenud turvateadlikkuse kursusel.
3. Liikmesriik võrdleb enne käesoleva direktiivi jõustumist välja antud turvaalase väljaõppe tunnistust omavatele meremeestele seatud pädevusnõudeid sellele tunnistusele STCW koodeksi jaotise A-VI/6 punktis 4 kehtestatud nõuetega ning teeb kindlaks asjaomaste meremeeste täiendusõppe vajaduse.

Turvaülesannetega meremehed

4. Turvaülesannetega meremehed peavad täitma STCW koodeksi jaotise A-VI/6 punktides 6–8 sätestatud pädevusnõudeid.
5. Kui vastava tunnistuse väljaandmiseks ette nähtud väljaõpe ei hõlma turvaalast väljaõpet, antakse välja kutsetunnistus, mis tõendab, et selle omanik on osalenud turvaülesannete täitmist käsitleval kursusel.
6. Liikmesriik võrdleb enne käesoleva direktiivi jõustumist turvaülesannetega meremeestele välja antud tunnistusele seatud nõudeid sellele tunnistusele STCW koodeksi jaotise A-VI/6 punktis 8 kehtestatud nõuetega ning teeb kindlaks asjaomaste meremeeste täiendusõppe vajaduse.

VII PEATÜKK

ALTERNATIIVTUNNISTUSED*Reegel VII/1***Alternatiivtunnistuste väljaandmine**

1. Olenemata käesoleva lisa II ja III peatükis sätestatud tunnistuse väljaandmise nõuetest, võivad liikmesriigid otsustada välja anda või volitada välja andma kõnealuste peatükkide reeglites nimetatud tunnistustest erinevaid tunnistusi, kui:
 - 1.1. tunnistustele ja kinnituslehtedele märgitavad teenistusülesanded ja vastutustasand on valitud STCW koodeksi jaotistes A-II/1, A-II/2, A-II/3, A-II/4, A-II/5, A-III/1, A-III/2, A-III/3, A-III/4, A-III/5 ja A-IV/2 esitatud teenistusülesannete ja vastutustasandite hulgast ning on nimetatutega identsed;
 - 1.2. taotleja on saanud heakskiidetud väljaõppe ning täidab STCW koodeksi asjakohases jaotises ja käesoleva koodeksi jaotises A-VII/1 tunnistusele või kinnituslehele märgitavate teenistusülesannete ja vastutustasandi puhul kehtestatud pädevusnõudeid;

- 1.3. taotlejal on heakskiidetud meresõidupraktika, mis on vajalik tunnistusele märgitavate teenistusülesannete ja vastutustasandite puhul. Meresõidupraktika minimaalne kestus on võrdne käesoleva lisa II ja III peatükis sätestatud meresõidupraktika kestusega. Meresõidupraktika minimaalne kestus ei tohi olla lühem STCW koodeksi jaotises A-VII/2 sätestatust;
 - 1.4. tunnistuse taotlejad, kes täidavad navigeerimisülesandeid operatiivtasandil, peavad vastama IV peatüki reeglites sätestatud nõuetele raadioeeskirjade kohaseks raadioteenistuse täitmiseks;
 - 1.5. tunnistused antakse välja kooskõlas käesoleva direktiivi artikliga 5 ja STCW koodeksi VII peatüki sätetega.
2. Käesoleva peatüki alusel ei anta tunnistust välja, kui liikmesriik ei ole edastanud komisjonile STCW konventsiooniga nõutud teavet.

Reegel VII/2

Meremeeste diplomeerimine

Kõigil meremeestel, kes täidavad STCW koodeksi II peatüki tabelis A-II/1, A-II/2, A-II/3, A-II/4 või A-II/5, III peatüki tabelis A-III/1, A-III/2, A-III/3 või A-III/4 või A-III/5 või IV peatüki tabelis A-IV/2 määratletud teenistusülesannet või -ülesandeid, peab olema vastavalt vajadusele kas meresõidudiplom või kutsetunnistus.

Reegel VII/3

Alternatiivtunnistuste väljaandmise põhimõtted

1. Liikmesriik, kes otsustab välja anda või volitab välja andma alternatiivtunnistusi, tagab järgmistele põhimõtetele järgimise:
 - 1.1. alternatiivtunnistuste süsteemi ei kohaldata, kui sellega ei ole tagatud vähemalt selline mereohutuse ja reostuse vältimise tase, nagu on ette nähtud teiste peatükkidega, ning
 - 1.2. käesolevale peatükile vastav mis tahes alternatiivtunnistuste väljaandmise kord näeb ette, et kõnealused tunnistused on asendatavad muude peatükkide alusel välja antud tunnistustega.
2. Punktis 1 nimetatud asendatavuspõhimõttega tagatakse, et:
 - 2.1. II ja/või III peatüki alusel tunnistuse saanud ning VII peatüki alusel tunnistuse saanud meremehed on võimelised teenima laeval, millel on kas tavapärase või muu töökorraldus, ning
 - 2.2. meremehi ei koolitata konkreetseteks tööülesanneteks selliselt, et see raskendab neil kasutada oma oskusi mujal.
3. Tunnistuse väljaandmisel käesoleva peatüki alusel võetakse arvesse järgmisi põhimõtteid:
 - 3.1. alternatiivtunnistusi ei anta välja järgmistel eesmärkidel:
 - 3.1.1. laevapere vähendamine pardal;
 - 3.1.2. kutseala terviklikkuse või meremeeste kutseoskuste vähendamine või
 - 3.1.3. et õigustada masinavahi eest vastutava ohvitseri ja navigatsioonivahi eest vastutava ohvitseri kohustuste ühendamist ühe tunnistuse omaniku vastutuseks ühe vahikorra jooksul, ning
 - 3.2. laeva juhtiv isik on laeva kapten ning alternatiivtunnistuste korra kohaldamine ei kahjusta kapteni ja muude isikute õiguslikku seisundit ega autoriteeti.
4. Punktides 1 ja 2 esitatud põhimõtete tagatakse nii tüürimeeste kui ka laevamehaanikute pädevuse säilimine."

II LISA

II lisa punkt 3 asendatakse järgmisega:

- „3. Komisjon, keda abistab Euroopa Mereohutuse Amet ja vajaduse korral asjaomane liikmesriik, on kinnitanud asjaomast lepinguosalist hinnates, mille hulka võib kuuluda rajatiste ja menetluste kontrollimine, et pädevusnõudeid, väljaõpet ja diplomeerimist ning kvaliteedinõudeid käsitlevaid STCW konventsiooni nõudeid täidetakse täielikult.”
-

III LISA

„V LISA

STATISTILISTEL EESMÄRKIDEL KOMISJONILE EDASTATAVA TEABE LIIK

1. Käesolevale lisale viitamise korral esitatakse seoses kõigi meresõidudiplomite või nende väljaandmist kinnitavate kinnituslehtede ning kõigi muude riikide välja antud meresõidudiplomite tunnustamist kinnitavate kinnituslehtedega järgmine teave, mis on ette nähtud STCW koodeksi jaotise A-I/2 punktis 9, ning kui see on märgitud tärniga (*), siis esitatakse kõnealune teave anonüümsel kujul vastavalt artikli 25a lõike 3 nõuetele.

Meresõidudiplomid/nende väljaandmist tõendavad kinnituslehed:

- olemasolu korral meremehe kordumatu tunnuscode (*);
- meremehe nimi (*);
- meremehe sünnikuupäev;
- meremehe kodakondsus;
- meremehe sugu;
- meresõidudiplomi kinnitatud number (*);
- väljaandmist tõendava kinnituslehe number (*);
- ametikoht (-kohad);
- dokumendi väljaandmise aeg või viimase pikendamise kuupäev;
- kehtivusaja lõpp;
- tunnistuse seisund;
- piirangud.

Muude riikide poolt välja antud meresõidudiplomite tunnustamist tõendavad kinnituslehed:

- olemasolu korral meremehe kordumatu tunnuscode (*);
- meremehe nimi (*);
- meremehe sünnikuupäev;
- meremehe kodakondsus;
- meremehe sugu;
- meresõidudiplomi välja andnud riik;
- meresõidudiplomi originaali number (*);
- tunnustamist tõendava kinnituslehe number (*);
- ametikoht (-kohad);
- dokumendi väljaandmise aeg või viimase pikendamise kuupäev;
- kehtivusaja lõpp;

- kinnituslehe seisund;
 - piirangud.
2. Liikmesriigid võivad vabatahtlikkuse alusel anda teavet STCW konventsiooni lisa II, III ja VII peatüki kohaselt reakoosseisu liikmetele välja antud kutsetunnistuste kohta, näiteks:
- olemasolu korral meremehe kordumatu tunnuskood (*);
 - meremehe nimi (*);
 - meremehe sünnikuupäev;
 - meremehe kodakondsus;
 - meremehe sugu;
 - kutsetunnistuse number (*);
 - ametikoht (-kohad);
 - dokumendi väljaandmise aeg või viimase pikendamise kuupäev;
 - kehtivusaja lõpp;
 - kutsetunnistuse seisund.”
-

Tellimishinnad aastal 2012 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 310 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	840 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET